Rat U Bosni

Zapisi & Sjecanja

Bos. Novi: Gradska Viječnica

Suvad Hotic

RAT U BOSNI

Zapisi & Sjecanja

Suvad Hotic

S. Hotić

authorHOUSE®

PROJEKAT EDICIJE

RAT U BOSNI "Zapisi & Sjecanja"
Hamilton – Canada

AUTOR EDICIJE:
Suvad Hotic

TEHNICKI UREDNIK:
Elvedin Hotic

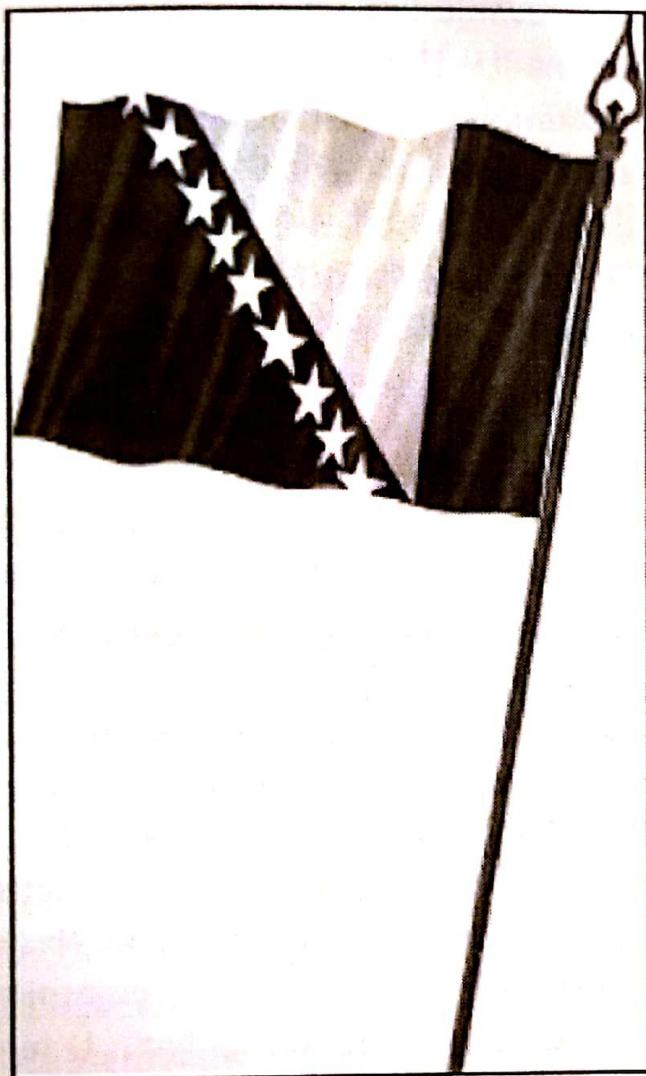
GRAFICKA OBRADA:
Azimir Hotic – Studio Hotic

LEKTOR:
Mr.Sci. Ante Milinovic

FOTOGRAFIJE:
Suvad Hotic
Dr. Sijana Hotic – Dzinic
Mr.Sci. Ante Milinovic

NASLOVNA STRANA:
AuthorHouse

Sadrzaj:

PREDGOVOR:

Ova knjiga je napisana s ciljem da prikaze istinu o ratnim desavanjima u Bosanskom Novom u periodu od 1992-1995, izbjeglickom zivotu, aktivnostima izbjeglica u Njemackoj, te povrataka u jedan normalan zivot u kojemu covjek kreira svoju buducnost onako kako to zna, umije i kako ga slijeduje. Svi dogadjaji su istiniti jer ih je sam autor vecim dijelom dozivio i ovdje zapisao, da podsjeti sve nas, na strahote, stradanja i neizvjesnosti nesrpskog zivlja u proteklom ratu. Sve osobe su stvarne, nisu fikcija i izmisljotina i imaju ime u ovome radu. Tako i treba. Da se zna da nisu bile "neke druge". A i umorim se slusajuci:"Sta nam to uradise?" Ja bar znam ko je meni i mojoj porodici "to uradio"!!! Za ono sto nisam dozivio, sakupio sam podatke od clanova moje obitelji i ljudi koji nisu na glasu da sire neistine. O stradanjima ostalih mojih sugradjana ne mogu nista da napisem jer nemam informacija, to ostavljam njima da se pobrinu da njihove patnje ne ostanu nezaboravljene. Zelim da osvjestim one koji imaju neke mracne ideje, te da im dam do znanja da je pravda spora ali i dostizna .

Ime mi je Suvad Hotic, rodjen sam 01.05.1961 u Bosanskom Novom kao 15-to i najmladje dijete Muharema i Rukije Hotic. Osnovnu i srednju skolu sam zavrsio u Bosanskom Novom. Radio sam u tvornici trikotaze "Sana" na odrzavanju krojacke opreme i sivacih masina. Sada zivim i radim u Kanadi – Hamilton u tvornici gdje se proizvode sve vrste cisterni za kamione. Stanovao sam na Urijama, prije pruznog prelaza u takozvanoj "Hotica mahali." Mahala je ime dobila po tome sto su se tu nalazile kuce u kojima su zivjeli svi muski potomci porodice Hotic-njih 25-oro. Moje sestre su se poudavale i preselile u druge gradove, jedino je srednja sestra Emina zivjela u Bosanskom Novom.

Meni kao autoru nije cilj da sirim mrznju, da sirim neistinu niti da posezem za osvetom po starom sloganu: oko za oko-zub za zub. Daleko od toga-knjiga je posvecena gradu Bosanskom Novom, njegovim stanovnicima, njegovom bosanskom duhu, njegovim isprepletenim mahalama, njegovim carsijskim pricama i cudnim karakterima – o onome sto ga u stvari kao grad i cini. Knjiga je posvecena sve i jednom citaocu, neovisno iz kojeg grada, koje drzave ili kojeg kontinenta – svim onima koji hoce da razumiju sta se desilo u mome gradu i mojoj porodici 90-tih godina. Ovaj rad je nesto zasto sam duzan sebi, svojoj porodici i svojim sugradjanima. Nesto me je tjeralo godinama, nesto sto ne mogu rijecima da pojasnim, da zapisem sve sto sam vidio i dozivio tih teskih godina. U tom malenom gradu Bosanskom Novom u kojemu se radnja odvija, a koji lezi na dvijema prelijepim rijekama, nasim ljepoticama Uni i Sani nije bilo klasicnog rata, onako muski i casno, kako kazu, vojnik protiv vojnika, naprotiv bio je to, rat jedne, u ovom slucaju srpske vojske protiv civilnog stanovnistva, protiv golorukog naroda, staraca, nani, ebejki i nejaci koji nisu imali nikakve mogucnosti da se odupru takvom nehumanom tretmanu, vojnih i civilnih vlasti. Na zalost, mnogi su skoncali svoje zivote na najsvirepiji nacin, zaklani, silovani pa onda ubijeni, a neke su zive vezali pa ih onda zapalili. U tako jednom malenom gradu, gdje nije bilo rata i ratnih dejstava izgubilo je zivote preko 500 civila. Zasto? Samo za to sto su bili druge vjere i drugacijeg politickog opredjeljenja i sto mnogo ljudi na brzinu

zaboravise ko su, sta su, odakle poticu i s kim zive? Kad im umjesto zdravog razuma glavom vladaju neke bolesne misli o bogatstvu, brzom novcu, vlasti i moci. Sto veca laz – to je i dejstvo vece, kaze stara narodna poslovica. I nista vise. Jer u necijim glavama se rodila ideja i skovan plan "svi Srbi u jednoj drzavi," sto su na zalost mnogi nasi (cast svijetlim izuzecima) sugradjani srpske nacionalnosti olako prihvatili i dali podrsku, krenuvsi tako u njegovu realizaciju, da bi se na kraju pobio toliki narod i protjeralo izmedju 10 000 do 12 000 stanovnika moga zavicaja. Mracna im je parola bila: sto vise pobij i siluj, a ono sto ostane protjeraj i psihicki unisti, sto na njih podsjeca to sve popljackaj, porusi i popali da im se za trag nezna. Porusena su i popaljena mnoga bosnjacka naselja te sa njima 14 dzamija i neznam koliko katolickih crkvi, sa ciljem da se zatre sve sto je nesrpsko, sto je drugacije. Kao da nismo vijekovima zajedno zivjeli, zajedno strahovali od unskih i sanskih poplava, zajedno umirali. Ovo treba da bude pouka mladim generacijama da je bolje pregovarati stotinu godina nego voditi rat jedan dan, jer vrijeme je najbolji svjedok o ovome svemu sto sam kao autor pisao. Zalosno je to, sto se u dvadesetom stoljecu takve stvari desavaju u Europi i pragu cijeloga svijeta, koji su se zaklinjali da se nikada vise nece desiti 1941 tj. genocid kao nad Jevrejima u drugom svijetskom ratu, a desilo se, bas u Bosni, na ocigled cijeloga svijeta. Postavlja se pitanje: Da li toj Europi, koja se toliko zaklinje demokratijom treba vise vjerovati?

MOJ GRAD NA VRATIMA BOSNE

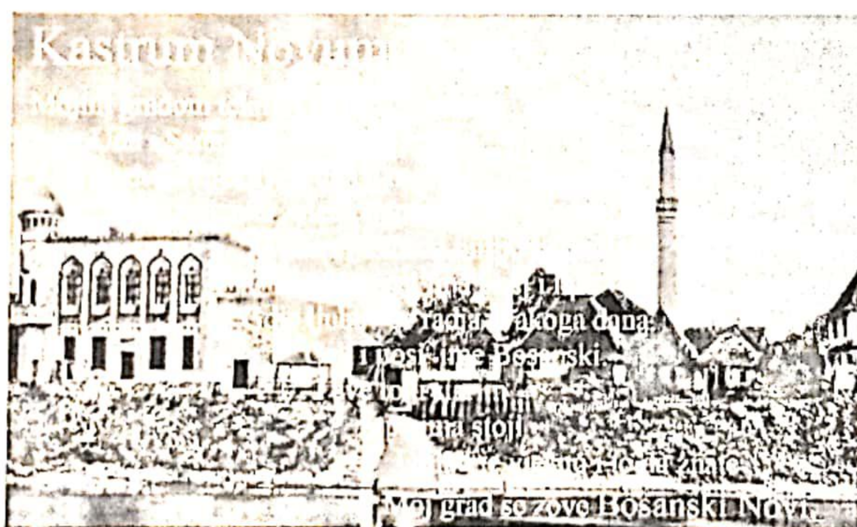
Neki pisci i historicari nazvali su moj rodni grad Bosanski Novi «vratima Bosne», a neki stariji putopisci su isli u dublju proslost i proglasili su ga «kapijom europskog Orijenta». Mislim da su u pravu i jedni i drugi, jer se Bosanski Novi smjestio na onom isturenom najzapadnijem dijelu Bosne koji se najdublje uklinio u teritorij Republike Hrvatske i tako najvise priblizio srednjoj Europi. To su u proslosti bila granica dva razlicita graditeljska ambijenta, orijentalnog i europskog, ali je to vrijeme iza nas. Na njega jedino podsjecaju vitke vertikale bijelih minareta gradskih dzamija i orijentalni ukrasi na prelijepoj ali rusevnoj zgradi gradskog muzeja. Priroda je obdarila moj dragi zavicajni grad posebnom ljepotom zvjezdolike Novske kotline i nenadmasnom panoramom njegovog polozaja na sastavcima dvije prekrasne bistre rijeke, brzom planinskom Unom i mnogo pitomijom dolinskom rijekom Sanom. Nadaleko je poznata cudesna ljepota romanticnoga novskoga Keja duz njihovih obala, sa znamenitim plazama i mostovima koji su najljepsi ukras ovog grada. Polozaj moga grada u sredistu zvjezdolike Novske kotline kao prirodne geografske raskrsnice najvaznijih longitudinalnih i meridijalnih vojnih i trgovackih putnih pravaca kroz doline glavnih rijecnih tokova, odredio je grad Bosanski Novi za prometno srce regije i dao mu trajni komunikacijski primat u odnosu na susjedna podrucja. Bosanski Novi je oduvijek bio jedno od najvecih cvorista rijecnog, cestovnog i zeljeznickog prometa, ali ga je, nazalost, taj njegov veliki prometni znacaj iz vojno-strategijskih razloga redovito stavljao u zariste svih ratova vodjenih na tom prostoru i njihovih razaranja, od antike do danas.

Bosanski Novi je moj rodni grad sa nekih 40 000 stanovnika, koji se nalazi na sjevero zapadu BiH. Lezi na dvijema rijekama – dvijeme krajiskim ljepoticama Uni i Sani. Jedna brza, divlja i jaka bas kao ljudi oko nje, druga pitoma i mirna bas kao karakter tih

ljudi. Opasan sa jedne strane Kulskim brdom i Tunjicom, a sa druge strane Karakolom i Jablanicom. Ovaj grad je malen, a tako bogat poznatim licnostima, sportasima, filmskim i likovnim umjetnicima, profesionalnim pjevacima, folklornim igracima i gradskim duhom. U njemu je i jedan tekstilni gigant "SANA TRIKOTAZA" koja je dobila zlatni prsten u Madridu za najbolji kvalitet zenskoga rublja u Europi (eto mi stigli u Europu prije svih) i u kojoj su snimane cetiri TV serije pod nazivom "OSAM STOTINA ZENA" te izdata knjiga o njenom nastanku i razvoju koju je napisao i docarao sa starim lijepim slikama nas dragi sugradjanin i bivsi profesor Ante Milinovic. U toj tvornic sam radio deset godina kao majstor na odrzavanju sivacih masina i krojacke opreme, slusajuci zenske price i cavrljanja iz dana u dan. I ruku na srce, bio sam sretan. Od zivota nisam ni trazio vise, samo da bude ovako stalno. Da prozivim mirno svoj vijek, da djecu odskolujem i izvedem na hajr put.

POCETAK AGRESIJE NA BiH

1992. godine su srpski ekstremisti otpoceli otvorenu agresiju na Republiku Bosnu i Hercegovinu, s ciljem da je uniste a njezin teritorij pripoje njihovoj imperijalistickoj tvorevini «Velika Srbija». U tom cilju su dana 6.aprila 1992. godine «proglasili» svoju «Srpsku Republiku Bosnu i Hercegovinu», a nedugo za tim su ukinuli i samo bosansko ime njenih naselja i same drzave RBiH. Napadali su i susjedne nesrpske opstine, kao na pr. Bosansku Krupu na dan 21. aprila 1992.godine.

Medjutim, legalne ali slabo naoruzane bosanske jedinice TO i policije sa podrucja Bosanske Otoke, Krupe, Buzima, Cazina i Velike Kladuse su pruzile odlucan otpor srbocetnickom agresoru i uspjele obraniti i utvrditi lijevu obalu Une koja je postala linija obrane njihovih opcina, i pored nedostatka naoruzanja, municije i povezanosti njihovih snaga za svoje centre. Te su borbe srusile iluzije da u BiH rata nece biti i da ce sve proci mirno, pa je ubrzano vojnicko ustrojavanje legalnih jedinica TO, njihovo okrupnjavanje i stavljanje pod jedinstvenu komandu. Celnici SDS su te 1992. godine zapravo izvrsili *vojni puc* protiv Republike BiH i formirali svoju ekstremisticku rasisticku paradrzavu tzv. "Republiku Srpsku" u kojoj je pomocu vojnog terora planski progonila nesrpsko civilno stanovnistvo. Bosansko-

novska opcina je imala samo 7 vecinskih muslimanskih sela, ali su ekstrmisti stranke SDS i jos ekstremnije «Srpske radiostanice» uporno ponavljali laz da ona zivotno ugrozavaju Srbe u cak 51 vecinskom srpskom selu. Da sramna laz bude jos kukavnija, iz bosnjackih sela je bilo predato u SUP sve zastitno, lovacko i drugo oruzje, a u srpska sela JNA je dovozila kamione oruzja i municije, jer su u njima bile do zuba naoruzane jedinice VRS i sve su sudjelovale u razaranju i pljackanju tih sedam bosnjackih sela: Blagaj Japra, Blagaj Rijeka, Crna Rijeka, Donji Agici, Gornji Agici, Hozici, Maslovare, Suhaca.

Mr.sc. Ante Milinovic

BOSANSKI NOVI U NASEM SRCU

PROLAZAK SRBO-CRNOGORSKOG KONVOJA REZERVISTA KROZ BOS. NOVI

Toga proljetnog dana vracajuci se sa posla kuci zacula se jaka pucnjava iz pravca zeljeznicke stanice. Cinilo mi se da dolazi kijametski dan, valjda sto nisam navikao na takvo nesto i bas tu, opet na raskrsnici prema SUP-u i zeljeznickoj stanici je naisla kolona vojnih kamiona. To je bio rezervni sastav vojske Jugoslavije iz Srbije i Crne Gore koja je krenula na polozaj u Hrvatsku, da pomognu svojoj braci u ostvarenju svesrpskih ciljeva svi Srbi u jednoj drzavi. Pucali su u zrak iz kamiona i podizali tri prsta (njihov srpski znak) te na taj nacin pozdravljali svoje istomisljenike kojih je bilo na svakom cosku. Mnogi nasi sugradjani su skakali i pjevali cetnicke pjesme te pozdravljali sa tri prsta svoje borce koji su krenuli da ubijaju i napadaju na jednu suverenu drzavu, priznatu od medjunarodne zajednice neznajuci ti isti da se vjerovatno nikada vise nece vratiti svojoj kuci jer su Hrvati znali za njihov dolazak pa su im pripremili jedno veliko iznenadjenje u Petrinjskim stranama (kako smo poslije saznali) te ih skoro sve pobili u toj velikoj zasjedi. Znam da su Novski Srbi pricali da im se svaki dan vracalo po nelokio kamiona punih leseva tih njihovih boraca koji su samo prije par dana tako senlucili kroz nas grad i pokazivali svoju hrabrost. Uvijek sam govorio a i danas govorim ima BOGA i BOG je jedini koji sve vidi i sve zna. Stigla ih je Bozja kazna .

HAPSENJE I OSLOBADJANJE MILANA MARTICA

Pocetkom Januara 1992 godine u Bosanski Novi stize iz zatvora Miroslav Petic koji je imao nadimak TITIN iz Poljavnica, koji je bio vodja jedne kriminalne grupe, poznate u cijelom regionu po svojim kriminalnim radnjama, koju su zvali SUHA REBRA, o kojima cu da pisem u sljedecim djelovima ove knjige. Po dolasku iz zatvora otisao je na ratiste na Baniju u Republiku Hrvatsku gdje se dobro naoruzava, dolazi u Bos. Novi i zajedno sa Zoranom Djukicem zvanim GRK i njegova dva brata Mladenom i Goranom Djukic te Dragoljubom Bera tzv.GAGA, njegovim bratom Radom Bera i Goranom Petic tzv. CEMBRO pocinju da senluce po nasemu gradu lupajuci sve sto im se nadje na putu, pucajuci po kucama i maltretirajuci sve na koje naidju. Narod se sklonjao sa ceste i bjezao u stranu jer su svi znali da su to nenormalni ljudi i da su spremni na sve. Divljali su tako nekoliko dana sijali strah po gradu da bi na kraju policija dobila naredjenje da ih sve pohapse, a ako treba i oruzje da upotrebe samo da se ta banda i olos u zatvor strpa. Tako je i bilo. Pohapsili su ih i u zatvor Tunjica kod Banjaluke strpali. Tih dana u februaru mjesecu 1992 godine u Bosanskoj Otoci je uhapsen Milan Martic, tadasnji ministar MUP-a tzv. SAO Krajina. Toga dana je bila nesnosljiva vrucina u pogonima Sane trikotaze. Prozori su bili otvoreni na sve strane nebi li se napravila kakva-takva promaha, da se ublazi vrucina koja je dolazila od masina i sa vana. Kada se smjena zavrsila svi smo nekako zureci napustali pogone zbog te nesnosljive vrucine, nebi li se malo razhladili i uzeli malo ciste have. Na kapiji je kao i obicno prilikom izlaska bila guzva. Za tren oka cesta koja vodi od ulaza u Sanu prema neboderima je bila puna radnika koji su zurili svojim kucama. Kada sam dosao do raskrsnice koja se razdvaja prema SUP-u na jednoj i prema zeljeznickoj stanici na drugoj strani cuo sam jaku buku i helicopter kako prelijece u pravcu osnovne skole na Urijama. Odmah iza toga zacu se sirena i policijska

blindirana auta kako se krecu od SUP-a prema Urijama. Potrcao sam za njima jer me je interesovalo sta se desava. Kada sam dosao do skole vidio sam da se helicopter spustio na mali nogometni stadion, a policijska auta su bila parkirana blizu njega. Bilo je dosta svijeta koji se je iskupio i nesto vikao- protestovao. Policija je napravila mali prolaz izmedju nas i iz blindiranog auta izvela covjeka kojega nisam mogao odma prepoznati jer su ga opkolili sa svih strana. Bio je to Milana Martic iz Knina, ratni zlocinac, kojega je TO Bosanske Otoke zarobila i na zahtjev Alije Izetbegovica tadasnjeg prvog predsjednika Republike Bosne i Hercegovine oslobodila i predala Novskoj policiji, navodno da nebi doslo do nekih eskalacija izmedju Muslimana i Srba. Kako je on znao reci ovo nije nas rat i na taj nacin je zelio biti neutralan. Milan Martic je bio glavnokomandujuci u balvan revoluciji pobunjenih Srba (SAO Kraina) u Republici Hrvatskoj, koji je zavrsio u Haagu na sudu za ratne zlocine pocinjene u Hrvatskoj, tacnije za raketiranje Zagreba te osudjen na dvadestak godina zatvora. Iza Martica je prosao kroz taj policijski kordon i Mile G. istaknuti cetnik u Bosanskom Novom, te kod helikoptera se sastao sa Marticem, zagrlio ga i tri puta poljubio. Svi prisutni su galamili, uzvikivali pogrdne rijeci i protestvovali, policija je stajala sa strane i pod punom ratnom spremom odrzavala red i bezbjednost tim ratnim zlocincima. Nedugo zatim helikopter je odletio u pravcu Knina a mi smo se poslije toga rasuli svak na svoju stranu. U medjuvremenu srpske vlasti su oslobodile tu kriminalnu grupu tzv. SUHA REBRA koja je pocela ponovo terorizirati narod, pucati po gradu i izivljavati na sve moguce nacine. Udruzena sa grupom tzv. MARTICEVOM MILICIJOM jednu noc su iz auta bacilli eksplozivnu napravu na kafe bar ciji je vlasnik bio Musliman i pritom nanijeli manju materijalnu stetu ali na svu srecu niko nije bio povrijedjen. Taj isti scenarij se desio nakon nekoliko dana kada su isti bacilli eksplozivnu napravu na kucu naseg uglednog novinara Zarifa Safica gdje niko nije bio povrijedjen ali je nanesena manja materijalna steta. Strah i nesigurnost su se povecavali svakim danom sve vise vise.

LIKVIDACIJA DJURE UMICEVICA NACELNIKA SUPA BOS. NOVI

Cetvrtog marta 1992 u poslije podnevnim satima tacnije oko tri sata Djuro Umicevic je iduci kuci sa posla svratio u jedan manji local da obavi razgovor sa njegovim vlasnikom. U medju vremenu je iz Dvora na Uni dosao pred taj local izvjesni Nikola K. te iz automatskog oruzja poceo bjesomucno pucati po lokalu. Nije proslo par minuta okrenuo se i pobjegao u pravcu Dvora na Uni u SAO Krajinu koje su okupirale Marticeve paravojne jedinice odmah na pocetku rata u u Republici Hrvatskoj. Vlasnik lokala Zoran je istrcao van i poceo da vice : "ljudi ubise Djuru Umicevica u mome lokalu"! Kada je policija stigla zatekla je Djuru gdje lezi na podu u lokvi krvi, bio je pogodjen u glavu i mozak mu je bio prosut po cijelom lokalu. Nedugo zatim srpske vlasti su uhapsile ubicu Djure Umicevica i sprovele ga u istrazni zatvor Tunjica kod Banjaluke. Toga dana se dobro sjecam. Bilo je jako vruce, i svi radnici Sane Trikotaze su izasli da odaju posljednji pozdrav dragom i voljenom prijatelju Djuri Umicevicu koji je stao u najtezim danima u odbranu nesrpskog zivlja i njihovog prava na zivot, pokusavajuci da sprijeci sprovodjenje u djelo mracnih planova sa ciljem istrebljenja svega sto je bilo nesrpsko i stvaranja ciste srpske drzave po mjeri Slobodana Milosevica, Radovana Karadjica i generala Ratka Mladica. Nije imao dovoljno snage, jer vise sile su zeljele da on bude uklonjen ali za sva vremena, znaci da bude ubijen. Toga dana sav nas grad je bio tuzan, ljudi su plakali. Oko 5000 nasih Novljana koji su cijenili i voljeli nasega Djuru Umicevica je doslo na sahranu, sto je nezapamceno u istoriji nasega grada. U istom vremenu dok se obavljala sahrana na groblju na Jablanici u Dvoru na Uni su povampireni cetnicki koljaci proslavljali njegovo ubistvo pucajuci iz vatrenog oruzja. Prije samo tri mjeseca od Djurina ubistva je umrla i njegova zena, tako da je njihov sin Vladimir izgubio oba roditelja, a gradjani nasega grada velikog

borca za ljudska prava. Nedugo poslije toga srpske vlasti su pocele da naoruzavaju Srbe u svim djelovima nase opstine. Snajperiste su rasporedili po krovovima okolnih zgrada i na krov hotela u slucaju potrebe da mogu pokrivati uzi dio grada i jedan dio prema Vidoriji. Bas tu, blizu hotela jedno jutro je snajperskim hicem pogodjen i ubijen predsjednik Opstine Bosanski Novi nas dragi sugradjanin Ekic Hamdija. Ubili su ga jer je bio Musliman na funkciji. To im je bila taktika da smaknu sa pozicija sve skolovane ljude, intelektualce nesrbe, jer su im oni bili velika prepreka i trn u oku u ostvarenju cilja. Javno su kamionima jugoslovenske vojske prevozili oruzje u srpska sela i naselja, a po okolnim uzvisenjim tackama Kulsko brdo, Boista, Izba, Jablanica, Repovac su ukopali i postavili minobacace razlicitih kalibara, PAT-ove i PAM-ove, tako da imaju pod kontrolom sva naselja gdje su Muslimani bili vecinski zivalj. Nedugo poslije Djurine smrti nacelnik CSB Banjaluka ratni zlocinac Stojan Zupljanin je na mjesto i funkciju koju je obavljao pokojni Djuro je postavio D. S. iz Banjaluke. Tada mi je moj brat rahmetli Husein Hotic, tadasnji kriminalisticki inspector u SUP-u Bosanski Novi, kojega su cetnici ubili na pocetku rata (o cemu cu da pisem detaljno), rekao da su ih pozvali na sastanak i da je taj D. S. rekao da od danas ne postoji vise MUP BiH nego da je sada MUP Republike Srpske te da svi trebaju da potpisu nekakav list papira tj. izjavu da ce biti lojalni tome teroristickom MUP-u. Sto su svi Muslimani odlucno odbili i napustili sastanak.

ZADNJI RADNI DANI U SANI TRIKOTAZI

Tih dana se u zraku osjecala nekakva napetost. Na poslu sam kao i svaki dan u Sani trikotazi i sa svih strana se cuju komentari. Svi radnici raspravljaju o politickoj situaciji, o aktuelnim zbivanjima u Bosni. To je jedina tema zadnjih dana u pogonima. Cudno mi je bilo kako nase radne kolegice srpkinje pricaju nekakve cudne verzije proslih dogadjaja, vise izmisljotine i price kreirane u njihovim bolesnim umovima o zengama (za koje nisam znao znacenje), mupovcima, teroristima, zelenim beretkama kako su pokusali uci na nasu stranu preko Une, te kako su podmetnuli eksploziv ispod mostova pa su pohvatani i td. Od toga mi se je pozlilo tako da sam molio Boga da mi smjena prodje te da idem kuci i glavu odmorim od tih gluposti i izmisljenih prica. Iznenada se zacu nekakvo lupanje, galama i lomljavina stakla. Pogleda prema kancelariji od nase sefice Hamide, odakle je dolazila ta buka i vidjeh gdje izlazi Veljko moj bivsi sef pogona namrgodjen i ljut. Kada sam otisao da kancelarije vidio sam sliku od Tita razbijenu i bacenu na sred prostorije. Isao je redom od kancelarije do kancelarije i razbijao sve Titive slike. Sutradan sam dosao na posao i prilikom ulaska u Sanu trikotazu tacnije na kapiji me je zaustavila jedna radnica iz uprave i urucila mi poziv za vojnu obavezu, za rezervni sastav. Kada sam potpisao da sam zaprimio poziv, rekao sam joj da ja u rat necu i ne zelim da izgubim glavu zbog necijih ludi ideja. Ona mi nista nije na to odgovorila nego je samo klimnula glavom. Kada sam sutradan dosao na posao na kapiji me je zaustavio portir i pitao me da li imam potvrdu od vojnog odsjeka da sam oslobodjen rezervnog sastava? Pitao sam ga kakve veze ima on, a i ja sa vojnom obavezom? "Ja sam dosao da radim". Rekao mi je da me ne mogu pustiti kroz kapiju te da mogu slobodno ici kuci, i dok god ne donesem potvrdu da sam oslobodjen vojne obaveze da ne dolazim na posao. Otisao sam kuci sav zabrinut i rekoh sam sebi nesto se gadno sprema.Taj isti dan je bilo isto sa zenama Muslimankama i one su bile vracene sa kapije te su im rekli da ne dolaze do daljnjeg odnosno dok ih oni ne pozovu.

ISMET DEDIC-PRVA ZRTVA U BOSANSKOM NOVOM

Sljedeci dan sam otisao do pijace da kupim nesto namirnica i tu sam se susreo sa nekim svojim poznanicima i prijateljima. Malo sam zastao da cujem sta ima novoga, jer na takvim mjestima se moglo saznati sve o desavanjima u nasem gradu. I tako prica na pricu kad se odjednom zacu nekakva galama kod zgrade suda u Bos. Novom koja se nalazila tik uz zensku pijacu kako smo je mi zvali. Glavni ulaz u zgradu je bio sa strane od pijace tako da smo mogli vidjeti sve sto se je desavalo toga momenta. Iz zgrade su izlazili srpski vojnici i nosili nekoga na nosilima . Nismo mogli znati ko je to bio, ali smo poslije saznali da je to bio Dedic Ismet prva muslimanska zrtva sa Urija kojega je srpska vojna policija pretukla u zgradi suda na toboze njihovom ispitivanju te ga premlacivajuci ubili. On je bio jedan od cetvorice sinova Rame i Fatime Dedic sa Urijanskih brda, a jedan od trojice koja su ubijena u ovome prokletom ratu. Najstariji sin Hare Dedic je ostao u Novom kada smo mi izasli i cijeli rat je bio na radnoj obavezi, kopajuci rovove, noseci sanduke municije i granata po njihovim ratistima i bio koristen kao zivi stit prema Petom korpusu, da bi ga na kraju ubile te cetnicke nemani a iza njega ostala zena i dvoje djece sirocadi. Mladji njegov brat Mustafa je bio na ratistu u Sedmom korpusu, u kojoj su bili pretezno kraisnici i svi nasi boric iz Bosanskog Novog . Kada je ta brigade isla na ispomoc drugim jedinicama za deblokadu Sarajeva Mustafa je poginuo pokosen rafalom iz PAM-a.

ZAROBLJAVANJE GRUPE NOVLJANA U SUMAMA PREMA BIHACU

Tih dana je rat uzeo maha u Bihackom region. Cak i u nasem gradu su se cule iz daljine topovske i tenkovske detonacije. Pokusavao sam da telefonski stupim u kontakt sa sestrom Ismetom koja je zivjela u Bihacu, ali nisam uspijevao, veze su bile pokidane. Novska brigade je slala vojsku na Bihacko ratiste misleci da ce to olako osvojiti i preuzeti kontrolu nad Bihacem i cijelom tom regijom. Ali su se prevarili jer nisu racunali na zestok otpor i tako visok stepen morala kod nasih krajisnika. Svakim danom bi stizali u nasu bolnicu kamioni sa mrtvim srpskim junacima koji su polozili zivot za otadzbinu kako su njihovi mediji voljeli da kazu ,napadajuci i granatirajuci Bihac, Bosansku Krupu, Bosansku Otoku, Cazin, Buzim i okolna mjesta i ubijajuci neduzne civile. Tako, jedan dan cujem pricu kako su grupu od petnaestak momaka zarobila srpska vojska gore u nekim sumama, a koji su htjeli da predju na slobodnu teritoriju u Bihac da se prikljuce Petom Korpusu Armije BiH. U toj grupi su bili pretezno momci sa Urija iz moga kvarta i par momaka iz grada i Vidorije. Tu je pricu potvrdio i zet od rahm. Kemala Dervisevica na prvom skupu Novljana u Njemackom gradu Wisburgu, koji je i sam bio akter toga dogadjanja. Pricao nam je preko mikrofona: htjeli su da se probiju do slobodne teritorije Bihaca i da se tamo stave u odbranu BiH. Medjutim srpska ih je vojska uhvatila u zasjedi i sviju zarobila. Poredali su ih jedan do drugoga i jedan od tih srpskih vojnika je isao od jednog do drugog sa uperenim pistoljem u cello i postavljao pitanje VOLIS LI TI DA ZIVIS ? Normalan odgovor je bio DA i kada je dosao do Kemala Dervisevica, njemu je postavio isto pitanje, a kada je Kemal odgovorio DA vojnik je povukao obarac na pistolju i na mjestu ga ubio.

MOJA MLADOST U PJESMI I FOLKLORU

Stari Novljani su osnivali brojna kulturno-umjetnicka drustva za svoju zabavu i rekreaciju, a nadaleko su bili poznati novski teferici na unskim adama i obalama, dok su jos veca atrakcija bile novske «venecijanske noci» na Uni i Sani, kada su za ivanjsku noc i drugih toplih ljetnih noci uz pjesmu i zvuke gitare po Uni plovile ladje okicene «venecijanskim lampionima», da bi se lakse i veselije podnijelo vrijeme ljetnih vrucina.

Taj zivot na rijeci obogatila su nakon Drugog svjetskog rata brojna kulturna i sportska drustva u kojima sam i ja aktivno i sa veseljem učestvovao. Tako sam bio folklorni solo-igrac i vokalni solista narodnih pjesama (sevdalinki), koje mi danas redovno izazovu nostalgiju i tugu.. Jednog dana sam cuo od svojih prijatelja da nam dolazi iz Sarajeva jedan veliki strucnjak iz oblasti folklora te da ce se odrzati sastanak u prostorijama iznad Vatrogasnog doma. Povukla me je zelja da odem tamo i da se licno upoznam sa tim gospodinom, nasim novljaninom Branom Vujanovic. Zavrsivsi Gimnaziju u Bosanskom Novom Brane se upisao na fakultet u Sarajevu da bi po zavrsetku skolovanja poceo da radi kao professor geografije u Srednjoj Veterinarskoj Skoli u Sarajevu. Bio je clan AKUD Slobodan Princip Seljo koji je vazio kao jedan medju sest najboljih kulturno – umjetnickih drustava u bivsoj

Jugoslaviji. Bio je njihov dugogodisnji clan sa iskustvom od 16 godina, te je bio asistent profesorima na republickim seminarima za folklorne igre iz Bosne koji su se odrzavali u svim republikama bivse Jugoslavije. Nekoliko godina prije pocetka rata Brane je doselio u Bos. Novi iz Sarajeva, dobio stan i posao da radi kao kustos u zavicajnom muzeju te da paralelno organizuje i vodi folklornu sekciju u Domu kulture - Vatrogasni dom, koji ce se na zalost pred rat i u toku rata pretvoriti u logor i zatvor za ispitivanje i torturu Muslimana.

Na prvom sastanak u Vatrogasnom domu tj. Domu kulture smo se dogovorili oko svih detalja rada te sekcije, o nosnjama, probama, seminarima i svemu sto je vezano za folklor.Taj sam dan morao povesti svoga starijeg sina Azimira na sastanak jer ga nisam imao gdje i kod koga ostaviti. Kada se sastanak zavrsio predstavio sam svoga malog sincica koji tada nije imao ni godinu dana Azimira nasem buducem ucitelju igranja Brani Vujanovicu. Pitao me je koliko je star, uzeo ga u naramak, malo se sa njim poigrao i rekao da bi volio da mu bude kum. Rekao sam da nemam nista protiv te ideje. Kada je dosao cetvrti april bas mu je kum dosao rano u jutro da mu nacne kosu i zakopa pod neku mladu vocku (takav je obicaj kod nas u Novom) i da mu bude sisani kum kako smo mi voljeli reci. Od tada se nase prijateljstvo jos vise povecalo. Isao sam sa njim u Sarajevo u AKUD Slobodan Princip Seljo, upoznao se sa njegovim suigracima, prijateljima i poznatim umjetnicima, pjevao sa njima u njihovom klubu tako da nam je bilo pravo lijepo i zabavno. Tu sam upoznao i njegovu djevojku (a sadasnju zenu sa kojom ima sina i kcerku) Elvedinu tzv. Dinku, koja je takodje

igrala u istom AKUDU. Nije proslo malo vremena njih dvoje su se vjencali i preselili u Novi da zive. Od tada smo bili nerazdvojni sve dok ovaj prokleti rat nije ucinio svoje i fizicki nas razdvojio, ali smo ostali i dalje u stalnom kontaktu. Kada je rat poceo par puta sam bio kod kumova onako u prolazu ali sobzirom da su poceli i oni dobijati prijetnje od njihovih sugradjana Srba on je odlucio da mi kaze sta je na stvari. Rekao sam da je to fino od njega sto mi je rekao otvoreno bez ikakvog uvijanja te da cemo se mi nekako cuti i sastajati. Tako je i bilo. Cujemo se telefonom i dogovorimo se gdje da se nadjemo i tu dojdemo ispricamo se i na kraju nasega razgovora on mi dade jednu kesu i nesto u njoj. Kaze mi uzmi ovo i ponesi trebace vam. A sta je unutra? Ma pola pileta i nekoliko jaja, ja dobio od svoje matere, pa sam prepolovio sa vama, jer znam da ni vi nemate. Uzmem to od njega a oci mi pune suza, ne mogu da progovorim sav mi se jad i cemer stekerao u grlu, hoce da me ugusi. Hajde nemoj da se sikiras bice to sve u redu, cucemo se opet pa cemo se opet ovako negdje naci, tjesio me je moj kumasin. To se tako desilo nekoliko puta i onda se organizovao onaj konvoj u kojemu smo ja i moja porodica izasli u Karlovac, a potom u Njemacku. Poslije je to isto cinio mojim rahm. roditeljima, isao je svake sedmice nekoliko puta na Urije i nosio im stojekakve namirnice sir, mlijeko, jaja, vrhnje ono osnovno sto im je trebalo za prezivljavanje. Dok jedan dang a nisu zaustavili srpski vojnici i pitali kuda on to ide i kome nosi namirnice? On se sa njima svadjao i tada su mu rekli da ce biti u velikim problemima ako ga jos jednom uhvate da ide gore na Urije. Onda je prestao ici ali je opet preko svoje zene Dinke slao mojim roditeljima dok i to nisu primjetili pa i njoj isto rekli, a ona Muslimanka pa jos gori belaj. Nije proslo malo vremena on i zena i djete su izasli iz Novog za Srbiju pa onda za C. Goru i odatle za Dansku gdje se i danas nalaze, gdje im se rodila kcerkica Una. Poslije njihova odlaska je pocela golgota mojih roditelja o kojoj cu pisati poslije. Zadnji put kada sam se cuo sa mojom rahm. mamom rekla mi je ovim rijecima: “Sine Sutko, pazite na kuma Branu i Dinku kao na svoje najrodjenije, jer dok nisu izasli iz Novog oni su nam bili umjesto vas – bili ko nasa djeca, nemojte ih razdvajati od vase brace i sestara”,jer su to zasluzili. Kasnije sam iz Njemacke stupio u kontakt sa njima i do dana danasnjeg imamo

kontakte, a sto mi je jako drago. Jedne prilike sam jos u Njemackoj otisao kod njih u posjetu na desetak dana i tom prilikom sam sa svojim kumom otvoreno pricao o toj temi. Rekao sam mu ovim rijecima: "kume, ja ovo sve sto dozivih i prozivih od nasih novski Srba ni ja ni moja familija Hotica nismo zasluzili, Unistise mi buducnost djeci, rasturise nam familiju, ubise mi i oca i mater te je silovase prije toga i brata Husu mi ubise. Ja sa razlogom imam pravo da Srbe mrzim i da mi nikada niko vise praga ne prekoraci, ali nemogu preci preko jedne stvari a to je moje rahm. mame molba o kojoj sam vec pisao i zbog toga cu ostati sa tobom i dalje u kontaktu i biti tvoj kum i prijatelj". Rekao sam mu da se pokusa staviti u moj polozaj jer je to najbolji nacin da covjek sam sebi da odgovor na sva pitanja. On je to sve mirno saslusao i tiho mi rekao, kao svaki normalan covjek sto bi, da on mene u potpunosti razumije a na samu pomisao da se stavi u moj polozaj ga je najezila i da nezna kako bi on reagovao te ne zeli o tome da razmislja jer ga strah obuzima od toga svega sto sam mu ispricao. Takvih insana koji normalno razmisljaju, koji postuju drugo i drugacije, od kojih mozes uvijek cuti lijepu rijec i dobar savjet a koji su bili prije rata u drustvu sa Muslimanima, sa njima bili kako nas stari narod kaze i VARENI i PECENI je malo, jer vecina njih se preko noci okrenuli za 360 stepeni posto su im prije toga izaprali mozak sa pricama o njihovoj ugrozenosti i koja ih je gurnula u bezdan iz kojega se nece moci izvuci tako lako.

SLOBODIN STADION–LOGOR ZA NESRBE

Juni 92. Po gradu su pocele kruziti price da je Slobodin stadion na Mlakvama pretvoren u logor za Muslimane. Poceli su vec da dovode muskarce u njega, da ih kobajagi ispituju i uz to premlacuju. Neke su ljude kod Lovackog doma pohvatali u gradu i natjerali da idu u grupi sa rukama iza vrata. Medju njima se najvise isticao nas dojucerasnji komsija Drago kojoji je zivio u barakama na Urijama, pored nezbrinutog otpada na samoj obali Sane kao gradska sirotinja. Zahvaljujuci vlastima u opstini napravljena je zgrada na gradskom naselju Repovcu takozvana zgrada solidarnosti gdje su svi oni iz baraka premjesteni u nju, u nove stanovei izmedju ostalog i on sa svojom porodicom preselio, te drugi bivsi komsija Slavko. Oni su tu, svoje dojucerasnje komsije sa kojima su i jeli i pili, kartali kod Bega u kafani natjerali da pjevaju cetnicke pjesme, pa onda pjesme o Titu, a kada bi poceli pjevati onda bi ih udarali nogama i kundacima te im psovali BALIJSKU majku i vikali “jebo vas Tito “prekini! Tjerali su ih da klece na koljenima, a mnogi od njih su bili stariji i bolesni kao na primjer Dzemal zv. Purgo iz ciganluka, debeo, krupan i bolestan covjek, voljen kod svojih Novljana jer je bio legenda od golmana, njega su sutali i udarali samo zato sto nije mogao da kleci na cesti i sto nije znao nijedne cetnicke pjesme, tako i Bejtu naseg poznatog socijalnog radnika pa Zlaju nekadasnjeg Slobodinog fudbalera i mnoge druge kojima imena neznam. Ta je fukara srpska u cetnickim odorama koje osim za zlo i krv, nista drugo i neznaju provocirala, senlucila, tukla i na taj nacin cinila sebi nekakva zadovoljstva sto nije poznato civiliziranom svijetu. Te sve prizore su gledali nasi Srbi Novljani, neki su se podsmijavali, neki su odobravali a neki su samo malo zastali, okrenuli i bez rijeci otisli, valjda su htjeli da na taj nacin kazu da se ne slazu sa tim sto rade od nasih sugradjana Muslimana posto javno nisu smjeli reci.

Na staidon Mlakve su vec doveli dosta ljudi i svi smo se bojali ko ce biti sljedeci. Jedan od nasih Srba sa Urija Zoran iz Suce je znao u prolazu da se zaustavi kod nasih kuca da nam kaze: "kupe sve i salju na stadion, cuvajte se, imace ovih dana sjednicu u opstini i trebaju da odluce koliko procenata vas Muslimana moze ostati u Novom (dva ili tri procenta) a ono resto ce protjerati i pobiti, samo da znate sta vas sviju ceka." Kada nam je to rekao onda nas je jos vise strah i panika obuzela, svi smo razmisljali o onome najgorem, jer sta se moglo ocekivati u tim momentima i takvim okolnostima.

Svaki dan su nam dolazili na Urije sverceri sa cigaretama i prodavali stojekakve vrste cigara nasem narodu. Narod je uzimao i veselio se njima kada ih ugledaju jer su vec duze vrijeme motali dunjin list u papir pa to pusili nebi li zamijenili prave cigare. Ja sam jednom povukao dva tri dima dunjine cigare i moram reci da nije losega ukusa, ko malo sladi. Pretezno su dolazila dva mladica sa Londze koji su onako bili raja sa nama Urijasima, ali im ipak niko nije puno vjerovao jer je ovo rat i svagdje se javlja crv sumnje, ako je u pitanju Srbin.

ISPOVJEST PREZIVJELOG LOGORASA

Dosta je ljudi odvedeno u logor i svi su prosli torturu ispitivanja, a mnogi od njih se nisu vratili svojim kucama jer su zauvijek nestali. Nisam siguran kolika je cifra bila logorasa sa stadiona ali znam da ih je bilo jako puno. Jedan moj prijatelj iz Blagaja Hasan Havic mi je pricao kako je bio maltretiran i pacen cijelo vrijeme dok je bio u logoru. On je bio nizak ali pojak covjek sa nekih 90 kilograma koji je pred sami rat imao zdravstvenih problena vezanih za srce.

Kada su ih dovezli na stadion njega su dva logorasa unijeli u deci jer je bio izgubio svijest od velikih vrucina, gladi i umora te ne prespavanih dana i noci koje su provodili u vagonima u koje su ih potrpali kao stoku. Kada je dosao svijesti malo se razhladio vodom koju su mu donijeli njegovi prijatelji te je tako uspio prezivjeti tu krizu. Dan poslije dodje srpski vojnik i procita njegovo ime i prezime "uh gotov sam" rece Hasan, jer kada tako udju u logor i traze osobe onda znaj da im se ne pise dobro. Izasao je ispred njega i rekao:" ja sam taj sto ste ga prozvali." Naredio mu je da trci oko stadiona krugove. Hasan mu je pokusao objasniti da je srcani bolesnik, da je u teskom zdravstvenom stanju ali ga ovaj nije uopste htio slusati nego mu je rekao ako ne bude trcao da ce dobiti metak u celo. Hasan je startovao ali polako. Kaze da se sjeca da je optrcao dva kruga, a drugi kazu da je optrcao vise te da su ostali logorasi navijali bodrili ga da li iz neke zafrkancije prema njemu ili sto im je taj strazar naredio, nezna, ali zna da je dva kruga optrcao okolo stadiona i da se vise ne sjeca jer je pao u nesvijest. Strazar je naredio nekom od logorasa da donese vode u kanti i da ga poliju. Kada su ga polili vodom on se probudio. Tad mu je strazar rekao da ce mu nozem otkinuti usi zato sto nije optrcao vise krugova, kad je to cuo opet je pao u nesvijest, onda su to opet ponovili sa vodom, kada se probudio po drugi put strazar mu je rekao da ce ga sad zaklati, kada je cuo te rijeci ponovo je od straha pao u nesvijest. Izivljavanju i izgladnjavanju kraja nije

bilo pa je Hasan po izlasku iz logora imao 49 kilograma, zahvaljujuci srpskoj vojsci i njenom nehumanom odnosu prema logorasima. Nase sestre, zene i majke su svaki dan hranu zamotanu u kesama nosile na stadion svojima a i drugima koji su bili zatvoreni. To nije trajalo dugo jer je krizni stab zabranio posjete logoru. Od tada niko nista nije znao sta se desava u logoru sve do onoga dana 23.07.1992 kada smo trebali da napustimo Bosanski Novi. Tog dana mnogi nasi sugradjani nisu sreli svoje najmilije jer su u medjuvremenu dozivjeli ono najgore - smrt, o kojima se nista nezna ni danas poslije 17 godina, a neki od njih su: Dzafer Kapetanovic potpredsjednik SDA, Resad Berberovic sekretar SDA, Ismet Muslimovic-Imo clan uzeg rukovodstva SDA, Rolan Berberovic, Hasan Isakovic, Abdulah Huzeirovic, Mahmut Cehaic, Razim Grudic...

MOJ ZADNJI RAZGOVOR SA FEDJOM BERBEROVICEM

Dan prije srpskog ultimatuma za predaju naoruzanja kojega posjedujemo, zaustavi se covjek sa brda (jedan od Kajtezovica) ispred moje kuce i upita me ,znam li ja gdje bi se moglo predati licno naoruzanje kojega legalno posjeduje? Kaze da ga je strah da ide u SUP da ga nebi optuzili i premlatili a i u logor strpali jer mnogi su tako zavrsili. Rekao sam da neznam ali da cu nazvati krizni stab i pitati ih. Kada sam ih nazvao javio mi se komandant odbramne grada Rade Sekulic-SELE sin uciteljice Jelice. Predstavio sam se i pitao ga gdje se moze predati oruzje koje legalno posjeduju Muslimani. Izderao se na mene preko telefona i rekao da me jebo Alija, sto njega nisam nazvao i pitao sta da radimo. "Nazovi Fedju Berberovica u Vidoriji i sa njim se dogovori oko toga svega". Onda sam nazvao Fedju, te mu kazem da sam razgovarao sa SELETOM i da me je uputio njemu. Onda mi je Fedja polako rekao ovim rijecima: "Rodjak (tako me je zvao uvijek) molim te reci svima na Urijama ako iko ima bilo kakvo oruzje da ga preda, sutra ce ici jedno policijsko auto i vuci ce malu prikolicu pa da svi koji imaju oruzje odloze u tu prikolicu i nemoj slucajno da bi ko metak opalio jer nece nam se dobro pisati. Slusajte radio danas to isto sto sam ti rekao procitace javno da svi znaju". Tako je i bilo procitali su ultimatum da je krajnji rok do (mislim)12:00 da se oruzje preda, a ko ne preda a oni nadju to oruzje bice u velikim problemima. Poslije par dana dosla je vojna policija i odvela Ferida Berberovica – Fedju na informativni razgovor kojemu se od tad gubi svaki trag. Prica se da su ga ubili u Radisica potoku u Vidoriji gdje smo nekad u srednjoj skoli imali bojevo gadjanje, ali tijelo jos nije pronadjeno.

MASAKR DOBROG COVJEKA HASANA

Hapsenje, zlocinacka tortura, masakriranje i likvidacija Hasana Delica (1944-1992.) vrlo uvjerljivo demantiraju veliku laz srpskih vlasti RS o «divljem napadu» pojedinih srpskih vojnika koji su se «oteli kontroli» i poubijali bosnjacke civile. To je bila i ostala omiljena ali lazna prica srpske vlasti u Bosanskom Novom, kao lazni izgovor za sve zlocine nad nevinim nesrpskim civilima da su ih na svoju ruku izvrsili «pojedinci izvan kontrole», jer je likvidacija tog cestitog covjeka i velikog prijatelja mnogih svojih srpskih vrsnjaka izvrsena u sluzbenom mucilistu srpske vlasti u bosansko-novskom Vatrogasnom domu 8.juna 1992. godine po montiranoj optuzbi da je kod njega nadjen njegov vlastorucni popis novskih Srba za likvidaciju od strane SDA. Taj podli scenario srpskih isljednika otkrili su casni Srbi koji su bili svjedoci toga zlocina. Hasan je rođen i cijeli svoj zivot prozivio je u Bosanskom Novom, igrao se i druzio pretezno sa srpskom djecom. Tu je zavrsio novsku gimnaziju a zatim studirao pedagosku akademiju, ali nije zavrsio studij. Radio je dugo godina kao ekonom, a poslije kao sekretar Djecijeg obdanista "25.maj" u Bosanskom Novom. Bio je rezervni kapetan 1.klase i omiljeni clan Staba bosansko-novske brigade TO. Bio je ozenjen i imao dvije kcerke.Pocetkom juna 1992.godine, dan nakon paljevine nespskih kuca, miniranja lokala i dzamija, te ubojstva desetine civila, Hasan Delic je zajedno s oko 800 muskaraca-nesrba, odveden na stadion FK "Slobode" u Mlakvama. Nakon pet dana na intervenciju UNHCR-a vecina ljudi je pustena kucama, medju njima i Hasan Delic. Medjutim, vec poslije jednog dana vojna policija ga je odvela u Vatrogasni dom, u cijem je podrumu bilo zatvoreno 10-15 ljudi, vecinom clanova SDA-a, koji su kasnije svi pobijeni, medju njima i Dzafer Kapetanovic, direktor osnovne skole. Po kasnijem pricanju svjedoka iz reda casnih Srba, isljednik je Hasana pitao s kim se najvise druzio prije rata. Hasan mu je istinito odgovorio da se najvise

druzio sa Srbima, medju kojima su bili dr.Dusko Djuric, Rade Marin i drugi. Tada mu je isljednik dao prazan papir da napise imena tih ljudi. Hasan je ispisao 15-20 imena, vjerujuci da ce ih policija kao svjedoke pitati o njemu, svom dugogodisnjem prijatelju. Kasnije je isljednik napisao istom kemijskom olovkom iznad tih imena "ZA LIKVIDIRATI", umnozio u nekoliko primjeraka i pokazivao po Novom, a najvise tim Srbima, koji su spremno povjerovali da ih je njihov prijatelj Hasan planirao pobiti i vjerovatno trazili njegovu smrt. Prema svjedocenju srpskih svjedoka taj je isljednik zbog tog laznog spiska osudio na smrt i istu vece predao Hasana policajcima koji su ga odvezli u selo Poljavnice kod Bosanskog Novog, gdje je poslije monstruoznog mucenja ubijen i bacen u rijeku Unu, ali ga je kruzna rijecna struja zvana cavrndija vratila na obalu ispod vaktarnice gdje ga je smrskane glave nasla jedna seoska zena i misleci da je to neki Srbin iz sela, prijavila svoje jezivo otkrice onoj istoj srpskoj policiji koja ga je zvjerski ubila na temelju vlastite primitivne podvale. Sutradan je Amir Delic, sin Hasanovog starijeg brata, bio licemjerno pozvan «da ga identifikuje» sto je on i ucinio.Tog istog dana je dobri i neduzni covjek Hasan uz prisustvo supruge i dvije kceri bio na mezarlucima ukopan u svoju zavicajnu grudu, iako su mu zlocinci bili vec presudili kao mome starijem bratu Huseinu Hoticu kriminalnom inspektoru da nece imati svoj mezar.

UBIJANJE MUSLIMANA U NJIHOVIM KUCAMA

U Bosanskoj Kostajnici su u toku srpske agresije na suverenu Republiku Bosnu i Hercegovinu ubijena 23 nevina nesrpska civilna stanovnika. Svi srpski stanovnici malene Bosanske Kostajnice znaju imena izvrsilaca tih strasnih zlodjela, ali ih iz straha od osvete ili mozda iz zlocinacke cetnicke solidarnosti kriju od ruke pravde, koja je spora ali dostizna, sto se dokazuje već hiljadama godina. Srpski cetnici iz toliko slavljenog partizanskog i antifasistickog Kostajnickog Potkozarja pocinili su jezive i monstruozne zlocine nad potpuno nevinim nesrpkim civilima u njihovim vlastitim kucama, obicno na taj nacin sto bi im ubacivali u kuce aktivirane rucne bombe ili bi ih pokosili rafalima. Tako je ubacenom bombom ubijen u vlastitoj kuci bracni par Mujkanovic Alija, zvani Ale, star 57 godina, i njegova supruga Mujkanovic Mina (51). U kuci Avde Kulenovica cetnici su pocinili jos stravicniji zlocin nad sest ljudi, jer su ubili cetiri clana te porodice i bracni par Ometlic iz susjedstva, Fadila (54) i Nanu (48) koji su se kod njih osjecali sigurniji od kame krvozednih cetnika. Oni su zajedno s Avdinim zivotom (43) unistili i zivot njegove neduzne kceri Aleme od 19 godina i zivote njegove dvije starije sestre, Have (62) i Muhareme (51), od kojih je starija bila posve nepokretna bolesnica. Još strašnijom su smrću umorene i spaljene u vlastitoj zapaljenoj kuci svekrva i snaha Saftic Milka (60) i Saftic Branka (42). Na pragu vlastite kuce srpski su «vitezovi» ubili neduznog starca-samca Salku Golica od 65 godina, a iz vlastite kuce su odveli i pobili cijelu porodicu Alihodzic – oca Sabana (56), njegovu suprugu Halidu (54), njihovu kcerku Ekremu (19) i maloljetnog sina Envera(14). Izvan svoje kuce ubijeno je osam nesrpskih gradjana Bosanske Kostajnice, od kojih su trojica posla nakupiti drva i tamo ih je stigla smrt od zlocinacke sovinisticke ruke - Tatic Abdulaha (58), Vakufac Sulejmana (65) i Useinov Sabana (58); a na radnoj obavezi na Suhoj medji ubijena su jos petorica kostajnickih gradjana: Ometlic Ismet (45), Bosnic Emin (45), Bosnic Meho (55), Mujcic Sakib (51) i Ikanovic Adem (54).

TAJNA O NESTANKU ZLATKA HASANBASICA

Mnogi drugi srpski zlocini su i danas tabu. Tako je ostala skrivena tajna o «nestanku» dobrog i omiljenog covjeka i majstora-molera Zlatka Hasanbasica kojeg su lazni prijatelji na prevaru odvojili od porodice i predali ga krvnicima jedne maglovite zimske nedjelje u nasem i njegovom zavicajnom gradu. Uzaludna je bila uporna majcina i suprugina potraga i sve uvrede i ponizenja od zlih ljudi, posebno komsija, koji su im podlacki lagali da je Zlatko «prebjegao Tudjmanu», dolazili pretrazivati i pljackati njihov stan, sve dok jednog dana nakon skoro dva mjeseca rijeka Sana nije oslobodila privezanog pruznog zeljeza i podigla njegovo tijelo sa dna ispod zeljeznickog mosta. Majka je ubrzo umrla od tuge, ugasila se kao dogorjela svijeca.

PRVA RANJAVANJA OD CETNICKOG SNAJPERA

Kako je vrijeme prolazilo stanje u gradu je bilo sve gore i gore. Ljudi su poceli da se povlace u sebe i da ne izlaze nikuda, samo se ponekad mogao neko da vidi po cesti a to bi pretezno bivale nase komsije Srbi, (kojih nije bilo puno zato sto su oni napustili nas kvart jos prije desetak dana, jer im je bilo receno i znali su sta ce da se desi uskoro) oni se nisu toliko ustrucavali izlaziti van jer su znali da su njihovi po okolnim brdima i da nece pucati na njih. Vec tada su niz rijeku Sanu plutali lesevi ubijenih ljudi negdje uzvodno bolje receno od Prijedora koji je udaljen od nasega grada tridesetak kilometara. Bilo je jezivo i niko se nije osvrtao na to, valjda sto su ljudi znali da nemaju kome da to prijave. Iznenada stade auto stojadin pred mojom kucom i iz njega izadje moj komsija Fuad Kalender sav uzplahiren. Pitam ga sta je Fudo sta se desava? A on ce ti meni ko iz topa: "ranili su Edu Ljubijanca - MRGU snajperom u stomak, ima prostrijelnu ranu, eno ga u autu, bili ti htio ici samnom dole do crpne stanice tj. do skole da ga predamo hitnoj sluzbi oni ce dole da nas cekaju." Hocu rekoh mu i ode sa njim do auta i sjede napred, a Edo Mrga je bio pozada onako iskrivit i pomalo stenjao od bola. Kada smo stigli kod crpne tu nas je zaustavila srpska vojska koja je napravila rampu i pregledala svakoga tj. nas Muslimane i Hrvate i koga su htjeli pustili su koga ne oni ga vrate. Tu nas je zaustavio Balaban Radenko iz Josave, s kojim sam isao u srednju skolu, onako pirgava lica i niska rasta, kada me je prepoznao malo mu bi ko neugodno pa me priupita: "Ooo gdje si Hotane sta je bilo?" Rekoh mu evo dovezli smo ovoga covjeka, ranjen je i treba da ga hitna preuzme od nas. U tom iz hitni kola izadje vozac, te kao zacudjeno pita Edu, "sta to bi Edo, ko te je ranio"? a ovaj od bola nerece nista nego samo zanijeka glavom. Kada ga je preveo u hitna kola mi smo se vratili nazad na Urije a njega su kako sam drugi dan cuo odvezli u Dvor na Uni i tamo mu ocistili ranu te ga vratili kuci. Bilo je vruce, struje nije bilo pa smo

imali velikih problema sa namirnicama koje su morale da budu u frizideru. Vjerovatno je struja namjerno iskljucena jer u kvartu Urije su zivjeli 90% Muslimani a bilo je i nekoliko Hrvatskih porodica, pa su i na taj nacin vrsili pritisak na nas da se sto lakse odlucimo za izlazak iz Novoga. Culi smo da u klaonici kod Bejna stari Begic iz Kozinca kolje kravu i prodaje budzasto samo da proda meso da se nebi pokvarilo i da se nebi bacilo, pa sam otrcao prugom dogore da i ja kupim par kila. Kada sam kupio i donio kuci problem je bio gdje to sada ostaviti, onda sam se sjetio nase catrnje. Jedan komad mesa smo ispekli a drugi komad sam dobro umotao u najlonske vrecice i spustio u kanti na dno catrnje tako da smo mogli nakon par dana i to meso da ispecemo tj. da ga potrosimo. Sutradan smo se malo opustili pa rekoh sam sebi hadjde prosetaj malo do pruge da vidis sta ima novo, gore kod Kozinca. Kada sam otisao gore zatekao sam nekoliko nasih Urijasa kako pricaju i nesto dogovaraju. Stajao sam po strani slusajuci njihove razgovore ali mi je to sve bilo nekako bez veze i onda sam se upustio u dialog sa njima. Pitam ja njih sta ako zapuca, jeli Vi znate kuda cemo i sta tad da se radi? Jedan od njih mi je rekao da je cuo da oruzja ima i da se ceka, a kada zapuca mi cemo to oruzje dobiti za nepunih pola sata, u sta sam ja posumnjao i rekao da to nece izaci na dobro, jer su to bile smisljene dezinformacije i provokacije koje su Srbi plasirali u javnost, nalazeci razloge zbog kojih ce da nas terorisu i maltretiraju. Onda mi na to rece Mirso Salkic tzv. RIVA , "ooo daa ti si jako pametan tebe treba saslusati"!! Valjda je htio biti malo duhovit ali ipak je zvucalo jako provokativno i zalosno. Nisam mogao a da mu ne odgovorim pa sam mu rekao: dragi moj Riva ja se bojim da ce mnoge majke zaplakati za svojim najmilijima ali da ce tada biti kasno. Zato se treba sad dogovarati sta nam je raditi ako zapuca? Onda sam se okrenuo i otisao kuci sav nervozan i ljut jer sam vidio da medju nasim narodom jos vlada ona ma nece oni nas, nemaju razloga, ja njima nisam nista ucinio. Nije se razmisljalo da je pravi razlog to sto si ti za njih BALIJA i za to trebas da budes ubijen, silovan, protjeran. Nisam vise htio ici gore kod te nase famozne raskrsnice tj. kod A bandere (kako smo je mi voljeli zvati) kod Kozinca, kod teta Rozine kuce. Taj isti Mirso, njegov brat Hasan i njihov rodjak Besim Berberovic su izgubili zivote

od dojucerasnjih komsija i na zalost se obistinilo ono sto sam mu rekao i cega sam se plasio, da bi necije majke mogle zaplakati za nekim od nas. Tih dana su moje komsije Advan i Braco Basic vec bili privedeni, ispitivani od srpskih isljednika i na svu srecu nakon nekoliko dana pusteni kucama.

UBISTVO SEVDINA VELETANLICA

Sa druge strane Rijeka Sane je Prekosanje, gdje je najveca zeljeznicka raskrsnica u ex Jugoslaviji. Tu je jedan od najstarijih kvartova u Bosanskom Novom koji lezi na desnoj obali rijeka Sane pored koje vodi magistralni put prema obliznjem gradu Prijedoru. Bilo je naseljeno sa 90% muslimanskim stanovnistvom, izgradjeno novim stambenim jedinicama i novom infrastrukturom. Tu su bili starosjedioci Veletanlici, Sabanagici, Hotici, Elijazevici, Kolici, Mustici, Huremovici, Resici, Kadici, Tatarevici, Custici, Muratagic, Jakupovici, Sudici, Smajlagici, Topcagici.

Tih dana je bilo napeto, malo ko da je izlazio van svoje kuce izbjegavajuci na taj nacin kontakte sa srpskom vojnom i civilnom policijom bojeci se za svoju sigurnost. Sevdin Veletanlic, mladic star tridesetak godina je zivio u Prekosanju, ozenjen, imao sina sest godina stara. Vazio je u nasem gradu za mladica koji je bio spreman na sve. Ako je u pitanju pomoc bez trunke razmisljanja bi pritekao i pruzio ruku ne gledajuci pri tome ko je kakve vjere i opredjeljenja. Fizicki je bio spreman i nije se bojao uci u duel ni sa kim. Crna kosa malo poduza, ociju crnih, visok i krupne gradje, uvijek lijepo odjeven po zadnjoj modi te dugacak korak su stvarali osjecaj nekakve sigurnosti kada bi se covjek nasao u njegovoj blizini. Sa njim i sa njegovim sestricem Anelom, Reletom Elijazevicem te sa Nunom kojega smo zvali Krastavac sam radio nekoliko godina u disku u zgradi Vatrogasnog doma kao security. Uvijek prijateljski raspolozen i nasmijana lica bi vodio salu sa nama svima, a poslije kada se disko zavrsi zvao bi nas da idemo kod Benge na pice, pa smo tako uz pricu i salu znali zoru docekati pokraj sanka. Iznenada se zaustavio auto od vojne policije ispred Sevdine kuce i iz njega izadje nekoliko srpskih vojnih policajaca. Zalupali su mu na vrata kuce i poceli da ga zovu. Kada je izasao pitao ih je sta hoce, rekli su mu da treba poci sa njima zbog nekakvih orgulja, muzickog instrumenta

kojega je on kupio za male pare i preprodao drugoj osobi. Rekli su mu da treba potpisati izjavu i da ce ga poslije toga pustiti da ide kuci. Kada je posao na sprat u sobu da se obuce njegov stariji brat Mirso mu je rekao da ne ide, da se boji za njegevu sigurnost jer koga su tako pokupili, bio je premlacivan, a mnogi se nisu zivi vratili. Sevdo mu je rekao da se ne brine, da ce se on sigurno vratiti kad potpise taj papir. Izasao je iz kuce, poljubivsi sina jedinka, nesluteci da ce mu to biti poslednji razgovor sa njegovim bratom i rastanak od njegove porodice te da se nikad vise nece vratiti svojima. Sjeo je u auto i otisao sa svojim dzelatima u pravcu zloglasnog Vatrogasnog doma. Kada je izasao rekli su mu da ce ga pritvoriti u podrum te da ce doci neko da ga ispita. Kada je usao u podrum vidio je krvave zidove i ljude Muslimane koje je poznavao vrlo dobra kako sjede po betonskom podu svi ispremlacivani, jadni i bjedni u cijim ocima je vidio tugu i strah. Vidjevsi to poceo je da razmislja ako ostanem ovdje procicu mozda i gore nego svi ovi zatvorenici i na kraju je odlucio da potrga i izcupa iz zida jedan manji prozor te kroz njega da pobjegne. Tako je i bilo. Poslije kraceg vremena uspio je da razvali taj prozor i da pobjegne iz podruma. Odlucio je da ide kod svoga brata Necka koji je zivio u gradu, tacnije kod starog gimnastickog kluba Partizan i da se tu pokusa sklonuti jedno vrijeme. Stigavsi kod brata onako zadihan od trcanja ispricao je Necku sve sta se je desilo. Rekao mu je da ce ga ubiti ako ga uhvate. Neprodje desetak minuta zacu se nekakva galama ispred zgrade, kada su pogledali kroz prozor vidjeli su da ih je policija opkolila. Sevdo je zgrabio jedan cekic i stao uz zid pokraj vrata i rekao bratu ti idi tamo a kada bude prvi usao ja cu ga udariti cekicem, uzeti pusku i tu gamad pobiti. Ali situacija je bila drugacija a koju Sevdin nije mogao predvidjeti. Kada su srpski vojni plicajci otvorili vrata odma su poceli pucati po kuci ne gledajuci hoce li koga raniti ili ubiti jer su znali da tu zivi njegov brat pa im to onda nije bilo ni vazno. Kad je Sevdo to cuo predomislio se i izasao van. Vodeci ga do auta jedan voni policajac je drzao uperen pistolj u njegovu glavu te ga udario sakom. Na to je reagovao njegov brat Necko i skocio na tog sto ga udari ali ga drugi doceka i udari kundakom puske u ledja te ih tako obojicu ugurase u auto i jedan od njih rece: “vas je trebalo davno pobiti.”

Odvezli su ih ponovo u Vatrogasni dom. Kada su izlazili iz auta jedan od ti vojnih policajaca je Sevdu udario kundakom u ledja, koji je pri padu pokusao da se uhvati za garazna vrata rekavsi mu : "majku ti jebem vidjeces ti ko je Sevdo"!

Medjutim taj isti vojnik Slavko I. je repetirao automatsku pusku i ispucao rafal njemu u ledja. Kada je pao na tlo, pokusao je par puta da se uzdigne ali nije imao snage, izgubio je svijest. Onda su ga strpali u hitna kola i odvezli za Prijedor, a brata Nedjada udarajuci puskama ugurali u podrum medju druge logorase. Proslo je vec nekoliko sati a Sevdo se ne vraca kuci. Iznenada se zacu hitna koja prodje pokraj njihove kuce za Prijedor a iz hitni kola kao da neko mase. Vidjevsi to Sevdin sestric Anel je rekao didu Refiku da to nesto nije u redu i da bi trebao neko da ode dole te da ga potrazi. Did je sjeo na bicikl i otisao u policijsku stanicu da se raspita za sina Sevdina, ali kada ih je pitao oni su mu rekli da je on u Vatrogasnom domu a ne kod njih. Poslije pet-sest godina kada je rat stao a Srbi i Muslimani poceli komunicirati Sevdinov brat je saznao od sofera Srbina koji je vozio taj dan hitnu i Sevdu u njoj sta se stvarno dogadjalo u autu dok su ga vozili za Prijedor. U tom kombiju je bilo nekoliko vojnika koji su svremena na vrijeme udarali Sevdu, gusili ga rukama te mu pretiskali mjesta gdje je bio ranjen govoreci mu da potpise neki papir tj. spisak na kojemu su bila imena ljudi koji su bili za odstrel, a koje su srpske vlasti htjele da optuze da imaju oruzje te da ih je Sevdin sviju prijavio. On to nije htio potpisati jer je znao da ce poslije toga svi ti koji su na spisku biti likvidirani. Onda su ga ponovo gusili, udarali po ranama nebi li ga nekako natjerali sa mucenjem da to potpise. U medjuvremenu je hitna stigla u prijedorsku bolnicu. Kada su stigli pred ulaz vojnici su otvorili kombi i izbacili njegovo polumrtvo tijelo na beton. Radnici toga klinickog centra su dosli, pokupili ga i odvezli u operacionu salu. Kada je doctor dosao konstatovao je smrt. Sevdin brat Nedjad je bio jedno vrijeme u Vatrogasnom domu na ispitivanju i svaki put je bio premlacivan do besvijesti, da bi ga na kraju za cudo Bozije pustili da ide kuci. Poslije toga je izasao u Hrvatsku a odatle je okrenuo za Ameriku gdje se i sada nalazi. Od posljedica premlacivanja i udaraca kundaka Nedjad je imao osteceno nekoliko prsljenova koje je na kraju morao u Americi da operira.

UBISTVO NASKA I LAZE NA ZELJEZNICKOJ STANICI

Tih dana su povampireni cetnici sprovodili svoj pir, ubijajuci i pljackajuci neduzni narod tretirajuci ih kao stoku. Ljudska glava je bila jeftinija od glavice kupusa. Senlucile su cetnicke horde po Prekosanju i zeljeznickoj stanici, oduzimajuci zivot kome su htjeli. Dosli su dole do zeljeznicke stanice i vidjevsi Naska Jahijevica kako stoji sa svojim komsijom Lazom Kovacevicem ispred kuce prisli su im i pitali za imena i prezimena.

Kada su se predstavili jedan od tih cetnika je dao Lazi Kovacevicu pusku i rekao mu ubij toga Baliju! Ti si Srbin i ti trebas to da uradis. Lazo mu je rekao da to ne moze uraditi jer mu komsija nikada nije rekao ruznu rijec te da nema razloga da to ucini. Onda je taj cetnik rekao Nasku evo tebi pusku i ubij toga srpskog izdajnika, nasto mu je on odgovorio da nece jer nema nikakvog razloga za to te da su oni kao komsije u jako dobrim odnosima.

Cetnik bijesan sto ga ne poslusase uze pusku i rafalom pokosi njih obojicu. Krenuli su tako zeljeznickom stanicom i ubili desetak mjestana, medju kojima su bili Mustic Enez, Karabegovic Sukrija, Custic Sukrija, Custic Hatidza, Hatic Smajo, Begic Sefik, Redzepi Bajram, Mujkic Muharem koje su zakopali nakon par dana u zajednicku grobnicu na mezarlucima u Brkicima.

MAJKI HALIMI SU UBILI MUZA I PET SINOVA

O zestini mrznje i dehumanizaciji tih zliocina najbolje svjeoce cinenice da su zrtve mogle biti identificirane i pokopane tek nakon 12 godina, sto se i u starijoj historiji rijetko kada dogadjalo, jer se mrtav neprijatelj vise postovao

Mediji su objavili da je dana 09.07. 2007. godine u Gornjim Agicima klanjana dzenaza za sestoricu Ibrahimagica, pa je tek nakon 12 godina ukopan otac Himzo sa svojih pet sinova, pobijenih od srpskih «ratnika» u Biscanima kod Prijedora, gdje su bili pobjegli od svojih komsija-koljaca u dolini Japre.

Dzenazu je klanjao banjaluckl muftija Edhem ef.Camdzic. Dzenazom koja je jucer obavljena u Gornjim Agicima kod Bosanskog Novog više stotina mjestana, komsija, prijatelja i rodbine oprostilo se od Himze Ibrahimagica (57) i njegovih pet sinova Kasima (31), Huseina (29), Samira (21), Hasana (19) i najmlađeg Muhameda (18). Uz ovu porodicu, iza koje je ostala majka Halima sa sestero djece, na lokalnom mezarju u Agicima ukopan je i Semir Mahmutagic, koji je u trenutku ubistva imao samo 22 godine. »...Otac i braca su mi hladnokrvno ubijeni u Biscanima kod Prijedora 20. jula 1992. godine na samo kilometar od kuce u kojoj sam nakon etnickog ciscenja Agica, zajedno s porodicom, nasao utociste» - prica Emir Ibrahimagic, koji je cudom izbjegao njihovu sudbinu. Supruga i majka Halima, pred cijim se ocima zlo dogodilo, svoje najmilije je, kasnije je to pripovijedala, prvo dekama prekrila, a onda pjesice iz Biscana otisla do Trnopolja, do prijedorskog logora gdje je njen Emir nakon tragedije zatocen, da se svojim ocima uvjeri da joj je bar on ziv ostao. Pred ovom majkom, olicenjem hrabrosti, suze nije mogao sakriti ni banjalucki muftija Edhem ef. Camdzic koji je u prisustvu brojnih imama iz Bosanskog Novog, Sanskog Mosta, Rijeke i Zagreba predvodio klanjanje dzenaze u Gornjim

Agicima. U jednom trenutku od uzbudjenja pozlilo je sestri i kcerki poginulih Ibrahimagica, Suhri kojoj je ukazana pomoc na licu mjesta. Jasmin Odobasic, nacelnik Federalne komisije za trazenje nestalih, kazao je u Gornjim Agicima da mu je jos u zivom sjecanju masovna grobnica Jakarina kosa kod Prijedora iz koje su uz još 367 tijela 2001. godine ekshumirani i posmrtni ostaci Himze Ibrahimagica i njegovih pet sinova. Na to mjesto uzasa dovozena su bezivotna tijela nase brace i sestara. Nas Himzo i njegovih pet sinova prvo su protjerani a potom zvjerski ubijeni u ime nekih visih srpskih ciljeva koje su smislili bolesni umovi zarazeni nacionalistickim ideologijama «- kazao je nacelnik Odobasic. Nedavno je Predsjednik Predjednstva BiH Zeljko Komsic posjetio staricu Halimu 23.07.2009. i ostao bez rijeci, jer srpske joj vlasti ne daju nikakvu pomoc zbog toga sto ona na sudu tek mora dokazati da su joj vojnici te iste RS istog dana ubili supruga i pet sinova !

SMRT PJEVACA SEVDALINKI DZEVDE UNKICA

Pojedini Novljani koji su se nekako uspjeli prebaciti na teritorij pod nadzorom Armije BiH ili su se tamo zatekli poslom ili na neki drugi nacin, pridruzili su se vec na pocetku rata kao borci-dobrovoljci najblizim brigadama Armije BiH, ponajvise onim iz Petog korpusa ali i bosanskim brigadama u Srednjoj Bosni. Medju njima je bilo i poginulih, pa je tako vec krajem 1992. godine na travnickom ratistu poginuo omiljeni pjevac sevdalinki i cesti pobjednik na redovitim novskim festivalima, Dzevad Unkic – Dzevdo. Taj skromni, vjecito nasmijani i dragi covjek otisao je s punim ljudskim dostojanstvom u svome otporu cetnickom teroru, na put bez povratka, ostavljajuci nam za nezaborav sjecanje na zanos i ljubav s kojom nam je tako cesto pjevao onu poznatu sevdalinku "Bosno moja, divna, mila" kao da je slutio ovaj dugi niz godina u kojem ce i sam spomen Bosne u nasem rodnom gradu Bosanskom Novom biti zabranjen, jer su ga srpski doseljenici proglasili svojim, srpskim Novim Gradom, a cijelu nasu dragu zavicajnu Bosansku Krajinu i "službeno" proglasili svojom srpskom drzavom, cak i srpskom republikom.

BOSANSKA MAJKA HRABROSTI IZ MASLOVARA

Sredinom aprila 1993. godine mediji su objavili istinitu i vrlo potresnu pricu o hrabroj nani Bejzi Ekic iz Maslovara, koja je tada bila u njemackom heimu u Hagenu (NRW). To je prica naseg poznatog novinara Ferhata Korajca o ratnim zlocinima u dolini Japre, kada je ta majka svojom hrabroscu i snalazljivoscu uspjela spasiti svoga maloljetnog sina Aida od uzasnog pokolja što su ga cetnici izveli nad svim muskarcima koje su zatekli u bosansko-novskim zaseocima Ekici i Alici u Dolini Japre, ukljucujuci i njenog supruga Sejfu. Ovo je dio njenog svjedocenja: Tog dana pred sam zalazak sunca, oko 19.30 sati, u selo je upala poveca grupa do zuba naoruzanih (ne)ljudi u maskirnim uniformama. Poznavali smo mnoge, cak smo prije ovog zla bili dobri prijatelji i komsije. Vracali su se sa sahrane nekog srpskog ratnika Odzica. Poceli su gromoglasno vikati i istjerivati nas iz kuca. Krenuli smo pjesice, mada su dvojica mladica kazali da potjeramo i traktore. Nize kuce Mehe Alica, pokraj vlaskog groblja, odvojili su muskarce od zena i djece. U grupi muskaraca bili su mi sin i muz. Ne razmisljajuci sta ce biti sa mnom, klececi i puzeci, da me zlotvori ne vide, dosla sam do sina, zgrabila ga za ruku i povela medju zene i djecu. Moj Aid, drago dijete moje, iskolutio okice, blijed k″o krec, samo me gleda. Zanijemio od straha. Povukla sam ga ka zemlji. Kleknuo je, a potom puzeci isao za mnom. Da su mi kojim slucajem i ruku sjekli ne bi mi mogli istrgnuti djeciju rukicu. Cim smo stigli do traktora prekrili smo ga dekom i sjeli na njega. Tako je moj Aid, jedini od svih muskaraca, ostao u zivotu – kaze nana Bejza Alic. Te stravicne noci krv je skropila na sve strane, a u dvije rake koje su sami iskopali, zatrpani su: Jusuf Ekic, osamdesetogodišnji starac, Bejzin muz Sejfo Ekic i njegov najstariji i najmladji sin Mustafa i Ismet, Midhad (Hasana) Ekic, Asim Klehic, Ramo ramadan i njegovi sinovi Fadil i Izet, Hasan (Dervisa) Ekic i sinovi Kasim, zvani Sefko i Samid, Meho Zdionica, Muharem (Munirov) Ekić

i brat Bakir, Dzemal Alic, zvani Stolar, njegov sin Mensur i unuk Enko, koji je kod svog dide dosao iz Blagaja, Jusuf Alic, Hajrudin (Omera) Alic i brat Elvir, te Salih Dedic i njegov sin Hajro. U zadnjem izdisaju cule su se lijepe rijeci sehadeta. Ucili su dok su u mukama umirali.» Prema pricanju svjedoka, dojucerasnje komsije postale su okrutni krvoloci, cija su imena svima dobro poznata, ali ih srpske vlasti prikrivaju kao sto prikrivaju superzlocinca Ratka Mladica. Uz njih je bila i grupa krvozednih koljaca iz bosansko-novskog naselja Urije i Jablanica te domaci srpski celnici iz doline Japre, koji su se, prije nego su se umorili, a potom poubijali nevine civile, medju sobom natjecali u monstrumskoj bestijalnosti. Tako su Samida Ekica natjerali da pije krv svoga zaklanog oca Hasana. Dzemalu Alicu, zvanom Stolar, odsjekli su spolni organ i prikovali ga za vrata njegove stolarske radionice. Prije toga, na nekoliko dana, Dragan Baltic, cestar iz Maslovara, "poigravajuci" se s automatskom puskom ranio je suprugu Hasana Ekica, koja je preminula u banjaluckoj bolnici.

Kada su nas uplakane zene i djecu odvojili od nasih muskaraca, potrpali su nas u dva traktora, koje su vozili Samid (Hasana) Ekic i Ismet (Sejfe) Ekic, prema bosanskonovskom naselju Urije. Nadomak Urija, iza zivice, iskocio je Milan (Sime) Kantar s jos dvojicom cetnika, koje nisam poznavala i rekao da se zaustave traktori. Trazio je od nas da mu predamo sve vrijedne stvari i novac. Morali smo to uciniti jer su prijetili da ce ubiti svakog onog u kojeg nadju bilo sta vrijedno. Ja sam im predala cetiri zlatna prstena, burmu, ogrlicu, mindjuse i 7 milijardi srpskih dinara. Medjutim, neke su zene pobacale zlato i novac prema rijeci Sani, a da to zlotvori nisu primjetili» – ispricala je Tanija Mujagic, supruga ubijenog Asima Klehica, koja je stanovala u istoj sobi s Bejzom Ekic. Svi su prognanici i izbjeglice u Hagenu postovali stradanje i hrabrost nane Bejze, cesto je zvali na kahvu, a ona je s tugom govorila o povratku u rodni kraj, koji na zalost nije docekala. Neka je vjecni rahmet njenoj plemenitoj dusi !

GRANATIRANJE URIJA

11 Maja 1992 godine, poslije isteka ultimatuma pocela je strahovita pucnjava. Padale su minobacacke granate na sve strane, pucalo je po nama iz PAT-ova i automatskog oruzja, to je bio pakao jer je pucalo sa svih strana i niko nije znao u tom momentu sta da radi i kuda da ide? U tom momentu sam se zatekao na cesti prije pruznog prelaza sa Pusom, Eminom, Jogijem, Djigijem i sa jos nekoliko momaka.

Strcali smo dole do kuce od Rajka Vile naseg mesara i sakrili se iza nje u dvoriste da vidimo sta da se radi. Vidjevsi da to ne prestaje ja sam odlucio da otrcim kuci jer nisam znao nista o svojoj porodici. Pretrcao sam cestu i preskocio zeljeznu ogradu i utrcao u dvoriste komsije Bore te protrcao na drugu stranu, na cestu do pruge. Prilikom pretrcavanja sam imao srecu da me nije pogodio ni jedan metak jer sam cuo zvizdanje metaka oko sebe i to mi je ostalo u sjecanju. Na tom sporednom putu iza nasih kuca je bilo puno sigurnije i nisam osjecao bas toliki strah ali kada sam dosao kuci i vidio zenu i djecu da nemaju kapi krvi u licu onda me je uhvatila nekakva panika i ovladao strah, molio sam dragoga Boga da samo prestane i da prodje to ludilo. Poslije izvjesnog vremena pocelo je da jenjava i prestala je pucnjava, ali se mogao cuti pokoji sporedni pucanj a to nam je bilo normalno cuti jer su tako pucali svaki dan.

Kada je nastalo zatisje izasao sam iz kuce da se vidim sa bracom i roditeljima te da vidim jeli kod njih sve u redu. Razmisljao sam o tome svemu, sta to sve bi ali jos nisam bio svjestan da se mi nalazimo u ratu. Nisam se mogao pomiriti sa tim da su moje skolske kolege i dojucerasnje komsije pucale po nama i da su tako olako glavu okrenuli od nas samo zato sto smo ljudi druge vjeroispovijesti.

Izasao sam iz kuce i otisao na sporedni put do pruge koja je vodila za Bihac da vidim ima li tamo sta da je osteceno, kad sa one strane pruge sa jedne livade zove me moj jaran Elvir Smajic zvani Djigi, "evo ovdje je pala minobacacka granata ali nije eksplodirala hodi da vidis." Otisao sam tamo i stvarno pola granate se zabilo u zemlju a pola viri vani sto je bilo jako opasno po okolinu, jer nikad se nezna. Onda je on rekao da ce nazvati policiju kada se u potpunosti stisa i reci im za tu granatu pa da oni to uklone. Nije proslo nesto malo vremena kad ono ponovo zapuca. Pokupio sam djecu i sa zenom potrcim do komsinice Save Mijatovic da potrazim skloniste jer sam racunao da ce nas ona zastititi od srpske vojske. U medju vremenu je dotrcala zena sa djetetom od mog stricevica Hadzije i od moga brata Huse pa smo zalupali na vrata nasoj komsinici Savi.

Kada je otvorila vrata samo je rekla: " ja vas ne mogu primiti u svoju kucu i idite odavde." Mi smo ostali skamenjeni i nismo mogli vjerovati da nam je tako rekla nasa komsinica Sava sa kojom smo proveli citav zivotni vijek u komsiluku i na koju smo pazili kao i na njenu djecu vise nego na svoje samo zato sto su oni druge vjere. Kako je cesto znala reci moja mama rahmetli pripazite na njih i kada vam nije nesto pravo presutite samo da se ne zamjeramo sa komsijama, sramota je oni su tu sami a druge su vjere. Tako je i bilo uvijek smo gledali da budemo prema njima fini i posteni i da im se ne zamjeramo, ali vidi sad kako ona tako isto nije razmisljala nego je jednostavno glavu okrenula od nas preko noci. Onda su mi klikeri proradili i malo sam se poceo dosjecati nekih momenata jos iz lijepih dana kada se nije ni pomisljalo da bi mogao da izbije rat na ovim prostorima.

Naime stariji sin od te komsinice Save je znao cesto reci kod Hadzije u gostioni kada malo popije: "ja znam ko je ubio moga djeda" (od njegova oca otac), ali je to zvucalo tako provokativno da me je znalo nervirati kada to kaze. A moja mama mi je pricala jos kada sam bio momak da su njihovog djeda ustase, gdje je bio stadion Slobode na Urijama, patile i da su mu oci na zivo izvadile te ga onda ubili, kaze da se culo jaukanje skroz do nasih kuca kako je bilo jezivo i strasno. Vjerovatno je kombinovao u nekim svojim mracnim mislima da su

u ustasama bili i Muslimani pa i njima treba vratiti istom mjerom, kao sto je i rekao mome ocu kada su ga tukla I patila suha rebra.

Otac je poslao moju sestru Eminu da zovne Jovicu da mu nesto kaze. Kada je dosao moj otac mu je rekao: "Jovo, ja mislim da moja porodica nije ovo zasluzila od Vas Srba a vidi sta se desava sa nama i sta nam radite, mozes li nam pomoci da ovo zlo prestane."

A on ce ti mome ocu kao iz puske: " Eeeee moj Muareme, ova se utakmica nece odigrati bez TURSKIH glava,"okrenuo se i izasao iz kuce. Otac, moja mama, sestra Emina i tetka Arifa Dzeldumovic-mamina sestra su ostali skamenjeni kada su culi odgovor od nasega komsije a u ocima moga oca su se pojavile suze, znajuci da ce mu ovo biti zadnji dani, a o cemu cu pisati u nastavku moga sjecanja.

U nasim naseljima zavladala je strahovlada srpskih terorista i opste bezvlasce, haos, strah i panika medju nesrpskim stanovnistvom, sto su iskoristile pojedine naoruzane grupe srpskih ekstremista i stavile pod svoju kontrolom pojedine komunikacije i naselja. Pocinju teska razaranja, pojedinacna i masovna ubistva, zarobljavanja i monstruozna mucenja, pljacke i kriminal svake vrste, za sto je bila krivac upravo srbizirana JNA, koja se pretvorila u oruzanu silu bosanskih Srba koji su tako dobili apsolutnu nadmoc u vojnom pogledu.

Vecina nas prognanih Novljana smo proveli bezbrojne besane nocne sate sa slusalicom tranzistora u uhu, uzaludno se nadajuci dobrim vijestima da je veliki i svemocni svijet odlucio vratiti nasem zavicaju slobodu i pravdu, a njegove stanovnike osloboditi celicnih okova koje su nam stavile srpske fasisticke vlasti sa SDS-om(srpskom demokratskom strankom) na celu te vratiti pogazeno ime naseg grada i nase okupirane bosanske zemlje!

MOJ PRVI SUSRET SA CRNCEM IZ AFRIKE

Toga dana sam prvi put u zivotu susreo crnca Afrikanca, koji je bio gost u mojoj kuci. U tome zatisju se odnekud pojavi moja komsinica srpkinja Plesa Milja zena nasega omiljenog profesora Damira Plese koji su zivjeli nedaleko od moje kuce, sa svojim zetom koji je porijeklom iz neke africke drzave. On je studirao pred sami rat u Zagrebu i ovdje se zadesio kada je rat poceo, tako da se nije mogao vratiti nazad. Govorio je lijepo nas jezik tako da mi je bilo veoma interesantno slusati ga jer mi se to sve cinilo nekako nestvarnim, valjda sto nikad u zivotu nisam imao kontakt sa njima. Pricao nam je kako je njegov otac bio vodja nekoga africkog plemena i da su oni jednom vodili rat sa nekim drugim plemenom pa kada su vidjeli da im je poginulo dosta ljudi i da niko nista nije dobio s tim ratom sjeli su i dogovorili se da vise nikada nece voditi ratove te da je to jedna najveca glupost i tragedija za jedan narod.

Zamolili su me da ostanu kod nas neko vrijeme jer je kod nas bilo bezbjednije i nije nam kuca bila na otvorenom kao njihova. Kod mene smo bili do prednoc i onda smo odlucili da odemo kod nase komsinice Mileve i Hamdije Veletanlic u njen podrum. Tu noc je bilo desetak familija sa nama i nekako smo se osjecali psihicki sigurnije valjda sto nas je vise, sto smo tu svi skupa pa je i raspolozenje kudikamo bilo drugacije. Kada smo se svi smjestili opet je iznenada pocelo da gruha sa svih strana, a i kisa je zapadala tako da smo se svi osjecali nekako jadno i bijedno u toj novonastaloj situaciji. Neko od djece je plakao neka su samo sutala od velikog straha tako da smo imali osjecaj da nam dolazi kijametski dan, kao da cemo biti zbrisani sa lica zemlje. Samo je komsinica Mileva nekako bila puna snage mada joj se moglo na licu primijetiti da joj je tesko i da se i ona boji, ali je uvijek hrabrila sviju i govorila da ce to sve proci i da ce sve biti u redu.

Kisa je padala ko iz kabla, ali je bilo poprilicno vidljivo. Ustao sam i otisao do ulaznih vrata od garaze da uzmem ciste have jer je u garazi bilo memljivo i zagusljivo jer nije bilo dobre ventilacije. Stao sam i umirio se, a pogled mi je odlutao negdje daleko preko brda u pravcu Bos. Otoke i Krupe valjda zato sto su se iz tog pravca cule potmule detonacije tenkovskih i haubickih granata pa mi je tako nesvjesnom odvuklo paznju i pogled negdje u daljinu. Sa lijeve strane u dubini dvorista od nasih komsija je bila jedna omanja kuca na dvije vode, to je ustvari bila nekada pojata gdje su ostavljali sijeno kada bi ga osusili i tu su pojatu oni malo preuredili i napravili kao mali stan za par osoba. Tu je zivio Hamdijin otac Alija Veletanlic. On je jadan bio jako vrijedan covjek i cijeli svoj radni vijek je proveo radeci na reziji na gaterima sjekuci balvane. Od te silne buke u ono vrijeme bez zastitne opreme covjek je skrenuo sa pameti pa su ga morali uvijek imati pod prismotrom da nebi kuda otisao. On je bio tih i miran, uvijek je nesto tiho saputao i pricao da ga niko nije mogao razumijeti ali nije bio opasan po okolinu sto je bilo jako vazno. Prozor od te njegove kucice je bio okrenut prema nama i jasno se nazirala njegova silueta kako sjedi pokraj prozora u mraku te se klati lijevo desno, napred, nazad. Pucali su nemilice po nasem naselju odozgo sa Repovca, Kulskog brda a sa Izbe su tukli PAT-ovi i PAM-ovi te minobacaci razlicitih kalibara, a od Capraga i Gradjevinara su pucali automatskim pjesackim oruzjem tako da niko nije mogao nosa promoliti van. Pogledao sam malo bolje u njegov prozor i vidio sam nekoliko rupa na staklu od puscanog metka ali na svu srecu njega nije pogodilo valjda ga je dragi Bog cuvao od tih zlotvora znajuci da je covjek bolestan. Usao sam u garazu i sjeo pokraj zene i djece na vuneni dusek sto ga je moja mama napravila i napunila ovcijom vunom jos kada sam ja bio momak a kojega je tako ljubomorno cuvala iza vrata na dvijema starim drvenim stolicama koje je did napravio kada je bio jos u snazi. Moj mladji sin Elvedin je napunio u Martu cetiri godine, bio je jako njezan i slabasan, a patio ga je i bronhitis koji mu se cesto povracao tako da je skoro svaki drugi mjesec morao ici u bolnicu, dobiti inekciju u venu da bi lakse disao. Klima mu nije odgovarala jer je bila velika vlaznost u zraku. Kada sam sjeo na dusek Elvedin se nepricajuci nista primakao i priljubio uz

mene i svojom malenom glavicom zaronio meni u stomak osjecajuci se tako sigurnijim od svega toga sto se desavalo. Stariji sin Azimir je bio sest godina star i na njegovom licu se moglo primjetiti da ga je strah od svega toga ali me nije nista zapitkivao nego me je cesto pogledao i na taj nacin pokusavao da sam sebi odgovori na pitanja koja bi volio da mi postavi. Gledam djecu, tako i zenu a mislim na oca i mater, na bracu i njihove porodice sta je sa njima i jesu li oni dobro. Ocu i materi sam namjestio dva lezaja sa vunenim dusecima i prostepanim jorganima koje je moja mama rahmetli nekad davno, jos kad sam ja bio dijete u hodniku nase kuce (kojega smo zvali ganjak) pravila i tako dugo cuvala ne sluteci da bi ih mogla na ovakvom vaktu i zemanu koristiti, u betonskom podrumu kod brata Huse. Tu je bilo sigurno ali je bilo malo prostora za vise ljudi. Pitao sam ih da li se boje? a ako se boje ja cu da ostanem sa njima. Rekli su mi da idem sa zenom i djecom, da budem uz njih. Moj brat Huse je sa svojom zenom i djecom otisao na brda kod zeninih roditelja jer se bojao da ce ga doci trazit vojna policija, kako su to znali cesto da rade sa drugima, te da ce ga maltretirati i na kraju ubiti jer se to desavalo intelektualcima i ljudima koji su bili na visokim pozicijama a on kao inspektor u SUP-u je bio na listi odstrijela.

Kako je vrijeme prolazilo sve je teze i teze bilo. Svaki dan smo slusali vijesti pomocu tranzistora, da saznamo kakvo je stanje na ratistima sirom Bosne i hoce li biti kakvih pregovora ne bili se stanje promijenilo. Bili smo kao u toru, nigdje se nije moglo izaci, nije se radilo, svaki dan odvode nekoga. Onda cujes da su onoga premlatili, onaj se nije jos vratio a odveli ga prije desetak dana, bacena bomba na kucu od onoga, pucali iz automatskog oruzja na kucu ovoga i tako iz dana u dan da covjek sidje s pameti. Kada je svanulo malo se razvedrilo, a pucnjava utihnula otisao sam sa zenom i djecom nasoj kuci da vidimo sta cemo za rucak jesti. Na plehu od sporeta na drva je bila ranga sa skuhanim grahom jos od juce, nije bio dobro skuhan ali se mogao jesti. U njemu nije bilo onoga harca sto ga zena obicno stavlja da mu da pravi ukus, ali kad nema nista drugo dobro je i to. Tih dana od te silne sikiracije, nesanice stalnoga straha za nase zivote zena i ja nismo mogli da jedemo. Kazu ljudi da covjek

od straha ne osjeca glad, a to smo osjetili na svojoj kozi. Vrijeme je prolazilo, zalihe namirnica su se smanjivale pa je postojala jos veca bojazan, sta kada ih ne budemo vise imali? Ne radi se, nema se para, a ni u trgovinama nema, ne znamo kako dalje. Sretni smo bili kada ima brasna, ulja i soli odmah je lakse. Imali smo malo i krompira a i graha sto ga je moja supruga Dursa donijela od svoje matere iz Prekosanja, kad je bila kod nje zadnji put. Kod mene je situacija bila slozenija, dvoje male djece, a ne znaju sta znaci nemati.

Brasno i ulje se potrosilo, zena je pokusavala da nesto izmisli i napravi ne bi li nas makar malo obradovala. Taj strah, neimastina i bojazan za nase zivote su nas gurnuli u jos vecu krizu i depresiju. Izasao sam iz kuce i stao ispod prozora mamine kuce i onako kontam sta sad da radim. A mati ko svaka mati kada me je vidjela, otvorila je prozor i pitala imam li brasna i ulja? Rekao sam da nemam, imam samo graha lezaka, rekao sam i nista vise. Onda mi je kroz prozor dodala jednu malo vecu plasticnu zdjelu brasna i nesto malo ulja, da mozemo kruh skuhati. Kada sam usao u kucu moj stariji sin Azimir me je sakrivajuci pogled od mene iznenada upitao, imamo li mi ista drugo jesti osim graha? U tom momentu sam ga pogledao. Bio je tuzna lica a iz njegovih okica je izbijao nekakav cudesan sjaj ocekujuci od mene pozitivan odgovor. Mene je stegnulo u grlu tako da sam jedva progovorio, hoce bice nesto drugo za rucak. I bas bi. Moj stariji brat Pobro me zovnu da dodjem do njega da mu nesto trebam. Kada sam dosao do njegovih vrata on mi dade jedan komad zamotanog mesa da sebi spremimo za rucak. Nisam znao gdje se nalazim od dragosti da svome djetetu zelju ispunim. Kada sam dosao u kucu te rekao da sam dobio meso od strike Pobre, Azimir se zatrkao, skocio mi u narucje, jako me stisnuo i poljubio te mi tiho rekao: " jole tata koliko te volim!" Ne rekoh mu nista, samo mi suze udarise na oci, a one su mu u tom trenu rekle sve. Kroz misli mi proleti sve i svasta, pa se pitah da li je moguce da moje djete koje zivi u Europi nema sta da jede, da je zeljno kruha, mesa, a za cokoladu i banane da ne pitam, jer to je bio veliki luksuz?

PROGON MUSLIMANSKOG STANOVNISTVA IZ DOLINE JAPRE

Srpske snage su pocele da granatiraju selo Suhacu u kojoj je bio sto postotni muslimanski zivalj, iz pravca susjednih srpskih sela te su tako srusili i dzamiju koja je bila njihova omiljena meta. 24 maja 1992 godine je oko 1200 zitelja sela Suhaca protjerano prema selu Blagaj gdje su nasli kakav takav smjestaj kod svojih prijatelja i rodbine .Oko 8000 zitelja doline Japre sto podrazumijeva Blagaj, Suhacu, Hozice, Celopek i Gornje Agice je stjerano u selo Blagaj koje su uz maltretiranja, i provokacije opkolile srpske vojne jedinice. Na te ljude je otvarana vatra sa okolnih brda iz automatskog oruzja i minobacaca razlicitih kalibara i tom prilikom je ubijeno nekoliko ljudi. U Junu mjesecu 1992 su mnoge protjerane Muslimane zatvorili u prostorrije preduzeca Japra u selu Blagaj. Tu su ih tukli i maltretirali te nekoliko ljudi ubili. Muskarce su odvojili od zena i djece, a potom su ih Juna 11-tog juna 1992 prevezli u logor na stadion nogometnog kluba Sloboda u Mlakve, gdje su bili zarobljeni, tuceni i maltretirani sve do izlaska u konvoju za Hrvatsku koji je bio 23 Jula .

Za te zlocine koje su pocinile srpske vojne formacije do dans je odgovaralo samo nekoliko osoba. Okruzni sud u Banjaluci je 09. 03.2006 osudio Milanka Vujanovica na 20 godina zatvora zbog pocinjenih ratnih zlocina nad civilnim stanovnistvom u Bosanskom Novom . Tokom sudskog postupka je dokazano da je isti sa jos dvojicom nepoznatih osoba, kao pripadnik Vojske Republike Srpske ubio cetiri civila bosnjacke nacionalnosti 1992 godine u selu Blagaj u Bosanskom Novom.

Za isto djelo Mile Zgonjanin je osudjen na 4 godine zatvora te mu je poslije preinacena kazna na 6 godina a njegov rodjak Nikica Zgonjanin na tri godine odnosno na 5 godina zatvora. Presudu je izrekao gospodin Zelimir Lepir sudija Okruznog suda u banjaluci.

Prema navodima u presudi se navodi da su Mile i Nikica Zgonjanin, krseci pravila medjunarodnog prava, 19 i 20 oktobra 1992 god. U Blagaj Rijeci kod Bosanskog Novog ubili cetiri civila Bosnjaka Aziza Huzeirovica, Arifa Memica, Safetu Memic i Minu Halilovic.Prema navodima u presudi, Mile i Nikica Zgonjanin su tesko krivicno djelo pocinili zajedno sa Milankom Vujanovicem, koji je ranije pravosnaznom presudom osudjen na 15 godina zatvora.

ZLOCINAC SE IZDAO ZA 3000 MARAKA

Eso Blagajcevic rodom iz Blagaja kod Bosanskog Novog je sam ekshumirao oca Fadila i Besima Berberovica, koji su ubijeni u august 1992. Godine kod starog mosta na rijeci Sani. Prije toga, njegov otac Fadil je sa jos nekoliko Bosnjaka odveden iz logora - stadiona Mlakve i od tada mu se gubi svaki trag.

Eso se vratio kuci u Blagaj 1999 s ciljem da sazna bilo sta o nestanku svoga oca, kako bi ga pronasao i dostojno sahranio.

"Za ocem tragam od 1992. Godine. Neki Srbi su mi otkrili ko bi mogao znati gdje je bacen nakon ubistva. U petak, 11. Juna 1992, Milanko Vujanovic zvani Krezo mi je obecao otkriti gdje mi je otac, ali je odbio da se to ucini legalno sa sudskim i policijskim organima. Rekao mi je da u protivnom nikada necu naci oca. Sta sam mogao, pristao sam," prica Eso i tvrdi da je Vujanovicu morao platiti 3000 KM za ovu informaciju. Prema Esinim rijecima, on je u nedelju 14. Juna dosao u sumu Zurin s desne strane puta prema Bosanskom Novom oko 19 sati. Krenuo je kroz sumu po uputama koje mu je dao Vujanovic. Nakon nekoliko stotina metara dosao je do uvale gdje je bila deponija smeca. Tu su ga cekali Vujanovic i jos jedan covjek. Pili su pivo. Ispod smetlista su bili ostatci tijela njegovog oca Fadila i rodjaka Besima Berberovica.

" Sam sam kopao smece. Na vrhu je bila bacena crknuta krava a ispod nje i nesto smeca. Docekalo me je jezivo otkrice, bili su tu ostatci moga oca i rodjaka Besima." Vujanovic je pijuci pivo i cerekajuci se cak znao kome pripada uginula krava.Kopao sam oko dva sata," kaze Eso, poslije je pao mrak pa je radio i sa baterijom. Kezeci se monstrum me je pitao dali cu dati novac i za Berberovica, jer se radilo o dva tijela? "Odbio sam," prica Eso, koji je tijela odnio kuci u plasticnim vrecama.

Sutradan je tijela odvezao u Bihac i predao Kantonalnom MUP-u, odakle su prebacena u halu Sejkovaca u Sanskom Mostu. Poslije toga je dao izjavu i inspektoru iz bosanskonovske policije, nakon cega je uslijedilo hapsenje ratnog zlocinca Milanka Vujanovica koji je u okruznom sudu u Banjaluci osudjen na 15 godina zatvora. Blagajcevic je izjavio da je na ocu pronasao crnu plasticnu sajlu kojom je bio vezan i svoju koznu jaknu.

Mehmed Berberovic, Besimov brat, koji je u Bihac dosao iz Zagreba, u dvoristu MUP-a je zatrazio da se otvori unutrasnji dzep na sorcu njegovog brata besima, tvrdeci da se tu nalazilo 7000 DM. Novac je nadjen zamotan u najlon kesici.

CISCENJE URIJA

Kada su prestali sa granatiranjem Urija, ukljucili su nam struju da mozemo cuti preko srpskog radia Bosanski Novi naredjenja KRIZNOG STABA. Svi stanovnici Urija i Prekosanja sa vecinskim muslimanskim stanovnistvom, koji su granatirani prethodnih dana trebaju da napuste svoje kuce tog istog dana do tad i tad, jer ce vojna policija da izvrsi CISCENJE tih naselja u cilju pronalazenja sakrivenog vatrenog oruzja muslimanskih terorista i zelenih beretki, koje su po njihovom saznanju stacionirane na Urijama i broje oko tri stotine clanova. Toliko su isli daleko sa svojom propagandom, kada sam ih u kriznom stabu nazvao i pitao zasto nas granatiraju? tad me komandant odbrane grada Rade Sekulic-Sele upitao: "ko vas granatira"? "Vojska rekoh," a on ce ti opet:"koja vojska"? Moj odgovor je bio: "Vasa srpska". Na to mi je sav bijesan odgovorio:"ma nije srpska vojska vec teroristi, eto ko vas granatira majku vam balijsku jebem." Ispade da smo mi sami sebe granatirali te nam sada Srbi dolaze u pomoc da nas brane od nas samih. Slusajuci vijesti, preko radio aparata vidio sam da je scenarij bio svugdje isti kao kod nas u Bosanskom Novom.

Stajao sam ispred kuce sa bratom Husom i pricao o tome svemu sto se desava, kad u jednom momentu se zacu jaka eksplozija koja je dolazila iz pravca Prekosanja. U tom momentu smo obojica pogledali prema dzamiji u Prekosanju, jer nam je bila nasuprot nasih kuca, i dobro smo je mogli vidjeti.

Vidjeli smo kako kupola tj. vrh dzamije leti u nebo kao raketa. Dah mi je stao od iznenadjenja, pa zar im i ta Bozija kuca smeta, zar i ona ne moze biti mirna od tih pasa?

Boze me zakloni i sacuvaj kakav je to narod, misle li oni umirati i gdje ce im dusa? To mi je proletilo kroz moje misli. Pa ti su rusitelji

i mrzitelji svega sto je muslimansko porusili i popalili 14 dzamija koliko ih je bilo pred sami rat na nasoj opstini. Otisli smo sa ceste iza nasih kuca jer je bilo puno sigurnije.

Taj isti dan smo morali napustiti Urije do odredjenog vremena da nas srpski vojnici nebi zatekli kod kuca. Neprodje malo kad dotrca neko od nasih i rece da sa gornjih Urija ide velika kolona ljudi i nose bijelu zastavu. Izasli smo na cestu i bas bi tako kako nam taj rece, odozgo se slila kolona ljudi sa urijanskih brda, Gaza, Kozinca i svi idu prema gradu.

Kada su dosli do nasih kuca i mi smo se svi sa porodicama prikljucili toj koloni te tako nastavili dalje niz cestu. Paralelno nama sa druge strane rijeke Sane je isla druga kolona iz Prekosanja i sastali smo se kod mosta na Sani, te tako zajedno produzili prema centru grada odnosno prema skolskom centru. Hodali smo polako ali sa uzdignutom glavom i obraza cista. Nismo se stidjeli toga cina jer smo znali da smo nevine zrtve, ali smo svi osjecali duboko u dusi bol koja nam je parala srca, jer nikako se nismo mogli pomiriti sa tim da sve to sto nam se desava cine nasi bivsi prijatelji, radne kolege i dojucerasnje komsije. Sa strane ceste, na trotoarima su stajali Srbi civili, vojska i policija. Neki su nijemo posmatrali kolonu kako se krece ali sa nekim osjecajem srama i neugodnosti te su okrecuci glavu napustali to mjesto odakle su posmatrali. Samo su otisli nekamo. Takvih je bilo manjina. Neki su ipak to sve posmatrali sa nekakvim zadovoljstvom sa podignuta tri prsta i uz to su igrali i pjevali nekakve cetnicke pjesme uz povremene povike idite Aliji, jebo vas Alija, neka vam Alija da drzavu, idite u Tursku i td.

Ja sam sa svojom porodicom prenocio u stanu kod kuma Brane i Dinke, a sutradan oko 4 sata poslije podne se vratio kuci na Urije. Usao sam u kucu da pregledam jeli sve na svome mjestu, da sta nefali. I za cudo moje sve je bilo na svom mjestu, nista mi nije bilo falilo. Otisao sam do brace i do roditelja da ih pitam kako je kod njih u kucama. Kod njih sve okrenuto naopako, pokradeni video rekorderi, TV,pegle, usisivaci i sva sitnija ektricna tehnika. Tako su prosle i nase komsije.

PATNJE I STRADANJA MOGA OCA U II SVJETSKOM RATU

Bilo je ljetno doba, imali smo neke svoje rodjake i prijatelje na sijelu i kroz razne price i razgovore koje su oni imali(moji roditelji i nasi dragi gosti tj sjeldzije) naisla je tema drugog svjetskog rata. Ja kao mladic nisam toliko ni bio zainteresiran za te teme i tome nisam pridavao veliku paznju, ali na jedan momenat mi je sinulo u glavi da bi bilo lijepo to malo poslusati i memorisati taj zivotni put nasega oca kroz ratni period. I tako sam sjeo sa strane, suteci slusao pricu moga oca kroz sta je sve prosao i na kraju opstao tj. prezivio, te toliku djecu (5 muskih i 5 zenskih) odhranio, kruh nam u ruke svima dao, i kuce napravio, nasto smo mu svi redom zauvijeka zahvalni, te da ih oboje dragi Bog Dzenetom nagrdi AMIN. Moj otac Muharem je pred pocetak rata sluzio vojsku u Sisku kao kuhar i bio je u DOMOBRANIMA. Kad je 1941 rat poceo, nekako se je uspio prebaciti do Novoga i vratiti svojoj kuci da bi preuzeo brigu o dvoje djece i zeni, sto je bilo potrebno mojoj mami, jer onako sama sa dvoje djece nije znala ni kud ce ni sta ce? Godinu dana se je uspio prebacivati sa mjesta na mjesto i izbjegavati hapsenja od ustaske vojske i partizana da bi ga na kraju zarobila njemacka vojska zajedno sa jos par komsija i sprovela u Istocnu Njemacku u radni logor. Kada su tamo stigli nekoliko dana nisu nista jeli i nista pili a bili su se zausljivili da su ih mogli rukama po kosi kupiti. Onda su dosli neki vojnici, dobro ih naprasili prahom protiv usiju i poslije toga do glave osisali, novu im garderobu dali da bi poslije kratkog vremena bili sasvim drugi ljudi. Onda su im dali hranu i vodu tako da su se malo oporavili od iznemoglosti, te ih prebacili u drugi malo bolji smjestaj gdje nije bilo usiju i gdje je higijena bila malo bolja. Tu je sa njim bilo jos cetiri ili pet Novljana kojima je spominjao imena i prezimena ali se ja ne mogu sjetiti, mislim da je spominjao nekoga Ahmeta sto je radio u Jedinstvu, a neki su bili iz doline Japre. Onda su

im odrzali govor i rekli da su oni tu da bi ih koristili kao radnu snagu i da ih trebaju zdrave, te da se ne trebaju bojati za svoje zivote. Svaki dan su imali redovne obroke ali uvijek sa kruhom koji je prenocio dan ili dva jer kako su im oni govorili to je dobro za stomak i da njihova vojska to isto jede. Radili su svaki dan od jutra do mraka sve fizicke poslove. Ponekad se desi da treba prenositi neki gradjevinski materijal sa jednog mjesta na drugi a on uzme po dvije tri daske odjednom, a vojnik koji ih cuva i nadgleda ga zaustavi i kaze da samo moze ponijeti jednu dasku ne vise jer oni njih trebaju tu za duze vrijeme a ne samo za kratko. Taj radni logor je bio smjesten negdje na istoku Njemacke pokraj nekoga velikog jezera. Kada sam bio u Njemackoj, pokusavao sam preko gradonacelnika grada u kojem sam bio u izbjeglistvu i direktora ondasnjeg gradskog muzeja dobiti informaciju o tim logorima ali nismo uspjeli jer je bilo dosta logora koji su u bombardovanju sruseni i zapaljeni tako da se o tome vise nista nezna. U medjuvremenu je moja mama Rukija vodila brigu o dvoje djece Muharemi i Abdulahu. Nista nije znala o nasem ocu, mislila je da je ubijen kad se nejavlja toliko dugo. Kako je koja vojska prolazila kroz nas grad svi su koristili nasu kucu tj. prizemlje kao kuhinju za vojsku i svi su joj davali hranu i sve potrepstine koje su joj bile potrebne za zivot. Kada su Nijemci bili u nasoj kuci cesto su znali da uzmu moga starijeg brata Abdulaha, stave ga na konja te odu da jasu sa njim. Poslije jahanja se vrate i pricaju materi da i oni imaju malu djecu koju su ostavili kuci daleko odavde, pokazujuci njihove slike. Mama nikada nije imala nekih problema sa tim vojnicima, nisu je dirali a ni vrijedjali, naprotiv svi su bili ljubazni prema njoj i djeci. Kako je vrijeme prolazilo (oko tri godine)sve se vise primjecivalo da je vojska uspanicena te da gube na svim frontovima. Blizio se kraj rata. Moj otac je poceo da priprema plan bjezanja iz logora sa svojim saputnicima Novljanima, jer su se bojali da ce ih pobiti kada Njemacka kapitulira. Pratili su svaki dan kada se straza mijenja i kada koji vojnik ide na veceru ili u koje vrijeme obicno drijemaju na strazi tako da to iskoriste prilikom nekog nevremena ili tamne noci. Odluka je pala i jednu noc su polako izasli iz svojih spavaonica, izasli na stranu gdje strazari nisu puno obracali paznju i tako pod okriljem noci bjezali cijelu noc kroz sumu, jer kroz sela i gradove

se nisu smijeli upucivati posto bi ih neko odma prijavio, te su tako uspjeli dobro odmaci od toga logora i biti sigurni da ih nece sustici tako brzo dok se sazna da ih nema. Medjutim, islo im je u prilog to sto je vojska vec bila u rasulu, bombardovali su ih saveznici i onda vjerovatno vise niko nije mario za njih, te su mogli polako nastaviti put prema Jugoslaviji tj. Bosni. Onako gladni i iscrpljeni su tumarali citava tri mjeseca preko polja, suma, rijeka i planina dok su dosli u Bosanski Novi, ali i tu su morali biti posebno oprezni jer su predpostavljali da bi mogli imati problema sa novom vlascu zbog njihovog ucesca u domobranskoj vojsci. Tu su se rastavili i svako je otisao na svoju stranu tj. svojim putem.

Kada se je pojavio moj otac na pragu kuce djeca ga nisu poznala, a majka je stajala skamenjena sve dok on nije progovorio da je to on i da je ziv. Onda su pale suze radosnice i tada mu je mama kazala da treba da se krije od OZNE jer su se raspitivali za njega zbog toga sto je bio u domobranima, te da bi bilo dobro da ona ode do njegova brata Suleimana zv. Suljo, da mu kaze da je on kod kuce i da vidi sa njim sta da rade. Posto je Suljo bio u partizanima on je mogao i da razgovara sa glavnim covjekom OZNE u Bosanskom Novom i da to sve sredi. Otisao je kod toga i rekao mu da je njegov brat Muharem bio u logoru u istocnoj Njemackoj te da je pobjegao i dosao pjesice kuci. Taj isti dan ga je odveo kod njega u kancelariju da sa njim obavi razgovor. Nakon kracega razgovora pustili su ga kuci i rekli mu da je slobodan te da se ne treba nista sikirati za svoju sigurnost, jer Suljo je dao garancije za njega.

Poslije toga sve je islo svojim pozitivnim tokom. Otac je radio i donosio kuci a mama je rasporedjivala sta i kako treba tako da su imali poprilicno dobar zivot. Poslije toga je doslo na svijet jos osmoro djece, kojima su oni udijelili srecu, radost i lijep zivot, izveli nas na hairli put. Ponosili su se svakim od nas a i mi sa njima jer u tako teskom vremenu odhraniti i odskolovati desetoro djece je jedan veliki podvig i izazov. Na to sve im mozemo sada reci: Neka im je veliki rahmet dusi za sve dobro sto ucinise i nama i drugima.

Otac je kao priznati majstor na gradjevini radio u GP Gradjevinar u Bosanskom Novom kao tesar. Radio je zgrade i kuce od temelja do krova a za krov je bio jedan veliki specijalista. Tako jednom, kada se pravio jedan pogon od Sane Trikotaze nastali su problemi kod krovne konstrukcije i inzinjeri nisu znali sta da rade, te su pozvali moga oca da on to pogleda i da im da savjet. Kada je otac otisao i to sve pogledao rekao je da se to moze lako rijesiti te im objasnio kako i sta treba da rade. To sto je njima moj otac rekao kako da rade, se sada primjenjuju u novoj gradnji krovnih konstrukcija. Znaci on je prije nekih 45 godina napravio inovaciju, tada znao, a oni tek sada koriste taj sistem gradnje.

PATNJE I STRADANJA MOGA OCA, MAJKE, SESTRE I ZETA U BOSANSKOM RATU1992-1995

Prvog na drugi juni 1992 oko ponoci se cula jaka eksplozija, a kada sam izasao iz zaklona tj. ispod stepenica od Husine kuce vidio sam da je pogodjen krov kuce mojih roditelja. Odmah se zatim cula druga i treca eksplozija i takodje je bila pogodjena kuca moga komsije Sadika Adilovica koja se u tom momentu pocela da gori. Utrcao sam u dvoriste između nasih kuca i tamo sam sreo bracu Kemala i Huseina i komsiju Sadika Adilovica. U tom momentu smo pokusali da nadjemo najbolje rijesenje za tu situaciju. Tad nam je Huse rekao da bi mozda bilo najbolje da se sklonimo u njegov podrum a da zene i djeca ostanu u kucama jer se racunalo na to da ih nece niko dirati. Kada smo usli u podrum cula se rafalna paljba oko nasih kuca i da neko vice:"Huse izadji, vojna policija je, necemo ti nista, izadji i predaj se."

Kroz jedan mali otvor izmedju vrata i betonskih blokova sam vidio covjeka u maskirnoj uniformi sa automatskom puskom na gotovs koji je u hodu ispaljivao kratke rafale. Poznao sam ga, to je bio Bera Dragoljub zvani Gaga a iza njega njegov brat Rade. Onda su natjerali moga prvog komsiju Nijaza Veletanlica i njegovu snahu Milevu Veletanlic da ga zovu, da izadje da se preda. Kada su vidjeli da niko ne izlazi onda su oni poceli vikati da ce ako ne izadje pobiti svu djecu i zene. Na to nam je Huse rekao da ce izaci, pogledao nas je sviju redom otvorio vrata i izasao. Za njim smo izasli ja i Sadik Adilovic a moj brat Kemal je ostao u podrumu. Preskocili smo ogradu i presli u dvoriste moga stricevica Emina zvanog Hadzija.

Kad mo dosli tamo poredali su nas uz zid: Moj stariji brat Ismet zv. Pobro, njegov sin Emil, komsija Sadik Adilovic, moj brat Husein, moj stricevic Izet, ja-Suvad, drugi stricevic Emin zv. Hadzija i nas komsija Nijaz Veletanlic zv. Nizo. Tu sam prepoznao Gorana Petica

zv. Cembro, koji je imao u jednoj ruci bateriju a u drugoj policijsku palicu. Tu su jos bili Djukic Zoran zv. Grk i njegova dva brata Mladen i Goran Djukic, Bera Rade i njegov brat mislim da mu je ime Dragoljub ali mu znam nadimak zvali smo ga Gaga, sepa na jednu nogu jer je prije rata imao saobracajni udes na motoru.

Ova tri brata Djukica su od nas trazili legitimacije kao da vide ko smo, kako se ko zove, a Cembro je isao od jednog do drugog i svijetlio baterijom u oci. Krenuo je redom od moga brata Ismeta i kada je dosao do Huse tu se je zaustavio i rekao "A tu si ti, gdje ti je pistolj, vadi ga odmah!" Pitao ga je "sjecas li se ti Huse kada si nas privodio u policijsku stanicu, pa nas ispitivao i tukao?" Nasto mu je Huse odmah odgovorio da ih nije privodio niti tukao nego ih je samo ispitivao jer je to bio posao kriminalnog inspektora."

ODVODJENJE I UBISTVO MOGA BRATA HUSEINA

Tad ga je Cembro udario palicom po njegovoj lijevoj strani vrata i rekao Djukicima i Berama da ga vode. Tada su poveli Husu, Emina i Nijaza Veletanlica, a Gaga je rekao ovim rijecima: "Pazite na njega i pokazao na Husu ovo je krupna riba nemoj da nam pobjegne"! Oni su otisli a nas je Cembro natjerao da udjemo u podrum od Hadjije gdje su bile njegova zena Namka sa sinom Erminom, njegova mati Safija i moja snaha Sulta sa sinom Enesom.

Husein Hotic

U drugoj kuci tj. u kuci moga oca Muharema pod stepenicama su bili moj otac, majka Rukija, oceva sestra tj. moja tetka Alema Mustic i njen muz Mehmed. Kada su otvorili ulazna vrata od kuce vidjeli su ih ali ih nisu dirali. Nije proslo malo vremena, vrata su se otvorila i Gaga je naredio da svi moramo izaci van i poci za njima. Isli smo niz cestu prema gradu i zaustavili smo se pred jednom kucom od jednog Srbina koji je bio portir u bolnici a koja je bila samo pod plocu ozidana i tu smo vidjeli da su sve zene i djeca dotjerani prije nas. Tu su bili Hase Veletanlic i njegova zena Halida, sin Ado i kcerka Aida, Hamdija Veletanlic i njegova zena Mileva, snaha Besima sa djecom Adisom i Harisom, snaha Namka sa kcerkama Sunitom i Editom, Konjic Fehim, Adilović Sadija sa svoje dvije kcerke, moja zena Dursa sa sinovima Azimirom i Elvedinom..

Dok smo mi bili u podrumu oni su vodeci Husu, Emina i Nijaza svratili kod naseg komsije Mehmedalije Veletanlica zv. Dalkan i ukrali njegovo auto zastava 101. Huse, Emin i Nijaz su isli pjesice do te kuce sa jednim od njih i kada su stigli pred tu kucu ovi sto su ukrali auto su ih sustigli i rekli da sjedu u auto. Medjutim nije bilo mjesta za sve pa su rekli Nijazu i Eminu da i oni udju u kucu a Husu su natjerali da legne u gepek, to su vidjele sve zene i sva djeca te su ga odvezli preko mosta u pravcu Poljavnica u kuću Bera Ljubomira ozenjenog sa Slavicom Vujanovic.

Pokraj kuce gdje smo mi svi dovedeni je stajao stariji covjek star izmedju 55-60 godina, mislim da mu je ime Ratko, Cembrin otac, drzao je pusku u rukama, stari karabin ili puska M-48 i rekao je ako cuje jos samo jedan glas pocet ce pucati po nama. Sa njim je bio mlad momak, Stevo Starcevi. On nas je pitao nekoliko pitanja kao na pr. "Sto vam je ovo trebalo, zasto pucate po nasoj vojsci, sto ne predate oruzje?" na sta mu je Sadik Adilovic odgovorio " nama ovaj rat nije trebao, mi ne pucamo nego puca Srpska vojska sa okolnih brda, mi nemamo oruzje i ko je imao on ga je vratio."

Pitao je:" jeli ono Hadzina kuca sto gori?" (pokazujuci na Sadikovu) Sadik mu je rekao da nije nego da je ta kuca njegova a on mu onda rece da su pogrijesili sto su pogodili i zapalili njegovu kucu a ne Hadzinu. U medjuvremenu su zapalili prvi sprat Husine kuce. Pitali smo toga Stevu da nas pusti da odemo gasiti kuce. Pustio nas je i taman kad smo izasli na cestu, susreli smo Gagu i njegovog brata Radu koji nas zaustavise pitajuci nas uz pogrdnu psovku, "Kuda ce te majku Vam Balijsku jebem, mars nazad".

Tad je izasao taj Stevo Starcevic i rekao im"neka idu ja sam ih pustio" i onda su nas pustili da idemo. Otrcali smo i poceli gasiti obje kuce. Rasporedili smo se na obje strane tako da smo uspjeli da ugasimo vatru. Na frizideru u Husinoj kuci sam nasao sibicu sa kojom su zapalili kucu na kojoj su nacrtane puske i vatra kako gori te napisano stampanim slovima VATRA. Tu sibicu i danas cuvam. Agonija je trajala sve do 7 sati ujutro onda je oko 8 ili 9 h dosla vojna a poslije i civilna policija, mislim da su nesto slikali i da su pitali sta

se to desilo. Poslije je jedan civilni policajac koji je razrok rekao: "Ma sada je sve kasno on je sigurno ubijen" i s tim mi dao do znanja da je on znao za sve sto se dogadja ali da nisu htijeli nista poduzeti. Nakon toga sam otisao u policijsku stanicu da to sve prijavim. Tu me je u kriminalistickoj sluzbi primio inspektor Dakic i jos jedan novi inspektor koji je dosao iz Hrvatske. Rekli su mi da se nadaju da je on njima pobjegao i da je ziv ali da bi bolje bilo da nista ne cackamo oko toga i da vise ne dolazim gore jer bi se moglo to isto dogoditi i meni.

Taj novi inspektor me je pitao da li poznam Fahru Jasarevica, njegove roditelje i bracu, nasta sam mu odgovorio potvrdno jer smo mi odrasli u komsiluku. Pitao me je da li znam koga sa Urija da ima oruzje a da ga nije vratio, rekao sam da ne znam i poslije toga su me pustili da idem kuci.

KONVOJ-NASA SLAMKA SPASA

23-7-1992

Nasi sugradjani, Muslimani i Hrvati se pripremaju za napustanje grada. U Bosanskom Novom, kao i u drugim bosanskim gradovima s izmijesanim stanovnistvom, srpske fasisticke vlasti su preduzeli sve «potrebne mjere» da daljnji zivot nesrpskog zivlja u zavicaju ucine nemogucim i tako ih prisile na egzodus. Oni su otpusteni s posla, vrijedjani su i sikanirani na ulici, njihova naselja, dzamije i kuce su granatirane i paljene, a radnje nocu dizane u zrak pljackane, kao i druge mjere koje su avetinjski podsjecala na rane nacisticke progone Zidova. U Opstini su otvorili kancelariju kao nekakvu rasisticku agenciju za genocidno etnicko ciscenje uz iznudjenu suglasnost zrtava, jer Bosnjacima i Hrvatima nije dopusteno da odu ukoliko prvo ne potpisu dokumenta kojim se odricu svih buducih prava na svoju imovinu, pa su se prestraseni gradjani «dobrovoljno odrekli» svojih kuca i ostale imovine u zamjenu za dozvolu odlaska iz zavicaja prije toga plativsi sve troskove prevoza koje su unapred odredile srpske fasisticke vlasti. Strah raste sa svakim danom, muskarci su vec bili zatvoreni na fudbalskom stadionu, neki su bili zatvarani u Vatrogasnom domu.

Mnogi su bili i ubijeni ili na ulicama pretuceni. Ovog je dana deset do dvanaest hiljada ljudi napustilo Bosanski Novi iduci u neizvjesnost. Konvoj su uz sve muke organizirali Zavicajni klub «Bosanski Novi» u Zagrebu i bosnjacka grupa intelektualaca u Bosanskom Novom preko UNHCR (Visoki Komesarijat za izbeglice). Razgovarao sam sa bracom i roditeljima o toj evakuaciji, svi su se slozili da treba iskoristiti tu priliku te izaci van Novog, ali moj otac je rekao da on nece nikuda nego da ce ovdje cekati svoga sina Husu, kojega su te cetnicke spodobe odvele i ubile dolje nizvodno kraj rijeke Une, ali on i mama nisu to znali. Odlucili smo da idemo. Doslo vrijeme da

se rastajemo, zagrlio sam majku, poljubio je, a ona ce tiho kroz suze, dragi moj sine ne znam hocemo li se ikada vise vidjeti. Na zalost te su se njene rijeci obistinile, to cu pisati u nastavku ovoga teksta. Ma hocemo mama kako da necemo, proce ovo ludilo brzo jer medjunarodna zajednica ce da stane u kraj ovoj razularenoj bandi, nece oni dozvoliti da im se nesto strasno desava pred njihovim pragom. Ona je samo plakala i odmahivala rukom. Onda sam se pozdravio sa ocem. On je stajao ukocen a oci mu pune suza. Nije mogao progovoriti ni jedne nego je samo rukom mahnuo i stim mi rekao da idemo. Sitna djeca su plakala sto se rastaju od svoga dide i nane, jer su bila puno privrzena njima.

Od moje citave porodice koja je zivjela u Novom ostali su samo moji roditelji, sestra od moje mame Djeldumovic Arifa, njena kcerka Emsa i moja sestra Emina sa suprugom Osmanom Bajramovic. Ja sam prvi krenuo niz cestu dole prema gradu a na licu mi grc i bol kojega nisam mogao da sakrijem te sam poceo da placem, da se gusim u suzama, odmaknut malo niz cestu od njih da to ne primijete. Pitao sam se ZASTO,ZASTO ? S kim sam ja to zivio sve ove godine, da bi me na kraju istjeralo, opljackalo i otelo sve, sve sto sam stekao sa svojih deset prsta.

Uzeli su djetinjstvo mojoj dijeci, buducnost, oduzeli su im sve i danas i sutra i noc i dan jer svi smo mi insani od krvi i mesa koji to sve trebamo a oni nam oduzese. Volio bih znati kakav im je osjecaj kada kuci dodju i pogledaju svoju djecu, sjete li se, sjete li se sta su danas radili i pece li ih savjest, misle li uopste o tome?

Vjerovatno ne, jer da imaju osjecaj, da im je cista savjest nebi to radili sto rade. Da kazem da su ko zivotinje, bojim se da bi zivotinje uvrijedio, jer zivotinje nisu takve, one su pitome i plemenite, cak su kucni ljubimci, a ko su oni, kakav je to karakter ljudi, kako da ih definisem? Ne znam ni ja sam.

PRELAZAK PREKO SAO KRAINE

Koliko su ljudi bili pogodjeni s tim "dobrovoljno-nasilnim " izlaskom i napustanjem svoga ognjista i svega onoga sto su stekli u svome zivotu vidjelo se na svakom coveku, na svakom koraku. Jedni su odma po dolasku u Karlovac –Republici Hrvatskoj obukli uniformu i stupili u redove hrvatske vojske. Drugi su, u manjim grupama krenuli za Bihac preko srpske teritorije koju su okupirali odmah na pocetku rata a koja se nalazila u Republici Hrvatskoj, te se prikljucili Petom Korpusu, da se bore, da idu oslobadjati nas grad Bosanski Novi. Neke manje grupe nisu prosle, otkrivene su, pa su ih zarobili a neke i pobili, neke grupe su se uspjele probiti do slobodne teritorije.

Jedan od primjera je Enes Osmanagic sa Urija iz Bosanskog Novog. On je po izlasku u Karlovac sa zenom i jednim sinom uspio da nadje stan i da tu smjesti svoju porodicu. Nekoliko dana je razmisljao o odlasku na bihacko ratiste, raspitivao se o svim nacinima i opcijama samo da dodje na odredjeni cilj tj. Peti korpus. Poslije raznih kontakata sa prijateljima i trazenja dobrovoljaca koji ce da idu sa njim odluka je pala. Idemo preko srpske teritorije tj SAO Krajine. Ta grupa je brojala desetak mladica, koji su bili fizicki sposobni i spremni na svu surovost sa kojom se covjek moze susresti u ratu. Bili su spremni na patnje i smrt jer su znali vrlo dobra kuda idu. Koliko god je bilo potrebno znanje toliko je trebalo imati i srece jer u svakom trenutku su se mogli nepredvidjeno pojaviti nekakvi problemi a koji bi mogli da ugroze njihov plan i budu pogubni za njihove zivote. Nije im bilo lako ostaviti svoje najmilije zenu, djecu, roditelje, bracu, sestre, svoje rodjake i prijatelje, ali u njihovim srcima je bilo nesto jace od toga svega, nesto sto ih je vuklo tamo, negdje gdje ni oni sami nisu znali, gdje ce mozda ostaviti svoje zivote. Enes se po dolasku u Peti Korpus sa svojom grupom ljudi stavio na raspolaganje Armiji BiH. Poslali su ih na ubrzanu obuku a njega su poslali u vojnu policiju

gdje je zavrsio neki kurs i tako je kao vojni policajac cijeli rat isao od fronta do fronta po bihackom ratistu. Gdje su god linije popucale on i njegovi saborci u vojnoj policiji su ih zacepljali da bi na samome kraju rata kada su oslobadjali Sanski Most i Kljuc poginuo na onim vrletima i bio pronadjen nakon desetak godina i dostojno ukopan na sehidskom mezarju u Bihacu. A takvih je bezbroj, koji su iz Europskih zemalja kao dobrovoljci isli na ratista u 7-mi Korpus samo da nadju dusi mir, da ih savjest ne pece. Agicic Sead, Dedic Ismet, Dedic Mustafa, Kajtezovic Munir, Plavulj Ale, Plavulj Muhamed, Ramic Senad i Sevali Adem su neki od nasih momaka sa Urija i Opcine Bosanski Novi koji su skoncali svoje zivote u borbama sirom Bosne protiv srbocrnogorskog agresora potpomognuti bosanskim Srbima, nasim komsijama.

Tih dana Karlovac u RH je bio prepun izbjeglica iz Bosanskog Novog. Na sve strane su ljudi zurili trezeci nekog svog od rodbine i prijatelja. Raspitivali su se o situaciji koja je vladala u nasem gradu za svoje najmilije, jer telefonske veze nisu radile. Bilo ih je koji su dosli iz Slovenije da potraze svoju rodbinu i da ih vode sa sobom. Nasu familiju su cekali sestra Suvada i zet Abas Hadzic koji su dosli iz Njemacke. Sjecam se ko da danas gledam, kad smo stigli u Karlovac bile su tu mnoge svjetske TV kuce i snimale su sve sto se dogadja. Nije ni cijelom svijetu bilo jasno kako neko moze tako nesto da uradi svome komsiji, skolskom drugu I radnom prijatelju. Oko mi je zapelo na grupu ljudi koji su lezali i sjedili na travi a kamerman je okolo isao i snimao. Kada sam se primakao blize vidio sam nasega radnoga kolegu iz Sane trikotaze, Marijana i njegovog sina koje su u nasem gradu svi poznavali i voljeli. Vidio sam kada je zavrnuo majicu, njegovo tijelo je bilo tamno plave boje, jednostavno za ne povjerovati. Na glavi ispod oba oka velike crne i tamno plave fleke sve od udaraca, njega su srpski vojnici toliko premlatili da je za dlaku ostao ziv. Dozvolio je da to sve TV CNN snimi. Ta slika je obisla cijeli svijet kao simbol stradanja nevinog stanovnistva.

Neki ljudi iz konvoja su izasli u druge zemlje, neko organizovanim konvojima Crvenog krsta a neko samoinicijativno, ali se nisu tako jednostavno navikli, nisu se uklopili u taj sistem zivljenja, pa su

naprosto zglajzali kako kaze nas narod. Vecina od tih dobrih Bosnjana i Bosanaca je dijagnosticirana da imaju PTSD (post traumatski stres) koji se inace pojavljuje poslije jednog izvjesnog vremena. To je srpskoj fasistickoj kliki i bio cilj, pobiti, silovati, a sto nije pobijeno, protjerati i u dusu raniti da ne mogu sebi doci vise nikada. Mnoge nase nane, ebejke i didovi, dobri nasi Bosnjani, dobri nasi Bosanci, te u zadnje vrijeme mladi ljudi su pomrli i skoncali svoj zivot od tih posljedica. Ubila ih je tuga, jer su to MERHAMETLI ljudi koji ne znaju sta znaci mrziti, ubiti, silovati, oteti, opljackati.

PLJACKANJE I MALTRETIRANJE PREOSTALOG NESRPSKOG STANOVNISTVA

Istog dana, dok su ljudi jos stajali u autokoloni ili cekali na bilo kakvu mogucnost transporta pocelo je pljackanje njihovih praznih napustenih kuca, koje se nastavilo i sljedecih nekoliko mjeseci. Kad su te kuce bile opustosene, poceli su posjecivati Muslimane koji su ostali u gradu. Tada su njihove kuce bile na redu. Bili su istjerani iz svojih kuca ili su se k njima uselili srpske porodice.

Hotic Muharem i Rukija

Oni su u svoja cetiri zida bili tako sikanirani da su kuce prije ili kasnije morali napustiti, a ako to nisu ucinili, bivali su jednostavno izbaceni. Uglavnom nisu smijeli ponijeti ni licne stvari. Provokacije su bivale iz svakog dana sve gore, nazivali su nas i prijetili, dolazili su na vrata da maltretiraju, neke su nase novljanke bivale i silovane u vise navrata, provaljivali su stanove i izbacivali vlasnike napolje, ako se neko usudio da trazi zastitu policije, jos gore je prosao.

Ovi dogadjaji su trajali otprilike do polovine oktobra, a od tad se tesko ista saznalo jer smo imali policijski sat i u svakom slucaju mi nismo znali za nove ispade jer su nesrbima bili iskljuceni telefoni i struja. Nismo mogli medjusobno komunicirati, i nije se znalo šta

se sa drugim preostalim Bosnjacima dogadja. Na taj nacin ni moja sestra nije znala da su moji roditelji vec 15 oktobra imali velikih poteskoča. Mucitelji su dosli oko 18 sati. Bilo je vec mracno, nije bilo struje. Udarili su na vrata, predstavili se kao vojna policija. Moj otac je povjerovao i otvorio vrata. On je tad imao 80, a majka 72 godine. Cim je otvorio vrata, udarili su ga nekim metalnim predmetom po glavi, tako da je odmah unesvjesten pao niz stepenice i ostao tu lezati, koliko dugo-to ni sam poslije nije znao. Dosli su u kuhinju, tu je bila moja majka. Ona je, vec sva izvan sebe pitala gdje joj je muz, oni joj stavise noz pod grlo i odgovorise da suti, inace ce proci ko njen muz. Rekli su da su vojna policija i da su dosli da pretraze kucu, jer im je neko javio da se u kuci nalazi velika kolicina oruzja i da se u kuci sastaju Mudzahedini. Ona je tvrdila da u kuci nema niko osim njih i da ih nikone posjecuje jer su vec skoro svi napustili grad. "Vojna policija" je pretrazivala kucu od 18-21 sat, tad su otisli i obecali da ce se vratiti opet, sto su ucinili sljedece veceri.

16.10.1992

Oko 18 sati su ponovo dosli mojim roditeljima. Udaraju na vrata. Moj otac nece da otvori vrata i oni provaljiju vrata. Pretrazivali su kucu do oko 23 sata, uzeli su hranu, hoce da uzmu novac i vrjednosti. Nakon sto su moji roditelji rekli da nista vise nemaju, pocinju ih nemilice tuci. Onda su otisli i rekli da ce ponovo svratiti.

1.11.1992

Opet su dosli oko 18 sati da izvrse pretres. Oca su izudarali do besvjesti, moja majka se morala skinuti do gole koze. Ona je vec tad bila bolesna, kako od udaraca, tako i zbog toga sto ju je i prije rata bolila kicma. Lijeva noga joj je bila zamotana u jedan zavoj, tu je sakrila posljednjih 200 DM. Kada su to kod nje nasli, podivljali su, prijetili su nozem i rekli da ce im iskopati oci ako im ne daju sav novac. Mucenje je trajalo o 4 sata ujutro. Kao i svaki put rekli se da ce se vratiti.

09.11.1992

Oko 18 sati dolaze opet, udaraju na vrata, provaljuju i traze veceru. Moja majka kaze da ni sami nemaju nista jesti. Oni je opet tuku, cupaji telefon iz zida, tuku je sa tim. Citavu noc ih muce, na kraju uzimaju sva drva za lozenje. Sa "posjetiocima" je bila i jedna mladja zenska osoba, moji rotitelji je nisu poznavali.

20.11.1992

Dolaze oko 19 sati, traze da jedu. Moji roditelji nemaju vise nista, oni im oboma naredjuju da se do gola skinu, prijete da ce im odrezati polne organe. Onda odlaze.

02.12.1992

Ove veceri su moji roditelji potpuno opljackani. Prvo su ih, kao uvjek, izudarali, onda su uzeli televizor, masinu za pranje vesa, rucni sat moga oca ... Ostali su do 2 ujutro.

15.12.1992

Dosli su opet, nakon sto je otac odbio da im otvori vrata, provalili su u kucu, istukli ih. Tvrdili su da im sinovi nisu u Njemackoj, nego u ratu i bore se protiv Srba. Ostali su do ponoci.

25.12.1992

Ove veceri su mogli slobodno uci u kucu, vrata na kuci nije vise bilo. Nakon sto su moje roditelje opet istukli, zaprijetili su im da ce ih ubiti ako ne napuste svoju kucu. Slijedeceg jutra pokusavam moje roditelje da ubijedim da se presele kod moje sestre Emine, moj otac to nece- kaze da nije nikome nista ucinio i da ce ga oni ostaviti na miru. Moja majka je jako uplasena, s jedne strane bi zeljela samo otici, s druge strane ne zeli ga ostaviti samog.

05.01.1993

Dosli su, najprije su istukli moje roditelje, onda su se morali skinuti goli. Trazili su novac i oruzje. Kad su im dopustili da se obuku, palili

su komad po komad odjece na tjelu. Onda su zapalili orman u sobi i rekli im da ne smiju izaci iz sobe. Tad su izasli. Moji roditelji su se skoro ugusili od dima, onda se moj otac usudio da otvori prozor. Tako su te veceri ostali zivi.

06.01.1993

U kucu moga brata Hotic Ismeta se prije nekog vremena uselio jedan srbin. Zove se Radakovic Bosko, zvani Boca, rodjen u selu Vodicevo, zivio u Glini. Kuca gdje on sad stanuje nalazi se odmah pored kuce mojih roditelja. Na ovaj dan je on moje roditelje istukao, opljackao (ono sto je preostalo) i prijetio da ce ih pobiti. On ih je priseljavao da se isele iz svoje kuce, kao oni su na srpskoj zemlji i oni tu ne pripadaju, te da on tu kucu treba za svoje roditelje. Moj otac je uz veliki napor dosao kod moje sestre Emine, htio je da idu zajedno u policiju. Ona je policiju nekoliko puta zvala i trazila od njih da zastite moje roditelje. Oni su joj obecavali svaki put da se ispadi nece ponavljati, a postajalo je sve gore i gore. Na putu kuci moj otac je pao u nesvjest. Jedan nas komsija je javio mojoj sestri da moj otac besvjestan lezi na trotoaru. Ona je odmah pozurila do njega, nekako su se uspjeli dovuci do doktorice Ljilje Drljace-Juric. Ona je bila vrlo ljubazna, pregledala je moga oca i rekla da on ima vrlo visok tlak 250/160. Odatle su otisli u policiju, gdje ih je primio inspektor Tadic. Nakon sto ih je saslusao, poslao je svoje ljude po Radakovica. On je stvarno i dosao, ali je poricao sve sto je pocinio. Rekao je da je moj otac star i senilan. Sve je pismeno dokumentirano. Zato sto je opste stanje moga oca bilo vrlo lose odvezli su ga kuci sluzbenim autom. Sestra je kuci isla pjesice. Na putu joj je prisao jedan nepoznat srbin u uniformi i uhvatio je za vrat kao da hoce da je udavi. Pitao ju je sta ona ima da trazi svaki dan kod svojih roditelja. Prijetio joj je da ce joj ubiti muza i minirati kucu. Ona je uprkos tome otisla do mojih roditelja ali samo kratko ostala kod njih, jer se bojala sta ce zateci kod svoje kuce.

07.01.1993.

U kucu moga brata Kemala je uselio Janjetovic Milan, bliski rodjak onih koji su do sada moje roditelje strasno mucili a koji imaju nadimak "Suha rebra." On ih je vise puta pljackao, tukao, prijetio im. Vec

izvjesno vrijeme moja sestra je svakog jutra isla mojim roditeljima, nosila im hranu i drva za lozenje. Primjetila je da se sve sto su srbi opljackali nalazilo u kući Janjetovic Milana. Ove su stvari onda meni u nepoznatom pravcu transportirali. Moja je majka to gledala svaki dan jer su se kuce moje brace Kemala i Huseina nalazile pored kuce mojih roditelja.

08.01.1993

Opet su maltretirali moje roditelje, trazili su navodno moga brata Huseina, koga su ubice još 30.06.1992 odveli u nepoznatom pravcu. Onda su opljackali njegovu kucu, uzeli su uglavnom gradjevinski materijal jer kuca nije bila zavrsena.

09.01.1993

Mucenje mojih roditelja se nastavlja, opet su dolazili, trazili mog brata Huseina, tukli su moje roditelje, moj otac je vise u nesvjesti nego pri svjesti. Odlaze u 22. sata i govore da ce navratiti opet sutra da ih muce.

11.01.1993

Na bliskom frontu (Suha medja) vode se jake borbe. Mnogi srpski vojnici su poginuli,150 vojnika. Niko od nasih se ne usudjuje na ulicu, pa ni u dvoriste.

12.01.1993

Dosli su oko 18 sati, istukli su moje roditelje. Onda su se morali skinuti do gola. Mom ocu su u podrucju genitalija i donjeg trbuha zadali 18 uboda nozem. Moju majku su silovali do 5 sati ujutro. Rekli su im da ce im sutra oci iskopati.

13.01.1993

Oko 8.30 sati moja sestra je dosla do mojih roditelja. Bilo je jezivo. Sve je bilo porazbijano, svuda krv. Moj otac je jos lezao na podu, majka sjedila pored njega. Bili su sasvim modri od udaraca, kosa im je bila sljepljena od krvi, sve je mirisalo na krv. Onda je dosla i

policija. Neko im je rekao da se u kuci mojih roditelja dogodilo nesto strasno.

Sestra ih je toliko puta zvala i trazila pomoc od njih, oni nisu nista poduzeli. Sestra moje majke, Djeldumović Arifa, dosla je takodje da vidi sta se sa mojom majkom desilo, ona je sve to takodje vidjela. Policajci su samo sutjeli, fotografisali i dokumentirali. Inspektor se zvao Nevenko, a policajac Djurić. Moja sestra je molila da joj dadnu kopije zapisnika i slike, oni su odbili. Opet nisu nista poduzeli.

Na putu kuci sestra Emina je srela jednog komsiju Srbina u vojnoj uniformi koji je rekao da ce joj muža ubiti i minirati kuću ako bude i dalje dolazila kod roditelja. Kad je sestra dosla kuci nazvala je moju sestru Mirzu iz Prijedora, ispricala joj sta se desilo. Rekla joj je da nasim roditeljima vise ne moze pomoci, da bi bilo dobro da idu u Prijedo. Nije proslo ni sahat vremena Mirza je nazvala sestru nazad i rekla joj da ce sutra 14.01.1993 doci jedan srpski policajac da odveze roditelje za Prijedor. Tako je i bilo. Moja tetka Arifa i sestra Emina su pripremili roditelje sto su mogli bolje, i oprostili se sa njima. Otac je vise bio sav izgubljen, haman bez svjesti. Nakon sto su stigli u Prijedor, sestra je preuzela brigu o njima. Taj dan je u Prekosanju ubijen pa onda zapaljen u svojoj kuci nas naj stariji rodjak Ferid Fedjo Hotic.

Moj otac je jos jednom dosao k sebi, pitao je za moju majku, kratko nakon toga je zauvjek zaspao. Moja majka je poslije toga zivjela još 2 godine i 6 mjeseci, ako se to moze nazvati zivotom. To je bila nocna mora, udarci je nisu toliko boljeli kao pomisao da je toliko bila ponizena. Umrla je u Prijedoru i bila kriomice ukopana pored mog oca. Emina nije smijela na dzenazu ocu, niti majki, jer nije dobila propusnice za putovanje od policije.

02.07.1993

Policija je mojoj sestri donijela jedan dio stvari koje su opljackane iz kuce mojih roditelja. O tome posjedujem i zapisnik

15.07.1993

Oko 22 sata je neko zalupao na ulazna vrata moje sestre i rekao da su vojna policija. Ona im nije vjerovala, njem muz im uprkos tome otvori. To su bili isti oni koji su do smrti mucili moje roditelje. Oteli su im lampu i pocelih udarati. Tvrdili su da su njihovo oboje djece u Bosanskoj armiji, bili su navodno vidjeni na Suhoj medji, a njihova kcerka navodno doktorica a sin mudjahedin. To nije bila istina, a to su znali i oni jer su ta djeca izasla sa konvojem i otisli za Njemacku, inace bi tad bili ubijeni. Srbi su na samom pocetku rata zatvarali i ubili mnoge intelektualce. "Posjetioci" su iz kuce ponijeli sve sto su htjeli a oni se nisu smjeli braniti.

18.07.1993.

Danas su dosli opet oko 18 sati. Pretrazili su kucu, trazili su oruzje, kopali su u dvoristu i basti, zavirivali u dimnjak ima li sta sakriveno. U sustini oni su trazili zlato i vrjednosti. To su htjeli i ovog puta. Iako su uzeli sve sto je bilo vrjedno, nismu imali vise bas nista, poceli su ih ponovo udarati, psovati im "tursku majku" itd.

U vremenu od 19.07.1993 - 29.08.1993 "posjecivali su ih redovno". Svaki put su ih pretukli, otimali uvjek nesto, iako su vec oteli sve.

29.08.1993 su muza od moje sestre tako pretukli da se sljedeceg dana posebno lose osjecao, a bio je sav crn. Sestra ga je morala zavijati u hladne plahte, jer su mu bolovi bili nepodnosljivi. Nije mogao da ustane ni u WC. Oko 22 sata mu je stanje bilo toliko lose da je morala nazvati bolnicu. Iz bolnice nisu htjeli poslati bolnicka kola, rekli su da ga sama dovede. Nazvale je jednog komsiju, Srbina i on ih je odvezao do bolnice. Rekli su joj da mora muza ostaviti u bolnici i da dodje sutra. Morala se kuci vratiti sama, bilo je jako kasno, policajski sat, zapravo nije ni smjela da bude vani ali ipak je nekako dosla nazad kuci.

GRADSKA BOLNICA KAO MUCILISTE

30.08.1993

U 8 sati je otisla u bolnicu da vidi kako je muz. Nasla ga je u jos gorem stanju. Nije mogao ustati, nije mogao ni govoriti, gluho bilo, usta su me se potpuno okrenula u stranu. Sestra je bila zaprepastena, takvog ga nije sinoc ostavila u bolnici. U istoj sobi su lezala jos dva srbina, rekli su joj da je prethodne noci dolazio jedan stariji covjek kojeg su zvali Grk, on je cijelu noc tukao njenog muza. Tvrdio je da su njegova tri sina pala u borbi i da se on sada mora osvetiti na jednom Muslimanu.

Otisla je do doktorice i trazila pomoc, ona je rekla da ce njenog muza premjestiti u drugu sobu. Tako je i bilo, samo sto je situacija bila jos gora, jer je njen muz u toj sobi lezao sam. Titin je uvijek dolazio nocu, tukao ga, istrgo mu kateter za urin i infuziju, pokusavao ga jastukom ugusiti. Njen muz nije mogao govoriti, dozivio je mozdani udar, tek je kasnije mogao nagovjestiti šta se u tih 18 noci desavalo.

To je trajalo 18 dana, sestra se pozalila da je stanje muza jos gore i da je zlostavljan u samoj bolnici. Doktori su joj rekli da su oni u tom slucaju bespomocni i da ga moja sestra vodi nazad kuci. Tako je i uradila. Boravak u bolnici morali smo na kraju i platiti 211 DM. Sestra je pitala jesu li tu uracunati i udarci, oni su odgovorili da jesu. Od tada su ih manje-vise ostavili na miru i takvo stanje je trajalo oko godinu dana. I kad su dolazili sestra nije htjela da otvori vrata. Prjetili su da ce je silovati i ubiti ali ona nije htjela da im otvori. Mnogi nasi sugradjani su do ovog perioda bili odvedeni i ubijeni, mnogi su bili na prisilnom radu, zene po gradu a muski na frontu. Pocetkom januara 1995 su opet dosli i htjeli da im moja sestra i muz prepisu kucu i da nju objese srpsku zastavu. Normalno na to nisu pristali.

SRPSKA TORTURA NAD BOSNJACIMA

To je trajalo od maja-juna 1995. Tad je došao Rajko Tubin i doveo jednog svog rođaka iz Sarajeva. On je trebao da se useli sa svojom porodicom u kucu od moje sestre. Moja sestra je rekla da na to ne pristaje, on je rekao da ce ponovo doci. Rekao je "Ako neces milom, hoces silom".

Njegov rodjak se zvao Vejnovic Borislav, bio je u uniformi, sestra je znala da ce ih ako se ne isele izbaciti iz kuce. Polovinom augusta dosli su sa rjesenjem da im je kuca dodjeljena, potvrda je bila ovjerena u opcini. To rjesnje je izdao njen prvi komsija Knezevic Milan. Otisla je do njega i pitala ga sta to treba da znaci, a on joj je odgovorio da bi ona zapravo trebala znati da je to srpska zemlja i da sada treba gledati kud ce.

Ona ga je pitala zasto ne pokazu malo solidarnosti prema drugima, a on joj je odgovorio "Sad je doslo nase vrijeme". On je imao dva mala sincica, i od tog momenta, kad bi god ta djeca vidjela mog zeta Osmana Bajramovica u dvoristu bacali su kamenice na njega i pljuvali ga. Moja sestra je skrenula paznju na ponašanje njegove dijece, a on joj je rekao: "Takva su vremena, ja sam tu bespomocan." Vejnovic Borislav je dolazio svaki dan i trazio da se isele iz kuće, oni nisu htjeli.

Kada je shvatio da se silom moze useliti u njihovu kucu, dosao je sa jos jednim Srbinom i trazio da mu daju 1000 DM, oni to nisu imali. Prijetio im je nozem, prijetio da ce ih zaklati. Oni su samo sutjeli. Rekao je mojoj sestri da sjede na kauc pored svog muza. Onda je izvadio pistolj i rekao da ce ih ubiti. Sestra i njen muz su i dalje samo sutjeli. Onda su krenuli da udaraju njenog muza. Tukli su ga pistoljem, sakama, nogama. On je jadan plakao. Vjerujem da je vise plakao od bespomocnosti nego zbog bolova. Kad su ga onesvjestili

krenuli su da tuku i moju sestru. Ta dvojica su zatim naredili da sestra i njen muz napuste kucu u roku od pet minuta, ili ce ih ubiti oboje. Setra im je dala kljuceve od kuce, tad su im naredili da idu ispred njih. Odveli su ih na autobusku stanicu.

KONC-LOGOR NESRPSKOG STANOVNISTVA NA AUTOBUSKOJ STANICI

To je bio jedan logor sa 600-700 Muslimana. Za to nismo znali do tad. Tu su morali izprazniti torbe. Ostali su tamo 6 dana. Cuvari su bili srbijanci, prepoznalo se to po akcentu. To su bile paravojne jedinice zvani Seseljevci i Arkanovci. Sest dana nije bilo ni hrane ni vode. Bilo je mnogo djece kao i mnogo starih i bolesnih. Za njih je to bilo posebno tesko da podnesu. Niko nije smio govoriti, djeca nisu smjela plakati, ako jesu tukli su bez milosti i pucali kraj njih. Petog dana umrla je jedna starica, lezala je slijedecu noc i pola narednog dana tako mrtva medju njima. To je bilo jako tesko jer prostor je bio veoma mali. Poslije podne su tu staricu mrtvu natovarili na traktor i odvezli.

Sestog dana je neko vidio auto Crvenog krsta, koji je vozio u pravcu grada. Nadali su se da ce biti spaseni. Tog dana je dosao jedan Srbin i rekao da ce uskoro biti pusteni i da idu svi na Urije, gdje su prije rata zivjeli 90% Muslimani. Kasno poslije podne dosao je traktor sa prikolicom, odvezao je stare i iznemogle do tih kuca.

TEROR SRBA I OTIMANJE BOSNJACKIH KUCA

Moju sestru i zeta su sa jos 16 osoba dovezli do njihove kuce. U gornji sprat je vec bio useljen Vejnovic Borislav sa svojom porodicom. Rekli su im svima da ostanu na donjem spratu i da ne smiju napustiti kuce. Iako je njihov polozaj bio jos potpuno neizvjestan, bili su sretni da su zajedno, da su nasli nesto za piti i jesti i da su se mogli oprati.

Prije nego sto su usli u kucu, dosao je njihov komsija Braco Betkovic i rekao da se danas ne mogu tu smjestiti, da dodju opet sutra. Ipak tu je bio jedan srpski oficir, koji ih je dopratio, on je bio ljubazan i nakon kratke svadje izmedju njih dvojice smjeli smo da udjemo u kucu.

Oko 23 sata je dosao Vujatovic Vojin zajedno sa jos petoricom cetnika trazeci da im otvore vrata, sto su oni odbili. Poceo je psovati i moja mu je sestra rekla da će zvati onog oficira sto ih je doveo sve tu. Onda su otisli. Sutra ujutro oko 10 sati dolazi Vejnovic Borislav sa porodicom i izbacuje ih sve iz kuce. Moja sestra i zet nalaze smjestaj kod jedne rodice koja je zivjela odprilike 200 metara dalje. Ona je i sama bila istjerana iz svog stana, zivjela je sa porodicom u jednom podrumu. Tu ih je stanovalo devetoro, sedam dana.

ZAVRSNI GENOCIDNI KONVOJ 1995

Odatle su ih sve strpali u autobus, i vozili ih u pravcu Banjaluke. Prozori na autobusu su bili zaklonjeni zavjesama, morali su ruke da drže na potiljku, a glava medju koljenima. Bilo je odprilike 15 autobusa. U svakom autobusu bio je jedan vojnik i jedan arkanovac. Oni su bili posebno brutalni prije nego sto su krenuli, usli su u autobuse uniformisani muskarci i prozvali nekoliko muskaraca. Oni su bili odvedeni. Djeca su plakala, nisu im dala da idu, jedno dijete se unesvjestilo. Vojnici su psovali. Krenuli su i oko pet sati dolaze u jednu sumu. Naredjuju im da izadju iz autobusa i govore; "Tu vas cekaju vasi."

Svi su vec bili iscrpljeni, ipak im naredjuju da idu naprijed. Dolaze na obalu jedne rijeke. Kazu im da moraju prijeko. Hladno je, ne vidi se skoro nista, voda dopire do grudnog kosa. Jedna zena umire na obali. Mojoj setri nekoliko poznanika pomazu da prenese muza preko vode. Sve je to borba za goli zivot. Cijelu noc pokusavaju ljudi da predju preko vode. Stari i iznemogli ostaju uglavnom na obali, ne mogu dalje. Sestra se vratila po invalidska kolica i deku, oni joj nisu dozvolili, uperili oruzje u nju i rekli da trazi kolica od predsjednika Alije.

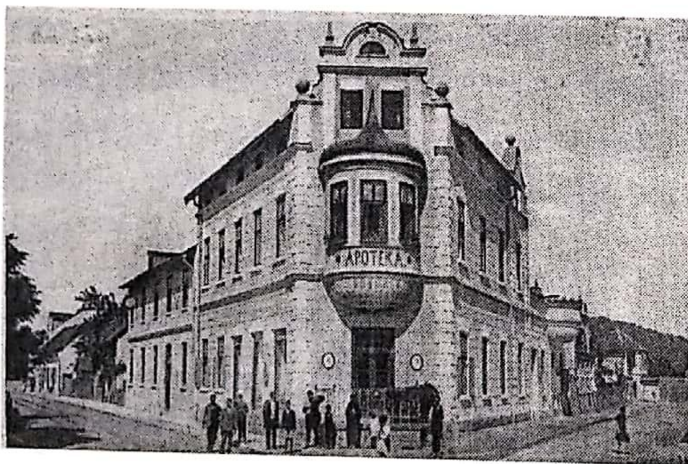
Pred njima je jos bio dug put. Staza je bila tako uska da su jedva dva covjeka mogla uporedo hodati. Lijevo i desno su minska polja. Desna strana tijela moga zeta Osmana je od mozdanog udara paralizirana, i skoro nikako ne moze da hoda. Odprilike je 10 km do punkta gdje se nalazi Bosanska Armija. Sestra je podupirala svog muza da moze da hoda, on je isrpljen i ne moze dalje, moli je da ga ona ostavi, da se ona spasi. Ipak nastavljaju dalje zajedno. Napokon dolaze do jedne drvene kolibe. Tu srecu prve borce Armije BiH. Odvoze njenog muza dzipom za Zenicu, a sestra kamionom dolazi za njim . U Zenici su ostali par dana, onda odlaze za Bihac. Tu zivi moja druga sestra.

U Bihacu ostaju 10 dana. Nakon sto su dobili pasose i licne karte, odlaze za Zagreb.

30.10.1995 dobivaju ulaznu vizu za Njemacku, istog dana lete za Frankfurt. Svoju djecu tada vide prvi put nakon tri i po godine. Poslije nekoliko godina muz od moje sestre je umro u Njemackoj, a sestra je dobila stalnu boravisnu vizu u Njemackoj.

PROGNANICKA NOSTALGIJA ZA ZAVICAJEM

Nostalgija za zaviajem je bila i ostala stalni pratilac nasih prognanih Novljana u dijaspori.. Nisu pomagale ni dobre vijesti iz nase domovine Bosne i Hercegovine o uspjesima u slamanju velikosrpske agresije. Vec prvih mjeseci zivota u izbjeglickim kampovima-hajmovima u Njemackoj pokazala se sva tragika tog progonstva iz svog zavicaja, prije svega u obliku teske depresije i nekih kardioloskih bolesti. Najteze je te traume podnosila starija populacija, koja je zalila za svojim pobijenim clanovima porodice, za opljackanim i spaljenim kucama i za njih tesko prihvatljivom promjenom nacina zivota. Zbog toga su mnogi ostali po njemackim i drugim grobistima, umjesto da nadju vjecni pocinak u svom zavicaju. Ni nasoj srednjoj generaciji nije bilo lako, jer nam je cetnicka agresija preko noci unistila normalnost nasega zivota, od stana ili kuce i radnog mjesta, do generacijskih prijateljstava i voljenog zavicajnog okruzenja.

Zato su i oko nas doktori imali dosta posla zbog depresija, stresova i drugi psihoza. Glavna su nam bila dopisivanja i telefoniranja s razdvojenim rodjacima i prijateljima a ubrzo su proradile prve internetsk veze u cemu su se ipak najbolje snalazili najmladji. Svima je najesca tema bio zavicaj i vijesti koje su stizale raznim putevima, cesto nepouzdane i tuzne, o smrti i drugim nevoljama. Najteze smo podnosili neocekivanu izdaju i mrznju dojucerasnjih komsija i radnih kolega, ali su i neki od njih ostali ljudi i u tim teskim danima, iako to pod udarom cetnicke histerije nisu smjeli pokazivati, jer su

neki zbog toga bili i ubijeni. Neki idealisti su ostali da zive jos uvijek u svijetu iluzija kojima su nas hranili nasi bivsi ideoloski gospodari, s kompleksima nase manje vrijednosti i ovisnosti o ideoloskim bajkama, koje su cetnicki agresori srusili u blato i pogazili svojim krvavim vojnickim cizmama. Mnogi nasi stariji suhradjani su oboljeli od psihosomatskih bolesti, a neki su zbog njih prerano preselili na Ahiret. Jedan broj mladjih prognanika bez porodicnih obaveza se pridruzio borcima Armije Bosne i Hercegovine, a cetnici su gubili bitke na svim frontovima, pa i onom propagandnom, jer se sve vise sirila istina o njihovim monstruoznim zlocinima. S velikom paznjom citali «Novljanske vidike» koje je u zagrebackom Zavicajnom klubu popunjavao svojim optimistickim prognozama nas profesor i direktor Zavičajnog muzeja Ante Milinovic, a u njemackoj dijaspori imali smo lijepo uredjeni casopis-bilten «Bosanski vidici» u Duisburgu.. Trogodisnje izdavanje tih mjesecnih glasila zahtijevalo je ogroman rad mnogih ljudi, ali se ipak sve s veseljem stizalo odraditi. Sve manje novskih prognanika progonio je onaj tesko podnosljivi tjeskobni strah od unistenja nase domovine Bosne i Hercegovine, jer je agresorska pljackaska vojska u sve vecem rasulu, pa je njihov poraz samo pitanje vremena i taktike nasih i medjunarodnih snaga.

ODLAZAK U ISTOCNU NJEMACKU U IZBJEGLISTVO

Stigao sam sa porodicom u istocnu Njemacku 24 Jula 1992 god. u Erfurt, glavni grad pokrajine Turingen odakle je taj isti dan napravljen transfer u jedno manje mjesto koje se zvalo Gumperda, Okrug Jena. Bila je jedna od najsiromasnijih u Njemackoj, u kojoj su bili Rusi od zavrsetka drugog svjetskog rata do sredine 90-tih. Tih dana su povlacili svoje oklopne jedinice iz istocnog dijela Njemacke nazad u Rusiju.

Ljudi koji su bili u okruzenju su bili jako prijazni, donosili su nam svaki dan nekakve poklone, upoznavali se sa nasin porodicama te nas zvali da budemo njihovi gosti, sto nam je jako doprinijelo brzem relaksiranju od svega toga sto smo prozivjeli proteklih mjeseci. Crveni kriz je preuzeo sve u svoje ruke, nabavili su nam prevodioca jednu jako lijepu gospodju Utu, inace profesorica lingvistike na Univerzitetu u Jeni.

Izbjeglice iz Bosanskog Novog

Tako da nismo imali nikakvih poteskoca u komuniciranju sa Nijemcima. Poslije otprilike mjesec dana smo imali transfer u jedno drugo mjesto koje se zove Konigsee u istoj pokrajini okrug Saalfeld –Rudolstadt. Smjestili su nas u bivsi kinder garten iz DDR, kojega su preuredili za nase potrebe. Tu sam se upoznao sa novim bosanskim porodicama koje su stigle iz razlicitih krajeva Bosne. Porodica Suleimana Palamarevica iz Brckog, Mustafa Ogorinac iz Bos. Dubice, Pobric Ferid zv. Smrsko iz Kljuca,

Velic Idriz zv. Potriba, Imsirevic Hakija, Grudic Rifet, Selimagic Hasan zv. Murat, Huzeirovic Atif svi iz Blagaja, Adilovic Fuad iz Crne Rijeke, Bajraktarevic Rasim zv. Kuruza iz Vidorije. Kada smo se smjestili i malo navikli na novu sredinu, nas prevodilac gdja. Uta Fleischcig je organizovala nastavu ucenja njemackog jezika, sto nam je bilo od velike koristi, tako da smo nakon mjesec dana mogli sami da idemo u kupovinu namirnica. Pricali smo koliko smo znali a kada vidimo da neide onda objasnjavamo i nogama i rukama tako da se na kraju uspijemo sporazumijeti. Bilo je i smijesnih momenata u tome svemu kada nasi ljudi odu u trgovinu da kupe nekakve namirnice. Tako jednom odem sa svojim prijateljem iz Bosanskog Novog u nekakav njemacki market da kupimo mesa. Dosao je red na njega, trgovkinja kulturno pozdravi i upita sta zeli?, a on ce ti njoj ko iz topa cvaj bataki (on je trazio dva bataka pileca) Pita ga ona"Vas ist das ?"(sta je to), pokazao joj je rukom, ona se malo nasmijala i kulturno usluzila rekavsi da nije nikakav problem, znajuci da smo skoro dosli.

SARADNJA S HAASKIM SUDOM

Nakon izvjesnog vremena, te nasega savladavanja njemackog jezika sam poceo da ulazim u razgovore sa nasim socijalnim radnikom, a tema je pretezno bila rat u Bosni o kojoj bas nisam volio puno da pricam jer se nisam zelio vracati unazad. Ali sam ipak sa njim o tome pricao, te sam video da ustvari oni nisu ni znali da u Bosni postoje Muslimani i da su to ljudi iste puti kao Europljani a ne kao Arapi. Pricao sam im da mi Bosanci imamo svoje tradicionalne obicaje, svoju tradicionalnu hranu i jako dugu istoriju. Preko toga socijalnog radnika gosp. Herza sam stupio u kontakt sa Internacionalnim Sudom za ratne zlocine pocinjene na prostorima bivse Jugoslavije te im poslao sve informacije a vezane za taj zlocin kojega su pocinili prema mojoj porodici. Nedugo za tim nazvao me je gosp. Seppanen koji je bio u to vrijeme na odjelu za istrazivanje i dokumentovanje zlocina u Haagu, i obavio sa mnom jedan telefonski razgovor. Poslao mi je odgovor da ce oni uraditi sve da bi se ti ratni zlocinci izveli pred lice pravde.

BAJRAM U NJEMACKOJ 1993

Polako se priblizavao Bajram, odlucio sam da malo porazgovaram sa nasim socijalnim radnikom o tome nasem prazniku te da bi mi voljeli da napravimo jedan BAJRAM FEST tu u nasem domu i da bi pozvali gradonacelnika, osoblje iz socijale i predsjednika pokraine Turingen. On me je pogledao iznenadjeno. Suvade pa predsjednik Turingena nikada nije bio u ovome gradu a Vi hocete da ga pozovete, pa to ce biti spektakl. Jas am mu potvrdno odgovorio: da ja cu njega da pozovem da bude nas gost i on ce sigurno doci, toliko sam bio samouvjeren. Pocele su pripreme prvo pozivnice za goste, pa cekanje odgovora. Kada su svi pozitivno odgovorili da su pocastvovani nasim pozivom i da ce sigurno doci, dobismo pismo od Ministra Turingena gosp. Bernarda Foogela da je sprijecen u dolasku na Bajram fest zbog vec ranije svojih obaveza, ali da ce planirati i sigurno doci za Bozic, sto nam je opet bilo drago jer smo uspjeli u svojo namjeri. Dosao je i taj dan. Svi smo se razradili, jedni ciste salu, drugi donose stolove i stolice, treci serviraju sudje i escajg, a nase zene, obucene u nase tradicionalne nosnje kada su gosti poceli pristizati, pocele iznositi hranu i redati po stolovima. Nikad u zivotu oni nisu vidjeli zensko tako lijepo obuceno dimije, mahrama, tanka svilena kosulja i prslucic pa je jedna od prisutnih gospodja Stefi ustala i kulturno se obratila nama svima sa rijecima, da bi voljela, ako imamo jos jednu takvu odjecu za zene, da je obuce tu noc jer joj je tako interesantna. Onda ju je neka od nasih zena odvela u svoju sobu, dala joj garderobu da se obuce, a kada je dosla nazad u salu tako je bila ponosna, aplauzom smo je docekali, sto nam je bilo jako drago kao domacinima u izbjeglistvu.

BAJRAMSKI ZIJAFET U KONIGSEE

Poslije toga sam uzeo rijec i u ime nasih izbjeglica zahvalio svim prisutnim i pozelio im dobrodoslicu jer su nam sa tim cinom uvelicali nas praznik, a to je za nas Bosance nesto veliko. Poceli su da jedu, da uzivaju u nasoj bosanskoj hrani. Svaku vrstu hrane koju bi probali pitali bi "Vas ist das"? Onda bi neko od nas objasnjavao sta je to od cega se pravi i td.

Bilo je svega i svacega pocev od nase supe-trhane, bureka, krompiruse, sirnice, bosanskog lonca, nase krajske potkrize sa dobrim zaljevom, sogane, filovanih paprika, sarmi, cufti, kokos pite i ne znam ni sam sta vise nije bilo a od slatka: baklava, kadaif, jabukova pita, ravanija, tahan halva, sutlija, hurmice.

In selbstgeschneiderten Nationaltrachten servierten die Bosnier ihre Spezialitäten.

[redacted]

To je bio zijafet Bozji, bilo je svega jer sve porodice su se ukljucile u pripremanje, tako da je hrane bilo na izobilj. Poslije jela, gosp. Hoppe gradonacelnik grada Konigseea je odrzao govor, zahvalio se na ovako lijepom i srdacnom doceku te da se nada za Bozic dolasku Ministra Fogela da i on vidi nase obicaje, da okusi nasu hranu, da vidi da smo mi jedan obicni narod kao svi drugi europljani, a ne teroristi i nekakvi ekstremisti kako nas je uspijela prikazati srpska propaganda. Tada nam je rekao i podvukao, ako iko bude trebao nekakvu pomoc slobodno da mu se obratimo te da ce on iskoristiti sve svoje mogucnosti da nam pomogne i izadje u susret, na sto smo mu se svi srdacno zahvalili. To sve su propratili TV kamerama i u dnevnim novinama objavili o nama Bosancima, nasim praznicima i nasim obicajima.

BOZIC I DOLAZAK MINISTRA POKRAJINE TURINGEN 1993

Priblizava se Bozic 1993, poceli smo slati pozivnice nasim prijateljima, socijalnim radnicima iz toga okruga koji su vodili brigu o nama ,gradonacelniku i ministru pokrajine, te predstavnicima politickih partija iz toga grada. Odgovori stizu od sviju da dolaze, svi se srdacno zahvaljuju na pozivu. Uzurbano radimo na pripremi doceka nasih gostiju. Zene su kao i prije na sebe preuzele kuhanje te pripremili dosta razlicitih bosanskih specijaliteta. Muski su dekorisali salu, poredali stolove, stolice tako da je sve bilo spremno za docek. Poceli su da pristizu prvi gosti i za kratko vrijeme sala je bila popunjena.

Gemeinsam gefeiert

Königsee (OTZ/R.H.). Am Sonntag begingen die bosnischen Kriegsflüchtlinge im DRK-Heim in Königsee ihr Bajram-Fest, mit dem sie das Ende der Fastenzeit begehen. Dazu hatten sie viele Gäste eingeladen, darunter auch Dr. Theiss, Abteilungsleiter im Erfurter Sozialministerium, Steffen Herbst, 1. Beigeordneter des Landrats, und Königsees Bürgermeister Karl-Heinz Hoppe. Die Gäste, unter ihnen auch viele Freunde der bosnischen Kinder, wurden mit Spezialitäten der bosnischen Küche bewirtet, so zum Beispiel mit Burek, in Blätterteig eingebackenes Fleisch. Sie wollten sich damit auch für die Unterstützung bedanken.

Es fällt schwer, die bosnischen Kinder von ihren deutschen Freunden zu unterscheiden. (Fotos: OTZ/Hampe)

Nedugo za tim na vratima se pojaviogradonacelnik Konigsee-a i ministar Turingena sa svojim pratiocima, te smo ih docekali sa jednim dugackim aplauzom kao znak dobrodoslice. Poslije kracega vremena kada su se gosti malo opustili i raskomotili, ustao sam te u ime svih bosanskih zbjeglica pozelio im ugodno vece i dobro raspolozenje te dobar apetit, nasto mi se gradonacelnik zahvalio i predao rijec gospodinu ministru. Poslije kraceg govora i svih tih ceremonija podijelili su nam prigodne poklone.

Dosla je vecera na red. Zene su pocele da iznose hranu i redaju po stolovima. Mnogi su vec probali nasu hranu ali bilo ih je kojima je to prvi put. Nisu se mogli nacuditi, koliko vrsta jela je izneseno i stavljeno na njihove stolove, isto, bas kao za Bajram fest. Dok su jeli nase su sevdalinke tiho svirale te su davali jedan cudesan ambijent tome svemu, a neki gosti su nas na kraju pitali kakva je to muzika i pjesme kad su tako neobicno lijepe za slusati?

SIRENJE ISTINE O SRPSKOM GENOCIDU

Poslije jela smo proveli vrijeme u razgovorima . Htjeli su znati vise o nasim obicajima, nasoj religiji, uopste o nasem narodu i o karakteru rata, stvarnim njegovim razlozima. Pokusali smo im odgovoriti na njihova pitanja te dati do znanja da taj rat nije vjerski rat nego da je to agresija jedne zemlje u ovome slucaju Srbije na jednu suverenu drzavu Bosnu i Hercegovinu potpomognuta svojim satelitima bosanskim Srbima, otimanjem jednog dijela Bosne i pripajanja Srbiji sa ciljem stvaranja velike Srbije. Mnoge stvari, oni nisu znali, ali su znali one koje je srpska propaganda plasirala preko svojih ljudi koji su bili zaduzeni za taj dio posla. Uspijeli smo im promijeniti misljenje o svemu tome jer smo im pricali o svim strahotama koje su nam se desile u Bosni, a najpotresnija svjedocenja su im ispricali logorasi iz Trnopolja, Omarske, Keraterma, Batkovica, Luke i Manjace (registrovani kod crvenog kriza) koji su bili u tim logorima od 6-8 mjeseci i koji su oslobodjeni odnosno razmjenjeni poslije toga. Taj dan nam je bio nesto posebno jer smo uspjeli u dvije stvari :

-Da objasnimo politicarima i obicnim ljudima iz tog grada da se u Bosni ne vodi gradjanski rat nego da je to agresija Srbije (potpomognuta bosanskim Srbima) na BiH,

-Da smo mi jedan kulturan i civiliziran narod koji postuje Europske vrijednosti suzivota i tolerancije, a ne teroristi, mudzahedini i islamski fanatici koji su spremni u svakom momentu da ubiju sebe i sve oko sebe samo da bi ostvarili svoj cilj a to je stvaranje islamske drzave u sred krscanske Europe, kako je obicno srpska propaganda dezinformisala sav svijet. A imali smo razlog za to. Pored 200 000 pobijenih mi se nismo priklonili toj opciji jer jednostavno nismo tako odgajani niti smo takvoga mentaliteta. U nasoj vjeri Islamu

kaze: ako ubijes samo jednog insana to je isto kao da si ubio citav svijet te da je osveta grijeh. Zato imamo zakon, policiju, sudstvo i oni su duzni da rade svoj posao, da privedu pravdi i kazne sve one koji su okrvavili ruke i cinili zlocine.

IZLAZAK NIHADA SENDICA IZ OPKOLJENOG BIHACA

Rat je uzeo maha, bilo je sve gore i gore, Bosna je gorjela i bila u plamenu. Rodbinom koja je u Bosni ostala kontaktiramo putem nekakvih mobilnih linija a koje su kostale puno. U to vrijeme u Bihacu jedna vreca brasna od 25 kilograma je kostala 1000 njemacki maraka. Nisu imali nista pa smo pokusavali da im pomognemo na bilo koji nacin financijski, moralno, samo da im olaksamo koliko-toliko situaciju u kojoj su se nalazili.

Jedan dan cujem se sa sestrom koja se nalazila u opkoljenom Bihacu da joj je zet Nihad Nino Sendic ranjen, da je ostao bez noge te da se doktori bore za njegov zivot. Nisam mogao spavati cijelu noc razmisljajuci sta da radim i kako da im pomognem.

Onda mi je sinula ideja GRADONACELNIK. On nam je rekao na Bajram festu da ce nam pomoci ako ikome ikada bude trebala kakva pomoc. Odlucio sam da odem kod njega u opstinu i da mu kazem da je nasem Nihadu potrebna pomoc, da bi ga trebali izvuci iz opkoljenog Bihaca u Njemacku ako je to ikako moguce. Saslusao me je mirno i rekao da ce uraditi sve da ga dovede ovamo kod nas u Konigsee. Ustao sam sa ocima punih suza ne vjerujuci svojim usima sta sam cuo. Neprodje par dana kad zove gradonacelnik da hitno dodjem kod njega u kancelariju. Kada sam usao on je sjedio i sa nekim razgovarao preko telefona ali po prici koliko sam ja mogao da razumijem, rijec je bila o Nihadu i njegovom smjestanju kod nas u istu zgradu. Kada je zavrsio razgovor rekao mi je da mu moram prevesti na bosanski jezik njegovo pismo koje ce faxirati nacelniku okruga Bihac gosp. Kabiljagicu sa ciljem da pomognu izlazak Nihada iz opkoljenog Bihaca kako bi mu se pruzila potrebna pomoc u Njemackoj a sve o trosku opstine Koninngsee. Nisam mogao da sakrijem suze u ocima, a on me je potapsao po ramenima i rekao

da ce biti sve u redu te da ce mo mi Nihada uskoro da vidimo u nasem hajmu. Tako je i bilo poslije nekih manjih peripetija Nihada su transportovali helikopterom u Zagreb, a potom vozom za Njemacku. To je sve izgledalo kao san. Kada je stigao i smjestio u nasu zgradu odmah su pristupili lijecnickim pregledima i operacijom rekonstrukcije kosti na nozi da bi mogao da dobije protezu.

GRADONACELNIK PONOVO POMAZE INVALIDU

Nije proslo par mjeseci od njegova dolaska, Nihad je vec bio operisan ,dobio protezu te isao na vjezbe hodanja i koristenja proteze. Kada je to sve bilo odradjeno a Nihad prohodao, opet je gradonacelnik bio u akciji te mu sredio papire i doveo njegovu zenu tj. moju sestricnu Anelu Sendic

koja ce biti uz njega i pomagati mu kada mu zatreba pomoc. Kad je Anela stigla onda smo napravili jedan svecani rucak i pozvali sve one koji su bili ukljuceni u tu akciju sa ciljem da im se zahvalimo na njihovoj humanosti i podrsci nasem narodu.

Bilo je propraceno TV kamerama i novinskim izvjestajem. Pisalo se cesto o aktivnostima izbjeglica u tome gradu. Sama akcija oko Nihadovog slucaja je kostala oko 100 000 maraka i te troskove je snosila opstina. Poslije par godina odselili su u Hanau zapadna Njemacka, tu su bili par godina a kada je rat stao vratili se u Bosnu u svoj rodni Bihac gdje danas zive i rade.

Onda su pocele akcije za akcijom. Prikupljanje pomoci za bolnicu i skole u Sanskom Mostu, pa onda akcija pod nazivom POMOZITE BIHAC. Poslije tih nekoliko vaznih akcija otisao sam kod gradonacelnika Konigseea i urucio mu zahvanicu koju su mi poslali iz konzularnog predstavnistva u Stutgartu te mu se zahvalio na svoj njihovoj pomoci koju su pruzili nasem napacenom narodu u Bosni i Hercegovini i nasim izbjeglicama koji se nalaze u tom gradu.

ODLAZAK U KANADU

Rat je stao i izbjeglice su pocele da se vracaju u Bosnu ali ne svojim kucama, jer je jos bilo napeto i nije bilo sigurno. Jedan dan, nas socijalni radnik je napravio sastanak i obavijestio nas o odluci vlade u kojoj stoji da se sve izbjeglice moraju vratiti u Bosnu jer su prestala ratna dejstva, te bi trebali polako zemlju izgradjivati. Ustao sam i rekao: "Ja svoju zemlju Bosnu nisam palio a ni rusio pa je necu ni graditi neka je grade oni koji su je napadali, a ja sa svojom malom djecom ne zelim da idem u tu bjedu i neimastinu nego cu da idem dalje u trece zemlje." Tako je i bilo.

Mnogi od nas su otisli u trece zemlje a neki su se vratili nazad u Bosnu ali ne u svoje rodno mjesto nego u dio gdje je bila kontrola bosanske armije, sto je opet po meni bilo da su se vratili u novo izbjeglistvo unutar Bosne. Ja sam odlucio da idem u Kanadu i dosao sam sa svojom porodicom u Januaru 1999 godine. Prvu godinu dana smo bili na drzavnom programu, ucili engleski jezik da bi nakon godinu dana poceli da radimo i organizujemo svoj zivot onako kako smo mi zeljeli i htjeli. Puno smo radili jer nismo imali nista ni u lijevoj ni u desnoj kako kaze nas stari narod. Dobili smo od drzave nesto najneophodnije za zivot i to nam je bio dobar start a poslije smo svojim teskim radom dogurali do komfornijeg zivot. Djeca su nastavila skolovanje i pocela se baviti sportom. Stariji je poceo da igra nogomet a mladji

trenirati karate kojega je zapoceo jos u Njemackoj. Imao je srecu da se upisao u JOSLINS KARATE I KICK BOXING KLUB koji je rangiran po kvaliteti medju prva cetiri najbolja kluba u svijetu sa trenerom Rick Joslinom nosiocem crnog pojasa 8-mi dan. Nakon kraceg vremena poceli su se pokazivati dobri rezultati i Elvedin je postao PRVAK ONTARIJA u MARTIAL ARTSU te postao clan kanadske reprezentacije u karate. Godine 2002 i 2005 je kao kanadski reprezentativac isao u Mexiko na svjetsko prvenstvo u martial artsu te oba puta u klasi crnih pojaseva osvojio tri zlatne medalje i postao dvostruki prvak svijeta. Pocele su pristizati cestitke sa svih strana.

Prvu cestitku za tako dobre uspjehe je dobio od drzavnog sekretara Kanade gosp. Paula De Villersa, pa premijera Ontarija gosp. Ernie Evesa, gradonacelnika Hamiltona gosp. Larry Di Iannia, predsjednika Kongresa Bosnjaka Sjeverne Amerike gosp. Emira Ramica i mnogih drugih politicki licnosti iz okoline Hamiltona sto nam je bilo jako drago.

"BOSNJAK KOJI OSVAJA SVIJET"

"VEDO HOTIC OPET OSVOJIO TRI MEDALJE NA INTERNACIONALNOM TURNIRU U MEXICU"

Objavljeno: 23. January 2005. 00:01:00

Piše: **FIKRET ARTUKOVIC**

Elvedin Vedo Hotic (17) je ponovo osvojio 3 zlatne medalje na upravo završenom internacionalnom turniru u Mexicu. Ovog puta u sve tri glavne kategorije: borba, oružje i kate. Dostojan docek u domu Hotica organizovan u petak navece (14.januar 2005) kad je, od meksickog sunca preplanuli, Vedo stigao kuci u Hamilton. "Pri polasku od kuce majka mi je dala veliku bosansku zastavu koju sam nosio u Meksiko. Na aerodrom u Toronto me pratio otac i nekoliko nasih prijatelja. Prilikom susreta sa kanadskim selektorom Tomom, jedan od njih je izvadio bosansku zastavu, raširio ju ispred svih Kanadjana traživši da se slikamo. Nakon slikanja morali smo u avion. Bio sam tužan što me ne prate u Meksiko ali znao sam da su put i boravak prilicno skupi", kaze Elvedin Vedo Hotic kad smo ga nakon osvajanja nove 3 zlatne medalje u borilackim sportovima docekali u Hamiltonu. Na pitanje gdje se krije tajna njogovog uspjeha Vedo kaze: "Kada sam 2003. osvojio tri zlatne medalje, jedna je bila za umjetnicki dojam, nepopularna. Ne mogu reci da nisam bio sretan, ali ipak sijenka tuge ostala zbog kiksa u kategoriji borbe gdje mi medalja nesretno izmakla. A nju sam najviše zelio. Ovog puta sam uspio osvojiti i tu medalju u mnogo jacoj konkrenciji što me posebno raduje. Uspio sam zahvaljujuci pojacanom treningu i savjetima trenera Ricka, koji je shvatio moje teškoce vezane za ring. Dodatnim

naporima obojice nas, mog upornog treniranja i samokaznjavanja kod gresaka, podršci mog babe i ostalih bliznjih, ove godine sam, hvala Bogu, uspio".Mnoge su novine pisale o ovom talentovanom Bosnjaku, mnogo toga se zna ali da ponovimo osnovne podatke. Elvedin Vedo Hotic, rodjen 19.marta 1988. god. u Bosanskom Novom, se borilackim vjestinama poceo baviti jos u Njemackoj. Dosavsi 1999.god. u Kanadu, imao je srecu da mu klub Joslin's Martial Arts Center Hamilton, rangiran kao 4-ti u svijetu, bude u komsiluku i da mu je, u Wado-Ryu karateu, trener bio Rick Joslin, nosilac crnog pojasa osmi dan plus 38-osmogodisnjim trenerskim stazom. Vedo je iskoristio te okolnosti, svojim talentom i upornim radom je odmah poceo osvajati kanadske turnire. Katom tasho-day je godine 2001. dobio zlatni prsten u Torontu, postavsi iste godine generalni prvak Ontarija za svoj uzrast i clan Kanadske reprezentacije. Sa svojih 14 godina je postao trener djeci uzrasta od 8-12 godina i vlasnik preko 30 osvojenih medalja. Uporna treniranja i podrska babe Suvada, majke Dursume i brata Azimira su 2003.god. rezultirala sa 3 zlatne medalje, oruzje, kate i umjetnicki dojam, za uzrast 15-godisnjaka na internacionalnom takmicenju u Meksiku. To mu je bio najveci uspjeh do sada. A sada, prije samo nekoliko dana, na istom takmicenju u Meksiku odrzanom od 7 – 14 januara 2005, Vedo Hotic ponovo osvaja 3 zlatne medalje i to sve tri glavne kategorije. Tako je sa nepunih 17 godina postao rijedak svjetski prvak i nosilac titule "Canadian Triple Gold Winner". Internacionalne World Goodwill Games u Nuevo Vallarta u Meksiku se organizuju svake dvije godine u prvoj polovici januara. Ove godine je ucestvovalo 25 zemalja sa preko 500 ucesnika svih uzrasta. Najmnogobrojnije reprezentacije su bile Sjedinjenih Americkih Drzava, Velike Britanije, Kanada. Najvise medalja kao i prosli put osvojila Kanadska reprezentacija svakako zahvaljujuci, i te kako, nasem Vedi koji bio jedini ucesnik sa prostora Balkana. Drugo mjesto osvojila Velika Britanija a Sjedinjene Americke Drzave trece. Biti u drustvu velikih imena kao: doktor nauke, **Harold Mayle**, najvise rangirani **Martial Artist** u svijetu (s titulom si-gung – crni pojas 10-ti dan u **Yi Tsung Chaun Fa**) i funkcijom internacionalnog direktora i osnivaca WCMA (World Conges of Martial Arts), zatim majstora Kung Fua, Kanadjanina Rona Daya, nosioca crnog pojasa

jos od 1968.god. s funkcijom direktora WCMA za Sjevernu Ameriku, Evropljanke Juliet Marke iz Velike Britanije, nosioca crnog pojasa u taekwondo, kickboxingu i sportskom karateu s funkcijom direktora WCMA za Evropu, doktorice **Vivien J. Mayle**, nosioca crnog pojasa 9-ti dan i najvise rangirane zene u Yi Tsung Chaun Fa sistemu u svijetu i selektora USA reprezentacije, dr. Toma **Shaumuona**, nosioca crnog pojasa 7-dan u Kung Fu, selektrora Kanadske reprezentacije, Davida Hodskinsa iz Toronta, nosioca crnog pojasa 3-ci dan i tako dalje. Nas mladjahni Vedo se nasao u ovakvom drustvu gdje se ima sta i vidjeti i nauciti i na koga se ugledati. Primijecen je od svih trenera, narocito kanadskog selektora Toma Shaumuona. Dobio je podrsku od lokalnih i federalnih politicara i tako dalje. Kad bi ovaj sport bio rangiran kao hokey, golf, baseball i tako dalje, gdje bi nasem Vedi bio kraj. “Ovo takmicenje je za mene bilo veliki izazov, pogotovo sto sam se takmicio u grupi crnih pojaseva za uzrast 16-17 godina. Bilo je tesko, imao sam i tremu medju takvim majstorima i tolikim brojem ucesnika, pomalo sam bio i osamljen. Ali vjerujuci svom treneru Ricku koji me podsjecao na moje kvalitete, svoju originalnu katu, koju sam sam kreirao, izveo bez greske. Ponosan sam na nju jer ju jedini u svijetu izvodim. Za nju sam dobio i drugu zlatnu medalju”. Tako nam odusevljen govori ovaj djecak uzbudjen i zbog doceka koje je bilo iznenadjenje. Za citaoce bosnjackih medija Vedo je izjavio: “Pakujuci stvari maštao sam da sam clan Bosanske reprezentacije u Martial Artsu i da se sa ostalim Bosancima, kojih ima dosta u ovom sportu, borimo za ugled nase domovine i pokazujemo svijetu ko smo to mi Bosanci i šta mi sve znamo. Ne znam zasto nasi ljudi, mozda iz nasih ambasada, ne pokrenu organizovanje Bosanske reprezentacije, koja bi sigurno bila vrlo zapazena na ovom takmicenju. U ovom sportu ima mnogo nasih mladica i djevojaka koji bi sretni bili da dokazu svoj talenat i umijece na ovakvom takmicenju i tako pronesu ime nase drage Bosne i Hercegovine.” Od srca cestitamo Vedi Hoticu na ovom velikom uspjehu i zahvaljujemo se svim donatorima koji mu omogucise odlazak na ovo takmicenje. Nazalost ovaj sport jos nije uvrsten u olimpijske sportove sto bi svakako olaksavalo finansiranje. Doduse ima nekih naznaka da bi to uskoro mogao postati. Do tada bi nas Vedo bio spreman za takmicenje u kategoriji odraslih i kategoriji

crnih pojaseva. Tako je nesto napominjao rodbini i prijateljima koji ga docekase. U ime redakcije i citatelja web magazina BOSNJACI.net upucujemo najiskrenije cestitke nasem sampionu Elvedinu Vedi Hoticu za postignute rezultate uz zelju da nas jos puno puta obraduje na isti nacin. Redakcija!

PRVE ZARUKE ISPOD BOSANSKE PIRAMIDE SUNCA

Elvedin Vedo Hotic je prvi Bosanac koji je uputio magicno pitanje "Da li ces se udati za mene" ispod Bosanske piramide Sunca. Njegova djevojka Selma Bajraktarevic nije znala sta je ceka tako da je iznenadjenje bilo potpuno.

Elvedin je kao cetverogodisnjak otisao na pocetku rata u BiH iz svog rodnog Bosanskog Novog prvo u Njemacku, a zatim u Hamilton u Kanadi. Zavrsio je koledz kao i njegova djevojka. Vise puta je nastupao za kanadsku karate reprezentaciju i osvojio je tri zlatne medalje na svjetskim prvenstvima.

(Vise:http://www.bosnjaci.net/prilog.php?pid=22110)

Na Vedinu molbu svjedok zarukama je bio osnivac Fondacije Semir Osmanagic koji je novozarucenima u ime Fondacije zazelio srecu u zivotu.

SUDJENJE RATNIM ZLOCINCIMA

Paralelno sa svim tim aktivnostima smo ganjali i ratne zlocince koji mi ubise oca, majku i brata, unistise sve sto smo stekli radeci cijeli svoj zivot.

Trud se isplatio a Pravda je pobjedila.

Nakon 17 godina tjeranja ratnih zlocinaca po sudovima u Haagu i Republici Bosni i Hercegovini, optuznica je podignuta u Banjaluci i na kraju ih osudili za zlocin protiv civilnog stanovnistva: Djukic Goran i Djukic Mladen na 6 godina, Djukic Zoran zv. Grk na 7 godina i Petic Goran zv. Cembro na 8 godina robije za ratne zlocine koje su pocinili u period 92-95 o kojima sam pricao u ovoj knjizi.

Događaji — NEZAVISNE

Akcija Specijalne policije MUP-a RS na području Novog Grada /Bosanskog Novog

Uhapšena trojica zbog ratnog zločina

Pored svih cvrstih dokaza koje su iznijeli svjedoci, a i sam optuzeni Petic Goran zv. Cembro, koji je priznao tacnost navoda zahtjeva za provodjenje istrage prema kojima je on zajedno sa Tabakovic Milenkom izvrsio krivicno djelo razbojnistva, (nad mojim roditeljima) da bi na glavnom pretresu izmijenio svoju odbranu i tvrdio da se ne sjeca kad se dogodio taj dogadjaj i da se ne sjeca zasto je priznao izvrsenje djela. Tabakovic Milenko prijeratni kriminalac i dokazani cetnik koji je zbog

svojih nedjela i zlocina promjenio mjesto boravka, sada zivi u Foci je oslobodjen optuzbi zbog "**nedostatka dokaza.**" Na ovome slucaju se zatvara taj zacarani krug koji je drzao cijelo vrijeme mene i moju porodicu u nekakvoj neizvjesnosti i pod nekim jakim pritiskom, te mi nije dalo mira dok se to sve nije zavrsilo, pravda je ugledala svjetlo dana a zlocinci smjesteni iza resetaka gdje im je i mjesto. Sada ljudi vracaju svoju imovinu koju su morali na silu pokloniti srpskim vlastima i vracaju se na svoje, opravljaju kuce sa raznim donacijama, te stvaraju bolju klimu za povratak drugih koji mozda nikada nisu razmisljali da se vrate. Izgradjuju porusene i popaljene vjerske objekte te se tako zblizavaju. Zivot tece dalje, ko je nestao neka mu kuca zna, ali zali Boze samo toliko zrtava sto ih pobise zvjerski bez ikakvog razloga. Jer uvijek kazem lako je namiriti i nadoknaditi ono sto je opljackano i poruseno, ali se nemoze namiriti izgubljeni zivot sto je jedna velika tragedija za svaki narod. Opet kazem hvala dragom Bogu, jer se situacija svakim danom popravlja. Kada se sjetim onih prvih ratnih dana, one strahe i uzasa, progona kroz koji smo prosli pa izbjeglickog zivota i na kraju jednog normalnog stanja gdje covjek moze da normalno zivi, radi, da privredjuje sebi i drustvu. Hvala dragom Bogu. Ipak smo vidjeli iz onoga mraka tracak sunceve svjetlosti, koji se vremenom pretvori u dan, obgrli nas sa svim svojim zarom i toplinom i izvede iz te tame na hairli put.

MEMORIJALNI CENTAR ZA NAŠE ŽRTVE

Mr.Sci.Ante Milinovic

Prezivjeli Novljani su postali zivi svjedoci tragicne nepravde da je nasa prelijepa zavicajna bosanska regija Sjevero-zapadna Bosna 1992.-1995. godine dozivjela jos jedan veliki ratni zlocin masovnog genocida upravo u vrijeme svoga najvećeg privrednog procvata krajem 20. vijeka i planova za ulazak u Evropsku Uniju kao zajednicu evropske civilizacije i humanizma. Kako se to dogodilo da mracne sile agresije sve nas iznenade brzinom svojih masovnih pokolja, deportacija i spaljivanja nesrpskih naselja i sakralnih objekata, te preko noci stvorile svoj rasisticki rezim, otvarajuci opet one nacisticke koncentracione logore smrti, mucilista i masovne grobnice?

Pronalazenje pravih odgovora na to glavno pitanje mora biti zajednicki zadatak svih civiliziranih ljudi nase regije i nase drzave Bosne i Hercegovine. To je i sveta obaveza njihove memorijalne i edukativne prezentacije u odgovarajucim javnim ili posebnim spomen-prostorima, od spomen-soba u muzejima, domovima kulture i školama u nasim napadnutim naseljima do posebnih memorijalnih centara u mjestima najvecih zlocina, kao sto su

Omarska, Prijedor, Bosanski Novi ili Dolina Japre, to, bez obzira na nacionalnu i stranacku pripadnost. Sto vise, u tom casnom poslu trebaju prednjaciti oni casni ljudi srpske nacionalnosti koji nisu ni aktivno ni pasivno podrzavali teroristicku histeriju, iako je uvijek bilo opasno govoriti istinu o zlu. Takvi casni ljudi srpske nacionalnosti moraju biti posebno odlikovani zlatnom medaljom humane tolerancije zbog svoje hrabrosti, humanosti, i pravednosti, jednako kao i oni «pravednici među narodima» u jeruzalemskom memorijalnom centru «Yad Vashem». Otpor takvom i slicnom odavanju naseg elementarnog pijeteta nevinim zrtvama i osnovnog doprinosa pravdi i covjecnosti je pouzdani znak pripadnosti onom stranackom ekstremizmu i nacionalistickoj mrznji, koja je vec sezdeset godina zakonom zabranjena u cijeloj Europi pa mora biti kaznjena najstrozom zabranom i sakcioniranjem i u Bosni i Hercegovini. Sta se ceka? Da li to ne zasluzuju stotine nevinih zrtava tamnickih klaonica i mucilista u konc-logorima, gdje su pod uzasnim okolnostima bile zatvorene hiljade neduznih civila? Zrtve bi bile jos mnogo vece da nije bilo reakcije tih casnih Srba, postenih medija, humanitarnih udruga i medjunarodne zajednice, kojima takodjer u tim centrima poimenicno treba odati najvece priznanje. Medjutim, od narodu dobro poznatih zlocinaca nije potrebno nikoga optuzivati dok mu pravosudni organi ne dokazu krivicu i izreknu kaznu, bez obzira na presedan nekadasnjeg partizanskog izricanja smrtne kazne narodnom aklamacijom, jer pravda je spora ali dostizna, kako ova zemaljska, tako i ona nebeska. A Haag i njegove filijale dobro rade svoj posao, jer je ratni gradonacelnik opstine Prijedor Stakic dobio dozivotnu robiju, kao i mnogi drugi. Za pohvalu je najava brze izgradnje Memorijalnog centra u Omarskoj, koja je data 1.12. 2005. godine na konferenciji za stampu u Banjaluci, a glavni sponzor je međunarodna firma Mittal Steel. Nju su u Haagu podrzali aktivisti udruzenja "Optimisti 2004" dijeleci u toku mirnih demonstracija pred Palatom pravde u Haagu svoju peticiju o potrebi pravde za nas zavicaj i cijelu BiH. Zato ni Novljani ne smiju skrstenih ruku cekati tudje akcije.

23 JULI GODISNJICA STRADANJA NESRPSKOG STANOVNISTVA U BOSANSKOM NOVOM

Svakog 23 Jula u Bosanskom Novom se obiljezava dan stradanja i progona nasih sugradjana Toga dana 1993 godine je protjearno oko 12000 ljudi sa nase opstine u Karlovac a koji su potom otisli u druge i trece zemlje. Pocetak obiljezavanja godisnjice pocinje okupljanjem gradjana sa autima ispred stadiona FK SLOBODA od kojeg su 1992 godine srpske civilne i vojne vlasti napravili koncetracioni logor za nesrbe. Sa tog mjesta kolona auta prodje kroz centar grada i uputi se prema sehidskom mezarju u Blagaj Japri, simbolizirajuci izbjeglicku kolonu kao u 1992 godini. U Blagaj Japri se polozi cvijece na sehidskom spomen obeljezju te se prisutnim gradjanima obracaju celnici politickih partija, brojni imami IZ Bosanskog Novog, Predstavnici Udruzenja povratnika, te Predsjednik Udruzenja logorasa Bosanski Novi. Ovaj dogadjaj ne bi trebao da se objasnjava Bosnjacima jer oni vrlo dobra znaju sta to njima znaci, nego onima koji su ih protjerali sa njihovih ognjista, koji ce jednoga dana morati pogledati istini u oci. Ovaj skup je poruka velikog znacaja da su oni krenuli obrnutim putem, od stadion prema Blagaju, a Bosnjaci su 1992 godine krenuli u egzodus od Blagaja prema stadionu u logor, prije toga rastavivsi djecu i zene od odraslih muskaraca, potrpavsi ih ko stoku u vagone, poslavsi ih u neizvjesnost a odrasle i vojno sposobne na stadion. Na ovaj skup su pozvani i srpskipredstavnici, ali se nisu odazvali kao i obicno.

Neka im bude na cast. Zar nije doslo vrijeme da se taj olos i sljam koji je cinio zlocine u ime srpskoga naroda stavi u pritvor i da im se sudi za sve zlocine te na taj nacin skine kolektivna krivica sa srpskpog naroda i ogradi od zlocina?

U Bosankom Novom su ubijena 526 Bosnjaka a malo je oni koji su odgovarali za taj zlocin. Jos je veci zlocin ako znas ko je pocinio

a ti ga pokusavas da sakrijes. To se upravo desava u nasem gradu, gdje se zna ko je cinio zlocine a vlasti ne poduzimaju nista da se ti isti predaju ruci pravde. Mi moramo da budemo ponosni na svoj Bosnjacki narod sto nismo cinili zlocine i tako mozemo da pogledamo u oci svakome, da hodamo uzdignute glave, ali sta ce oni koji su to cinili i oni koji ih stite da ih ruka pravde ne dohvati? I u nasem Udruzenju povratnika sjede ljudi Bosnjaci koji bi rado minimizirali ili zataskali sve zlocine i stradanja koji su se dogodili na ovim prostorima, valjda zbog stida, mozda zbog svojih stolica ili biznisa koje imaju u tom gradu. Ali mi im skrecemo paznju i neka im je stalno na umu da su mnogi nasi Bosnjani imali biznise i prije rata te da su skoncali svoje zivote na najsvirepiji nacin. Zar im to ne znaci nista, zar zaboravljaju svoju proslost? Narod koji zaboravlja svoju proslost za sigurno nema svoju buducnost. Bosnjaci u nasem gradu znaju da trebaju voljeti svoj narod i svoju vjeru, ali isto tako vrlo dobro znaju da trebaju postivati druge i drugacije u interesu opceg dobra da bi suzivot bio moguc.

21 JUNI GODISNJICA STRADANJA EKICA I ALICA

Godisnjica stradanja Bosnjaka se svake godine obiljezava u selu Ekici kod Bosanskog Novog gdje su za jednu noc srpske horde pobile 28-oro Bosnjaka, od najmanjeg do najstarijeg. Tu noc je bilo krvi do koljena, pucalo se na sve sto se micalo, a neduzni narod neznajuci sta se desava, je ostao miran, cekajuci katile da im oduzmu zivote u njihovim kucama. Grupa srpskih pijanih vojnika je usla u selo i iduci od kuce do kuce izvodili i ubijali sve clasnove porodica koje su tu zatekli.

Dosli sa sahrane na kojoj su se napili, to je bila osveta za njihovog jednog vojnika iz susjednog sela Josave koji je poginuo na ratistu na Suhoj medji kod Bosanske Otoke. Na tom mjestu gdje su ukopane zrtve toga masakra je podignuto Sehidsko spomen obiljezje gdje se svake godine u Junu mjesecu iskuplja rodbina i prijatelji, predstavnici Udruzenja logorasa Bos. Novi, predstavnici Udruzenja povratnika Bos. Novi, predstavnici politickih partija te imami IZ Bos. Novi da odaju pocast i prouce fatihu svim ubijenim dusama. Kao i uvijek predstavnici srpskih politickih partija se ne odazivaju na pozive pokusavajuci na taj niacin javno da negiraju to sto se je dogodilo na tome mjestu 21 Juna 1992 godine.Mnogi od njih jos nisu pronad-

jeni i dostojno ukopani, te svake godine clanovi porodica ubijenih sehida mole predstavnike vlasti da im pomognu u pronalazenju njihovih najmiliji te da pohapse i procesuiraju sve one koji su odgovorni za smrt njihovih clanova porodice, jer se zna ko su ti koji pobise toliko nevinog naroda, a nista se ne poduzima. Ne traze nista drugo nego samo pravdu i ujedno pozivaju sve clanove poginulih sehida da se ovaj zlocin nesmije zaboraviti te da nema osvete, ali zato sud i policija moraju da rade svoj posao kako bi pravda bila zadovoljena.

11 JUNI 2009 OTKRIVENA SEHIDSKA PLOCA NA URIJAMA

Jedanaestog Juna 2009 godine otkrivena je ploca u haremu urijaske dzamije sa ispisanim imenima nasih 22 sehida civila koje je srpska vojska pobila samo zato sto im je ime bilo drugacije i sto su bili drugacije vjeroispovjesti.

Najstarija zrtva je moj otac Muharem, rodjen 1913 godine a najmladja, djecacic Adalin Kuric rodjen 1982 godine, koji je bio star samo 11 godina, kojemu su oduzeli djetinjstvo i pravo na zivot samo zato sto je bio Musliman. Devet sehida armije Bosne i Hercegovine je dalo svoje zivote braneci svoju cast i svoju domovinu BiH od srbo crnogorskog agresora potpomognutim domacim srpskim fasistima. Neka im je svima rahmet dusi.

TERORISANJE I UBIJANJE PREOSTALOG MUSLIMANSKOG STANOVNISTVA NA URIJAMA 1993

Rasavac Aisa je rodjena 1925 godine a Kurtovic Aisa 1930 i zivjele su sav svoj zivotni vijek u naselju Urije jedan skroman, normalan zivot. Te dvije hrabre starice-nane su vidjevsi to zlo koje se nadvija nad nasim gradom a pogotovo nad Urijama ipak odlucile da ostanu sa nekolicinom svojih komsija Muslimana i Hrvata kod svojih kuca nadajuci se da ih nece niko dirati te da za to nemaju nikakvog razloga. Poslije izlaska konvoja iz Bosanko Novog 1992 godine kada je protjerano oko 12 000 ljudi nas grad je ostao pust i prazan a na ulicama su se mogle samo da vide uniformisane cetnicke spodobe koje su uzurbano pljackale i ono malo sto je ostalo nadajuci se da se vise niko nece vratiti na svoje. Pretezno su ostali stariji, iznemogli i bolesni ljudi koji su zeljeli da umru na svome nego negdje vani u nekoj drugoj drzavi. Te 1992 i 1993 godine je bilo jako tesko svim nesrbima iz razloga sto je srpska vojska gubila na bihackom ratistu koji je imao dodira sa Bosanko novskom brigadom, a koja je svakim danom imala gubitke u ljudstvu i tehnici. Kada bi neko poginuo od novskih Srba oni bi pravili odmazdu i ubijali nase stare koji su tu ostali, a oni mladj su tjerani na radnu obavezu, da kopaju rovove, prenose municiju i sluze na linijama kao zivi stit. Mnogi su Muslimani izgubili zivote bas tu na prvim borbenim linijama a neki od njih su: Ibrakovic Senudin, Dedic Hasan i Dedic Muharem svi sa Urija.

DVOSTRUKO UBISTVO U KUCI EDINE PLAVULJ

11. 11. 1992 nas komsija i moj dojucerasnji skolski kolega Mirko B. je bacio rucnu bombu u prizemlje kuce Edine Plavulj u kojoj su u tom momentu bile njena majka Suhra, tetka Rasavac Aisa i komsinica Kurtovic Aisa. Na svu srecu, niko nije bio ozlijedjen, nego je samo pricinjena materijalna steta.

04. 12. 1992 isti komsija Mirko B. je u noci izmedju 8 i 9 sati prolazeci cestom sa jos nekoliko svojih istomisljenika pucao po istoj kuci Edine Plavulj, nanijevsi samo manju materijalnu stetu, a na svu srecu niko nije nastradao.

14. 03. 1993 Mirko B. vracajuci se sa sahrane Slavenka Balabana je pocinio ratni zlocin nad nesrpskim stanovnistvom Urija.

Tog nesretnog dana je Suhra Basic sa svojom sestrom Aisom Rasavac otisla kod kcerke Edine i uz put su povele komsinicu Kurtovic Aisu jer su znale da je ona sama i da nema nikoga svoga. Te cetiri hrabre komsinice, kojima se s postovanjem klanjam do crne zemlje zbog njihove hrabrosti, su se osjecale psihicki puno sigurnije kad su bile zajedno te su klanjale i molile se Bogu da to ludilo prodje. To poslije podne Edina je otisla na gornji sprat svoje kuce da nesto donese, u medjuvremenu je njena mama Suhra otisla u wc u prizemlju, a njena sestra Aisa Rasavac i komsinica Aisa Kurtovic su ostale u dnevnom boravku. Iznenada je usao srpski vojnik u kucu i iz male heklerice (automatske kratke puske) sa prigusivacem ispucao u njih dvije koje su se nalazile u dnevnom boravku, te nasumice pucao i po plafonu. U tom momentu Edinina majka Suhra Basic je posla da izadje iz wc-a i vidjevsi sa ledja kako neko puca po sobi ona se zavratila nazad u wc i ostala unutra. Edina na spratu ne cuvsi nista je posla dole u prizemlje. Silazeci niz stepenice vidjela je na podu u hodniku trstiku i malter od plafona pitajuci sama sebe: “Boze

dragi otkud ovaj malter i ova trstika"? Ne sluteci nista kakvo se zlo dogodilo u njenoj kuci prije samo nekoliko trenutaka, sisla je u dnevni boravak i pogledala prvo prema prozoru vidjevsi kako njen komsija Mirko B. preskace zeljeznu ogradu iz njene avlije i odlazi na cestu. Pogledala je malo okolo i nije vidjela nikoga vise, ali kada je pogledala na stranu u jednom coku sobe su lezale u lokvi krvi njena tetka i komsinica. Sva izbezumljena potrcala je u drugu sobu dozivajuci svoju majku Suhru strahujuci da je i ona dozivjela ovako tragican kraj. Kad je mati cula njen glas otvorila je vrata od wc-e i izasla van. Plakale su od bola za ubijenim i iz straha nisu znale sta da rade u tim momentima. Kada su se malo smirile pozvale su policiju i prijavili to sto se je desilo, nerekavsi da su vidjele svoga komsiju Mirka B. jer su se plasile za svoje zivote. Taj isti dan Mirko B. je po pricanju nasega komsije Srbina Branka M. ubio u svome komsiluku Kuric Suhru, njenoga unuka Kolic Adalina i Fetibegovic Adeviju, a na TV Banjaluka su spominjali njegovo ime i prezime jer je povezano sa zlocinom i masakrom koji se dogodio u Alicima i Ekicima

Te iste godine su na tako svirep nacin skoncali zivote mnoge nase komsije, rodjaci i prijatelji sa Urija. Mehmedagic Husnija bivsi policajac u Bosanskom Novom je ubijen premlacivanjem. Sedamdeset cetvorogodisnji Remzija Adilovic je jedan dan posao na pijacu da prodaje neke stvari i tako gurajuci tacke susreo nekoliko srpskih vojnika. Kada su ga vidjeli zaustavili su ga da vide sta on to vozi u tackama i gdje on to ide? Pokusao je da im objasni kuda ide ali ga oni nisu htjeli saslusati nego su se svi okomili na njega sutajuci ga kao kakvu vrecu dok je god pruzao otpor tj. pokusavao da se odbrani. Kada je pao u komu ostavili su ga na sred ceste i otisli. Tu na cesti je docekao kraj svoga zivota. Ubili su ga premlacivanjem samo zato sto je bio Musliman.

Adilovic Fatima, ujna moje majke rahmetli koja je zivjela na Gazu, je bila nekoliko godina slagirana i nepomicna zena. Nadjena je u svojoj kuci zaklana na postelji. Za taj zlocin se sumnjice Djukic Goran zv. Grk clan grupe "Suha rebra," koji je na izdrzavanju kazne. Nedugo za tim vojna policija je odvela njene sinove Muhameda i Hazima Adilovica u Vatrogasni dom gdje su ih tukli i maltretirali. Poslije par

dana premlacivanja Hazima su pustili da ide kuci a Muhameda su objesili u podrumu Vatrogasnog doma, napisavsi u izvjestaju da se on sam objesio.

Tih dana su u Hotel i Vatrogasni dom odvedeni na ispitivanje braca Mirsad i Hasan Salkic te njihov rodjak Besim Berberovici koji se nikada vise nisu vratili. Njihovi skeleti su pronadjeni poslije desetak godina i preneseni na Urije gdje su prije rata zivjeli i odakle su odvedeni u smrt. Dostojno su ukopani na mezarlucima u Brkicima.

Na prozoru svoga stana na zeljeznickoj stanici, dok je pio kafu snajperom je ubijen Begic Sefik zvani Pekar. Kada su Arkanove jedinice usle u Bosanski Novi za par dana su pobile na desetine ljudi a medju njima je bio i nas komsija sa Urija sedamdeset sedmogodisnji Esad Badic.

BOL I SRAMOTA ZBOG RS ZA SVE CASNE SRBE

Teofil Pancic,Beograd

Srpski publicist Teofil Pancic u romanu PESCANI SPRUD u poglavlju BELZEBUBOVA ZEMLJA s gorcinom govori o sramotnom rasizmu u RS za sve normalne Srbe , koji nisu podlegli nacionalistickoj histeriji "velikog vozda Slobe"Milosevica....A onda smo prosli kroz sablasni Zvornik, vec cetvrtu zimu ispraznjen od svog predratnog dvotrecinskog (toliko o <<svetoj srpskoj...>>etc.) muslimanskog stanovnistva, pa kroz jedno spaljeno selo, drugo, trece, osmo,...i tako je to islo skoro do Seher Sarajeva: red visoke i guste bosanske sume, red gareznih leseva ,kuca bez vrata i krovova. Svugdje oko nas Republika Srpska u cistom stanju, 100% koncentrovana: pusta, divlja, uludo prolivenom ljudskom krvlju natopljena zemljustina, za koju evo iznova, po n-ti put cujem da bi trebalo da je cuvam kao neku posebnu dragocenost, kao bozanstveno znamenje mog srpskog identiteta. Neljudsko, nemesto, perverzna tvorevina bez istorijskog ,geografskog, demografskog ili bilo kojeg drugog suvislog utemeljenja, jedna morbidna izmisljotina, ovaplocenje maste udruzenih idiota, zaumni Neverland kojeg se nemozes ne stideti, koji ti nemoze biti ne mucan, cije ti postojanje nemoze biti drugo doli bol i sramota ako si relativno normalno ljudsko celjade, ako verujes u Deset Zapovesti bez obzira na to da li ih je srocio Bog ili covek, ako si nekada u zivotu, bar jednom, procitao neku knjigu, slusao neku muziku, popio neko vino, volio neku zenu, ako nisi tek na zadnje sape osovljeni kurjak koji ostri ocnjake i zavija na mesec s drugim vucima.

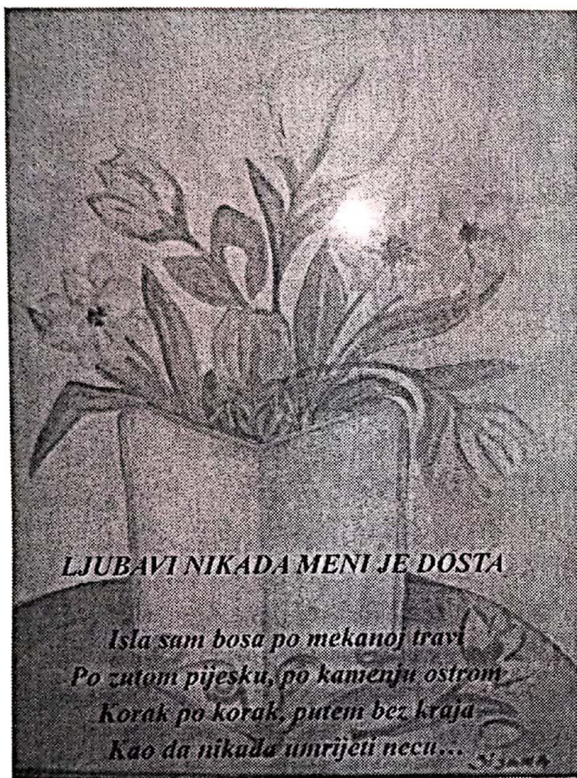
A onda smo dosli na Vraca, na periferiju Sarajeva,...usli u sarajevski autobus i spustili se pravo u Grad Nase Sramote, tada jos sasvim momacki razvaljen ,izranjavan, izubijan, =zavazda omezaren sve u sesnaest. A tamo su nas nasi domacini, vidno uznemireni, upitali

sta nas je toliko zadrzalo. E, kume, ono (Zlo) nas je zadrzalo, ono isto sto je tebe cetiri godine zadrzavalo u podrumu, a sve tvoje trajno zadrzalo sto u Frankfurtu ili Vankuveru, sto na stakama ili na groblju, ono nam se bilo obznanilo u svom drazesno satanistickom oblicju, a drugog doli takvog i nema, mada se kasnije do duse malko islifovalo, trudeci se da nekako u sebi i iz sebe iskopa i neku Bolju Stranu, ali nije mu islo bas slavno i bas ubedljivo, niti ce ikada ici, jer to, kumasine, nema <<bolju stranu>>, to je nastalo putem zla i zarad zla, i u vecnom odrzavanju plamena zla i mrznje iscrpljuje se njegov smisao, i tu pomoci nema. Naravno da tamo, u tome, ima i dobrih i casnih ljudi, ali sta to vredi i sta to menja, kad je ono takvo? Ljudi su tome i onako samo na smetnji. Ono je, zapravo, Cista ideja koja se, avaj, nekako na kvarno probila do Stvarnosti...

(Online Glasnik NKRBiH Br.511/2007.)

NOSTALGICNI PRILOZI U SLIKAMA I STIHOVIMA

Spoznanje da i mladi ljudi pate za svojim rodnim pragom i rodnom domovinom Bosnom i Hercegovinom me je tuzno obradovalo. Tuga je iz razloga jer sam manje-vise svjestan da se mladi ljudi iz dijaspore, i oni koji tiho i potajno pate i oni koji nesto slute ali ne znaju, nece vrati u svoju domovinu iz mnogobrojnih razloga. Gledano iz pozitivnog ugla, radostan sam sto se ipak mladi Bosanci i Bosanke , oni koji su u ranom djetinjstvu ili tinejdzerskim godinama otrgnuti od svoje domovine, i dalje bore na nacin koji oni znaju, ili pjesmom ili slikom ili pricom ili samim tim sto njeguju bosanske obicaje, zele na svoj nacin pribliziti nasoj domovini i rodnom gradu. Ujedno, oni svojim znanjem i umijecem jos jednom pokazuju i dokazuju ljepotu i inteligenciju bosanskog uma u cijelom svijetu. Jedna nostalgicna dusa koja se kroz umjetnost, sto likovnu sto knjizevnu, nastoji sto vise pribliziti svojoj domovini i rodnom gradu Bosanskom Novom, je i moja braticna, Dr.Sijana Hotic-Dzinic, koja mi je ekskluzivno za izdanje moje gnjige poklonila svoje stihove i svoje likovne radove. Ja joj se srdacno zahvaljujem.

LJUBAVI NIKADA MENI JE DOSTA

Isla sam bosa po mekanoj travi
Po zutom pijesku, po kamenju ostrom
Korak po korak, putem bez kraja
Kao da nikada umrijeti necu…

Bez svijesti u glavi, bez boli u srcu
Danima vedrim, danima kisnim
Isla sam Tebi ljubavi moja
Kao da nista drugo ne postoji..

Ni svijet ni cvijet ne bi mi dosta
Kada sam zedna ljubavi bila
Nikad mi sretnija dusa nije
Ljubavi tebe mi nikada nije dosta…

Dr. Sijana Hotic-Dzinic

PRIJATELJI

Nisam ja rodjena da budem sama,
Sama k'o noc k'o mjesec mladjak,
Sama k'o procvala lipa pokraj moje Une.
Nisam ni rodjena da umrem sama,
K'o zaboravljeni pjesnik u cosku sobe svoje
Nisam…
Ja imam tebe Bosno moja,
A ti meni dala sve ljubavi moje
I Bihac i Banjaluku
I Mostar i Modricu
I Gacko i Gorazde
I Rogaticu i Saraj'vo
I moj rodni grad Bosanski Novi.
A iz svih njih ko cvijetovi procvali,
Prijatelji moji, i oni od prije i ovi mi novi…
Nisam ja sama. I noc ima dan
I mjesec ima sunce I lipa ima Unu,
A ja imam tebe Bosno moja.

MOJE SESTRE

(POSVECENO MOJIM SESTRAMA: SELMI, JASMINI I KANITI)

DANAS PROSETAH ALBUMOM STARIM,
I SRETOH MALU SLIKU IZ DJETINJSTVA SVOGA
I SRECA I TUGA ZAPLOVISE MOJIM TIJELOM
EH, GODINE MOJE KO JATO PTICA
JEDNA ZA DRUGOM NESTASE U OBLAKU.

DVADESETAK LJETA, ZAR JE VEC TOLIKO?
ODAVNO SAM ZENA I ONE SU ISTO,
AL MISLI MI PLOVE U DJETINJSTVO MOJE
SJETIH SE TIH DANA:
SVE SU SE DJEVOJCICE SA LUTKAMA IGRALE,
A MOJE DVIJE LUTKICE BILE SU MOJE SESTRICE.

MOJA SELMA- K'O SVILA NJEZNA, K'O ROSA MEKA,
S RUKAMA BIJELIM ZAGRLILA BI POLA SVIJETA
SRCE JOJ JE OD MEDA SLADJANO, A DUSA NJENA
PA K'O STO STARI KAZU NA RANU BI JE INSAN SVAKI PREVIJAO
MOJA JASMINA, UVIJEK MIRISE MIRISOM JASMINA,
PLAHA K'O SRNA U SUMI ZVANOJ SVIJET
LIJEPA K'O RUZA, KO JASMIN CVIJET U GODINAMA TAME BILA MI JE PRIJATELJ, I
SESTRA I RODITELJ,
BILA JE –MA CITAV MOJ SVIJET.

A SLIKA KO DA PRICA HOCE SVE DA KAZE
JEDNA KRHKA RUKA, U DRUGOJ DJECIJOJ RUCI, NA TRECOJ MALOJ RUCI
S PRSTIMA ISPLETENIM, ZIVOTIMA IZVEZENIM
S VEDRINOM NA LICU I ZUBICIMA BIJELIM.

SADA MISLI PLOVE , KA DANASNJEM DANU
NIJE DVADESETAK , VEC JE DESETAK GODINA NAM ZLATNIH
KO SUNCE STO SE RADJA NA SABAHU RANOM RODI SE KANITA
MOJA KANITA, K'O NADA, K'O LJUBAV U ZLU DOBU SE RODI
PA ZNALA JE ONA, SAMO ONA DA CE DA NAS OSLOBODI.

MOJE SESTRE MILE I KAD NISAM S VAMA,
VASE SLIKE CUVAM U ALBUMU STAROM,
AL VISE OT TOGA JA NAD VAMA BDIJEM I DANJU I NOCU
JA VAS UVIJEK CUVAM
U GRUDIMA KRIJEM.

Dr. Sijana Hotic-Dzinic

SAN

Mirisom tvojih livada,
Mirisom dozrjelih jagoda
U proljece kasno
I sljivovog pekmeza
Sto ga je majka
U bakrenom kotlu
S boscom na glavi
U jesen kuhala
Prepoznah Te
Prepoznah Te u snu.
Nevidjeh Tebe
Nevidjeh Te
sest godina ravnih
I sedma ce evo,
A prepoznah Te.
Stajah sama,
Pruzajuci ruke k Tebi.
K'o bolesno dijete majci
Moleci dragog Allaha
da me barem
jednom Ti pogledas.
Pozeljeh ubrati
Strucak sedefeta
Ispred kuce stare
I strucak behara
Sto mi je vjetar
U kosu donijeo.
I opet ugledah tebe,
Svjezu I rosnu
K'o djevojka
Sto se u sabah
Na cesmi umiva.
I vidjeh suze,
Modre i ostre,
Zelene i mirne,
Tihe i brze,
Kako su tekle
Niz obraze Tvoje.
I vidjeh kuce.
Crveni krovovi
Sad pokriveni
Cistim snijegom;
I dimnjake
Sto iz njih prkosno vire
A dima nema,
ljudi nema. .
I vidjeh sebe.
Prepoznah sebe u djetetu
Kako se valjam livadama
tvojim,
Kako se smijem sestri svojoj
Umazanoj pekmezom od
sljiva.
I vidjeh sebe u snijegu,
I sebe pored rijeke,
I Tebe kako mi dajes ljubav
svoju.
I vidjeh Tebe Bosno moja,
Vidjeh Tebe sanjajuci
Probudih se Bosno moja,
Probudih se placuci.

Dr. Sijana Hotic-Dzinic

LJUBAV

Nocas se dadoh tebi
Dadoh ti dusu i tijelo i sebe,
Dadoh ti snove i mastanja svoja.
K'o ruza u sabah otvarah pupoljke,
svoje
I rasipah latice po grudima tvojim.
Ti me uze.
Medni ti poljupci po usnama mojim
ostavljahu socni sok,
K'o nektar u cvijetu,k'o pcelu me mamili.
Ja odoljet ne mogoh
Njeznim ti rukama i usnama od svile
Dadoh se tebi,volis me.
Glava mi na prsima tvojim,
Na srcu tvome
padala sneno u sabahske sate .
Volim Te.

Dr. Sijana Hotic-Dzinic

SAMOCA

[illegible] JES MI….
[illegible] GRIJES LEDENO
[illegible] SVOJIM;
[illegible] UPLAKANE OCI
[illegible] SVOJIM;
[illegible] JES MI….
NEDOSTAJU MI RUKE TVOJE DA MILUJU
RUKE MI BIJELE;
NEDOSTAJU MI USNE TVOJE DA NOCAS
LJUBE USNE MOJE
NEDOSTAJES MI….
U JULSKOJ NOCI, DOK NEBOM PLOVI
LJEPOTA EZANA
EH JEDINA MI VJERA, A JA KAO DA VJERE I
NEMAM JER…
NEDOSAJES MI…
K'O DA NE ZIVIM JER ZIVIM ZA TEBE
K'O DA NE DISEM JER ZA TEBE DISEM
KAD NISI TI TU, KAD NISI KRAJ MENE;
JA SAMO PLACEM JA SAMO VENEM
NEDOSTAJES MI….

Dr. Sijana Hotic-Dzinic

Tudja zemlja

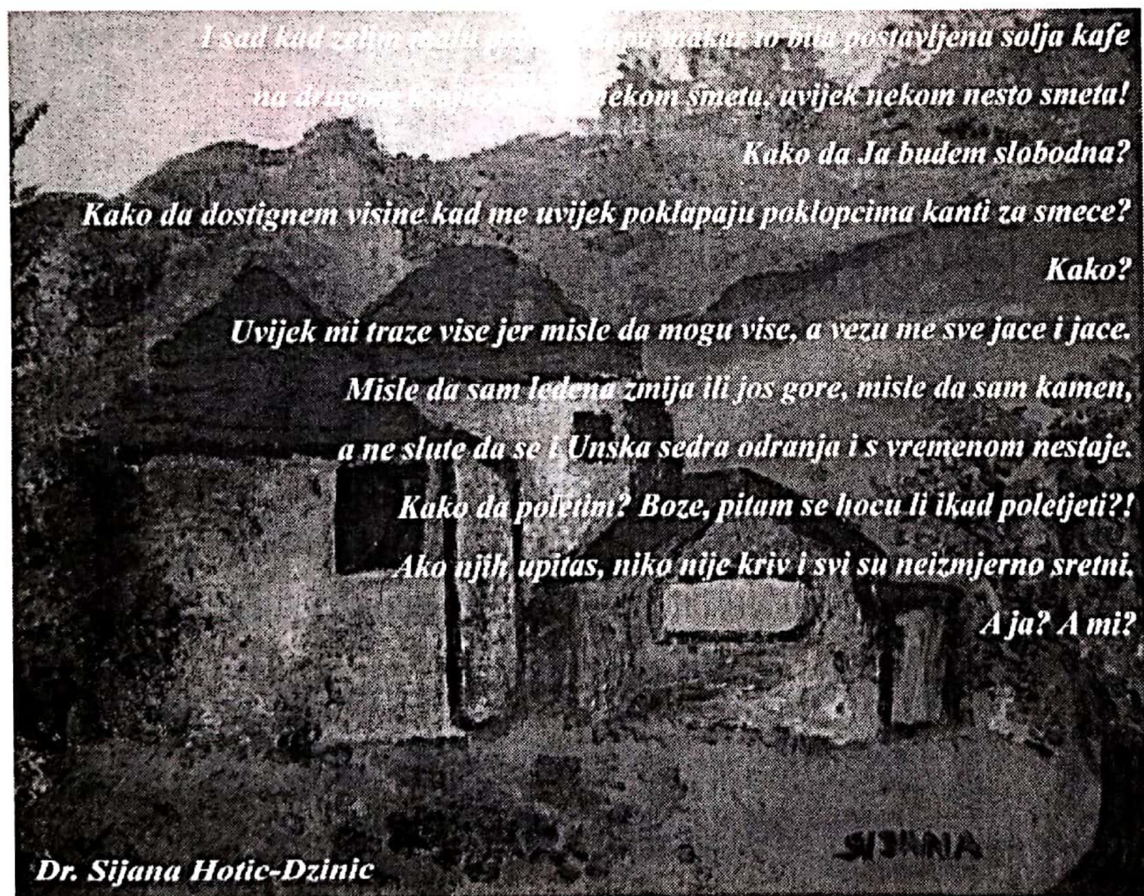
Razocarana sam, pomalo sam razocarana u sviju i u sve.

I kad sam htjela da poletim i danas kad hocu da letim krila su mi vezana ili lomljena, pa i danas su mi lomljena.

Kako da budem slobodna kad sam vezana?

Sto vise dajem vise se trazi, vise se crpi, vise me piju,

i nikad nije dosta i nikom nije dosta jer svi hoce dio mene....

Dr. Sijana Hotic-Dzinic

Majcina Sehara

(Posveceno Majkama Rasimi i Rukiji)

Cucala je sama, majcina sehara
U mraku i tisini, u cosku sobe stare
Ne rekose mi od kojeg drveta bijase napravljena,
Svijetlila je svjetlom nekadasnih dana
Cutila je tajne i skrivala suze u ocima blagim
Neprespavanih noci, moje majke.
Obojena u plavo, sa crvenim cvjetovima i zelenim listovima
Cuvala je zlato, ruho djevojacko, utkano strepnjom i srecom
Kome li ce njena ruka pripasti i kome ce ona na koljena pasti.
Godine prosle, i moje majke vec odavno nema
I mi smo otisli sa praga svoga.
Cula sam samo da jednoga dana, jesen je bila,
Dusmani crni kucu zapalise i u kuci izgori sehara stara.
Jos nesto sam cula ,
u pepelu lezi kljucic zlatni sto otvara odaje sehare stare
pa zemlja se svijetli u aksamske sate.

Dr. Sijana Hotic-Dzinic

ISTINA

(POSVECENO MOM VOLJENOM SUPRUGU ADIJU DZINICU)

SUTRA KADA SE PROBUDIM BIT CU SRETNA
JER ZNAM DA CES TI BITI TU, POKRAJ MENE
TI SI U SVAKOM MOM KORAKU,
U SVAKOJ MOJOJ MISLI, U MOM UZDAHU.

MOGU TE PREPOZNATI U MOM OSMIJEHU,
PO MOM POKRETU I U SVAKOJ IZGOVORENOJ RIJECI.
TI SI TU, U SVAKOM MOM SNU I SVAKOM DANU.
BEZ TEBE BIH BILA K'O DAN BEZ SUNCA , K'O NENAPISANA KNIGA,
K'O PROLJECE BEZ CVIJECA, NEDOVRSENA PJESMA.

SVAKA TVOJA RIJEC MENI JE ISTINA.
SVAKI TVOJ OSMIJEH MENI JE LIJEK.
SVAKI TVOJ ZAGRLJAJ MENI JE KUCA.

SVI JEZICI OVOGA SVIJETA NE BI MOGLI RECI STA SI TI MENI.
NI RIJECI LJUBITI, VOLJETI, DIJELITI, NITI POSTOVATI
NE BI DALE OPISATI MOJU LJUBAV PREMA TEBI.
SAMO ISTINA, CISTA ISTINA!
STOBOM SAM KRALJICA,
A BEZ TEBE BIH BILA PUKI SIROMAH!

Dr. Sijana Hotic-Dzinic

UTOPIJA

Sta bi ovome svijetu znacilo
Kada bi svaki covjeg volio drugog covjeku
Kada bi svaki covjek prijatelj bio drugom covjeku
I kada bi svi mi kao jedna porodica bili?
Sta bi sve to ovome svijetu znacilo?
A sta li je svijet?
Covjek do covjeka, dijete do djeteta cine ovaj svijet.
Znacilo bi sve ovo sto cu vam sada reci,
A nije tajna.
Svaki bi covjek pomogao drugog covjeka,
Postovao znanje i umijece drugog,
Zivot njegov i umrli rad
Svako bi dijete drugom dijetetu brat ili sestra bilo,
A djeca ce sutra izrasti u ljude
I biti ce opet covjek do covjeka.
Znacilo bi da ni jedan covjek ne bi mrzio drugog covjeka,
Da nam osveta nebi bila slatki cilj,
A ubistvo ostvareni san.
Ne bismo imali rat, a bez rata bi znacilo
Da bi svaka majka bila sretna majka
Da bi svako dijete bilo sretno dijete
v Svako bi imao i oca i majku i dijete i zivotnog prijatelja
I svi bismo mi bili sretni
I cijeli bi svijet kao jedan bio
kada bi svaki covjek na ovom nam svijetu
volio svakog drugog covjeka.

Dr. Sijana Hotic-Dzinic

Dr. Sijana Hotic-Dzinic

RIJEC O AUTORU KNJIGE

Autor ove knjige Suvad Hotic je rođen 01.05.1961. godine u Bosanskom Novom, gdje je završio osnovnu i srednju školu. Već u tom periodu se bavio folklorom i narodnim melosom. Godine 1988 je isao na takmicenje pjevaca amatera BiH koje se odrzavalo u Busovaci, a koju je vodio poznati FOLK FILIGRANIST Enver Sadinlija te se kvalifikovao medju prvih sesnaest najboljih pjevaca amatera od ukupno 70 prijavljenih. Sljedece godine 1999 je isao u Kljuc na takmicenje pjevaca amatera Unsko Sanske regije koju je vodio gosp. Zoran Kapetanovic gdje se takodje kvalifikovao medju prvih sesnaest najboljih solo izvodjaca. Vojni rok je odslužio 1980 godine u Strumici-Makedonija i bio je posljedna Titova generacija mladih regruta. Radio je od 1982. do 1992. godine kao majstor na odrzavanju krojacke opreme i sivacih masina u tvornici zenskoga rublja, bosanskonovskom tekstilnom gigantu "SANA TRIKOTAZA". Porodicu je 1982 g. zasnovao sa svojom velikom ljubavi iz mladih dana Dursumom Sabanagic sa kojom ima dva sina Azimira i Elvedina.

DRUGI O AUTORU KNJIGE

U nasem prelijepom i bogatom bosanskom jeziku postoji jedna cesto upotrebljavana fraza ili uzrecica koja glasi "na pravom mjestu u pravi cas". Kada se covjek ili zena nadju na pravom mjestu u pravi cas sa perom u ruci ili u ovo moderno doba sa kompjuterom na stolu nastane jedno istorijski i umjetnicki znacajno djelo kao sto je ova knjiga pod nazivom RAT U BOSNI – Zapisi & Sjecanja. Autor knjige, Suvad Sutko Hotic, bosansko-novski potomak i nostalgicni zaljubljenik rodnog grada Bosanskog Novog, se slucajem zivotnih okolnosti, prvo nesretnih jer je dozivjeo, a onda sretnih jer je i prezivjeo pocetak rata u Bosanskom Novom, nasao na pravom mjestu u pravi cas sa tekom i olovkom u ruci te je biljezio dogadjaje u rodnom gradu te daleke ali nezaboravljene 1992 godine. Njegovi memoari i zapisi se protezu izvan ratnih vremenskih okvira i izvan geografskih bosansko-novskih okvira tako da zapisi sadrze i mnogobrojne dogadjaje koji slijede nakon zavrsetka rata u Bosni. Iz istih navedenih razloga ovo djelo predstavlja ne samo jednu umjetnicku tvorevinu vec i neizmjerno vazan istorijski dokument ispisan istinskim zbivanjima. Rijetko je u danasnjem svijetu naci ordinarnog covjeka sa ekstra ordinarnom zeljom kao sto je Suvad Hotic, da isprica istinu, i ne samo da je isprica vec da je i zapise tako da njegov zapis ostane kao vjecna svjedodzba za buduce generacije o tragediji i stradanjima njegove i moje porodice, stradanju komsija i sugradjana nam Novljana. Iako vec dugo godina radi i zivi u Kanadi, Sutko se na svaki nacin, bilo to pjesmom, igrom ili perom borio i bori da odrzi i zadrzi bosanske obicaje i tradiciju kako u svom zivotu tako i u zivotu mnogobrojnih Novljana i drugih Bosanaca u dijaspori. Sutkina knjiga RAT U BOSNI – Zapisi & Sjecanja jos jednom pokazuje i dokazuje neogranicenu ljubav, ceznju i dedikaciju jednog obicnog

gradjanina, a ne ispranog politicara ili izvajanog umjetnika, prema istini, dokazuje ljubav prema rodnom gradu Bosanskom Novom i otkriva ceznju za domovinom Bosnom i Hercegovinom u njenoj cjelosti.

Dr.Sijana Hotic-Dzinic

ZAHVALA SPONZORIMA I PRIJATELJIMA

Ovom prilikom bih se zelio zahvaliti svim prijateljima i porodicama koji su mi pomogli prilikom prikupljanja materijala za ovu knjigu te njenom izdavanju. Ako je neko izostavljen neka se ne nadje uvrijedjenim, jer stvarni razlog je manjak vjerodostojnih informacija.

Ako Vam se svidja tehnicka obrada knjige-za to su zasluzni moji sinovi Azimir i Elvedin.

Od sveg srca se zahvaljujem nasem Bosnjackom Islamskom Centru (BIC) Hamilton koji je sa radoscu prihvatio vijest o stampanju ove knjige te se stavio na raspolaganje oko pruzanja pomoci bilo koje vrste.

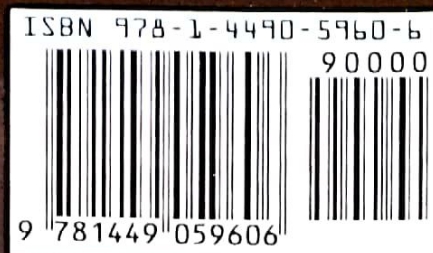
Posebno bih se zahvalio mr.sci. Anti Milinovicu, mom bivsem profesoru u srednjoj skoli, koji je vjerovatno najzasluzniji za moju radnu motivaciju i za izlazak ove knjige. Sa puno oklijevanja sam mu poslao prvi manuscript ne ocekivajuci da ce me on sa tolikim elanom i dobrom voljom usmjeriti i motivisati za dalji rad. Jos jednom Vam se srdacno zahvaljujem gospodine Milinovicu.

Zahvale idu mojim dragim rodjacima, prijateljima i poznanicima sto imaju svoje biznise, a koji su ne razmisljajuci ni jednog trenutka draga srca prihvatili da budu sponzori izdanja ove knjige a to su:

- Haylacon Construction Inc.
- Buco Painting
- KoolMix Foods Inc.
- Mane Interior
- Mak Markt (Hanau-Germany)
- Unaline LLC (Chicago, Illinois)

Knjiga je napisana s ciljem da [illegible] desavanjima u Bosanskom Novom u periodu od 1992-1995, izbjeglickom zivotu, aktivnostima izbjeglica u Njemackoj, te povrataka u jedan normalan zivot u kojemu covjek kreira svoju buducnost onako kako to zna, umije i kako ga slijeduje. Svi dogadjaji su istiniti jer ih je sam autor vecim dijelom dozivio i ovdje zapisao, da podsjeti sve nas, na strahote, stradanja i neizvjesnosti nesrpskog zivlja u proteklom ratu. Sve osobe su stvarne, nisu fikcija i izmisljotina i imaju ime u ovome radu. Tako i treba. Da se zna da nisu bile "neke druge". A i umorim se slusajuci: "Sta nam to uradise?" Ja znam ko je meni i mojoj porodici "to uradio"!!! Za ono sto nisam dozivio, sakupio sam podatke od clanova moje obitelji i ljudi koji nisu na glasu da sire neistine. O stradanjima ostalih mojih sugradjana ne mogu nista da napisem jer nemam informacija, to ostavljam njima da se pobrinu da njihove patnje ne ostanu nezaboravljene. Zelim da osvjestim one koji imaju neke mracne ideje, te da im dam do znanja da je pravda spora ali i dostizna. U tom malenom gradu Bosanskom Novom u kojemu se radnja odvija, a koji lezi na dvijema prelijepim rijekama, nasim ljepoticama Uni i Sani nije bilo klasicnog rata, onako muski i casno, kako kazu, vojnik protiv vojnika, naprotiv bio je to, rat jedne, u ovom slucaju srpske vojske protiv civilnog stanovnistva, protiv golorukog naroda, staraca, nani, ebejki i nejaci koji nisu imali nikakve mogucnosti da se odupru takvom nehumanom tretmanu, vojnih i civilnih vlasti. Na zalost, mnogi su skoncali svoje zivote na najsvirepiji nacin, zaklani, silovani pa onda ubijeni, a neke su zive vezali pa ih onda zapalili. U tako malenom gradu, gdje nije bilo rata i ratnih dejstava izgubilo je zivote preko 500 civila.

ISBN 978-1-4490-5960-6